

Fővárosi Törvényszék
Felszámolási Csoport
Bp. II.
Varsányi I. u. 40-44.

23. G. 41.739/2013/125.

A Fővárosi Törvényszék a dr. Somló Katalin Ügyvédi Iroda ...
valamint a Budapesti 5000-es Ügyvédi Iroda ...és a ... által képviselt I-CVI. r.; CVIII-CXVII. r.;
CXIX-CL. r.; CLI. r.; CLIV-CLIX. r.; CLXI-CLXII r.; CLXIV-CLXVI. r.; CLXVIII r.; CLXXI-
CLXXIII. r.; CLXXV-CLXXVI. r.; CLXXVIII-CLXXX r., CLXXXII. r.; CLXXXIV-CXCI. r.;
CXCI-CXCV. r.; CXCVIII-CXCIX. r.; CCI-CCII. r.; CCIV. r.; CCVI-CCX. r.; CCXII-CCXV. r.;
CCXLVII-CCLXI. r., valamint

a dr. Somló Katalin Ügyvédi Iroda ... által képviselt: CVII. r.; CXVIII. r.; CLII-CLIII. r.; CLX. r.;
CLXIII. r.; CLXVII. r.; CLXIX-CLXX. r.; CLXXIV. r.; CLXXVII. r.; CLXXXI. r.; CLXXXIII. r.;
CXCII. r.; CXCVI-CXCVII. r.; CC. r.; CCIII. r.; CCV. r.; CCXI. r.; CCXVI. r.; továbbá

a Budapesti 5000-es Ügyvédi Iroda ... és a dr. Galambos Tamás Ügyvédi Iroda ... által képviselt
CCXLXII-CCLXXXVI. r.; felperesek, nevezetesen

I.rendű felperes neve ... I.r., II.rendű felperes neve ... II.r., III.rendű felperes neve .. III.r., IV.rendű
felperes neve ... IV.r., V.rendű felperes neve (V.rendű felperes címe.) V.r., **VI.rendű felperes**
(VI.rendű felperes címe.) VI.r., VII.rendű felperes neve (VII.rendű felperes címe.) VII.r., VIII.rendű
felperes neve ... VIII.r., IX.rendű felperes neve (IX.rendű felperes címe.) IX.r., X.rendű felperes
neve (X.rendű felperes címe.) X.r., XI.rendű felperes neve (XI.rendű felperes címe.) XI.r., XII.rendű
felperes neve (XII.rendű felperes címe.) XII.r., XIII.rendű felperes neve (XIII.rendű felperes címe.)
XIII.r., XIV.rendű felperes neve ... XIV.r., XV.rendű felperes neve ... XV.r., XVI.rendű felperes neve
(XVI.rendű felperes címe.) XVI.r., XVII.rendű felperes neve ...XVII.r., XVIII.rendű felperes neve
(XVIII.rendű felperes címe.) XVIII.r., XIX.rendű felperes neve (XIX.rendű felperes címe.) XIX.r.,
XX.rendű felperes neve ... XX.r., XXI.rendű felperes neve ... XXI.r., XXII.rendű felperes neve
(XXII.rendű felperes címe.) XXII.r., XXIII.rendű felperes neve ... XXIII.r., XXIV.rendű felperes
neve (XXIV.rendű felperes címe.) XXIV.r., XXV.rendű felperes neve (XXV.rendű felperes címe.)
XXV.r., XXVI.rendű felperes neve (XXVI.rendű felperes címe.) XXVI.r., XXVII.rendű felperes
neve ... XXVII.r., XXVIII.rendű felperes neve... XXVIII.r., XXIX.rendű felperes neve ... XXIX.r.,
XXX.rendű felperes neve ... XXX.r., XXXI.rendű felperes neve (XXXI.rendű felperes címe.)
XXXI.r., XXXII.rendű felperes neve (XXXII.rendű felperes címe.) XXXII.r., XXXIII.rendű felperes
neve... XXXIII.r., XXXIV.rendű felperes neve (XXXIV.rendű felperes címe.) XXXIV.r.,
XXXV.rendű felperes neve ... XXXV.r., XXXVI.rendű felperes neve ... XXXVI.r., XXXVII.rendű
felperes neve (XXXVII.rendű felperes címe.) XXXVII.r., XXXVIII.rendű felperes neve
(XXXVIII.rendű felperes címe.) XXXVIII.r., XXXIX.rendű felperes neve (XXXIX.rendű felperes
címe.) XXXIX.r., XL.rendű felperes neve (XL.rendű felperes címe.) XL.r., XLI.rendű felperes neve
(XLI.rendű felperes címe.) XLI.r., XLII.rendű felperes neve ... XLII.r., XLIII.rendű felperes neve
(XLIII.rendű felperes címe.) XLIII.r., XLIV.rendű felperes neve (XLIV.rendű felperes címe.)
XLIV.r., XLV.rendű felperes neve ... XLV.r., XLVI.rendű felperes neve (XLVI.rendű felperes címe.)
XLVI.r., XLVII.rendű felperes neve (XLVII.rendű felperes címe.) XLVII.r., XLVIII.rendű felperes
neve ... XLVIII.r., XLIX.rendű felperes neve (XLIX.rendű felperes címe.) IL.r., L.rendű felperes
neve (L.rendű felperes címe.) L.r., LI.rendű felperes neve (LI.rendű felperes címe.) LI.r., LII.rendű

felperes neve (LII.rendű felperes címe.) LII.r., LIII.rendű felperes neve ... LIII.r., LIV.rendű felperes neve (LI.rendű felperes címe.) LIV.r., LV.rendű felperes neve ... LV.r., LVI.rendű felperes neve (LVI.rendű felperes címe.) LVI.r., LVII.rendű felperes neve ... LVII.r., LVIII.rendű felperes neve (LVIII.rendű felperes címe.) LVIII.r., LIX.rendű felperes neve ... LIX.r., LX.rendű felperes neve (LX.rendű felperes címe.) LX.r., LXI.rendű felperes neve ... LXI.r., LXII.rendű felperes neve (LXII.rendű felperes címe.) LXII.r., LXIII.rendű felperes neve ... LXIII.r., LXIV.rendű felperes neve (LXIV.rendű felperes címe.) LXIV.r., LXV.rendű felperes neve ... LXV.r., LXVI.rendű felperes neve (LXVI.rendű felperes címe.) LXVI.r., LXVII.rendű felperes neve (LXVII.rendű felperes címe.) LXVII.r., LXVIII.rendű felperes neve (LXVIII.rendű felperes címe.) LXVIII.r., LXIX.rendű felperes neve (LXIX.rendű felperes címe.) LXIX.r., LXX.rendű felperes neve (LXX.rendű felperes címe.) LXX.r., LXXI.rendű felperes neve (LXXI.rendű felperes címe.) LXXI.r., LXXII.rendű felperes neve (LXXII.rendű felperes címe.) LXXII.r., LXXIII.rendű felperes neve (LXXIII.rendű felperes címe.) LXXIII.r., LXXIV.rendű felperes neve ... LXXIV.r., LXXV.rendű felperes neve ...LXXV.r., LXXVI.rendű felperes neve (LXXVI.rendű felperes címe.) LXXVI.r., LXXVII.rendű felperes neve (LXXVII.rendű felperes címe.) LXXVII.r., LXXVIII.rendű felperes neve (LXXVIII.rendű felperes címe.) LXXVIII.r., LXXIX.rendű felperes neve (LXXIX.rendű felperes címe.) LXXIX.r., LXXX.rendű felperes neve ... LXXX.r., LXXXI.rendű felperes neve ... LXXXI.r., LXXXII.rendű felperes neve (LXXXII.rendű felperes címe.) LXXXII.r.,(LXXXIII.rendű felperes címe.) LXXXIII.r., LXXXIV.rendű felperes neve (LXXXIV.rendű felperes címe.) LXXXIV.r., LXXXV.rendű felperes neve (LXXXV.rendű felperes címe.) LXXXV.r., LXXXVI.rendű felperes neve (LXXXVI.rendű felperes címe.) LXXXVI.r., LXXXVII.rendű felperes neve (LXXXVII.rendű felperes címe.) LXXXVII.r., LXXXVIII.rendű felperes neve (LXXXVIII.rendű felperes címe.) LXXXVIII.r., LXXXIX.rendű felperes neve (LXXXIX.rendű felperes címe.) LXXXIX.r., XC.rendű felperes neve (XC.rendű felperes címe.) XC.r., XCI.rendű felperes neve... XCI.r., XCII.rendű felperes neve (XCII.rendű felperes címe.) XCII.r., XCIII.rendű felperes neve (XCIII.rendű felperes címe.) XCIII.r., XCIV.rendű felperes neve (XCIV.rendű felperes címe.) XCIV.r., XCV.rendű felperes neve (XCV.rendű felperes címe.) XCV.r., XCVI.rendű felperes neve (XCVI.rendű felperes címe.) XCVI.r., XCVII.rendű felperes neve (XCVII.rendű felperes címe.) XCVII.r., XCVIII.rendű felperes neve (XCVIII.rendű felperes címe.) XCVIII.r., XCIX.rendű felperes neve ... XCIX.r., C.rendű felperes neve ... C.r., CI.rendű felperes neve (CI.rendű felperes címe) CI.r., CII.rendű felperes neve (CII.rendű felperes címe.) CII.r., CIII.rendű felperes neve (CIII.rendű felperes címe.) CIII.r., CIV.rendű felperes neve (CIV.rendű felperes címe.) CIV.r., CV.rendű felperes neve (CV.rendű felperes címe.) CV.r., CVI.rendű felperes neve (CVI.rendű felperes címe.) CVI.r.,CVII.rendű felperes neve ... CVII.r., CVIII.rendű felperes neve ... CVIII.r., CIX.rendű felperes neve (CIX.rendű felperes címe.) CIX.r., CX.rendű felperes neve (CX.rendű felperes címe.) CX.r., CXI.rendű felperes neve ... CXI.r., CXII.rendű felperes neve (CXII.rendű felperes címe.) CXII.r., CXIII.rendű felperes neve (CXIII.rendű felperes címe.) CXIII.r., CXIV.rendű felperes neve ... CXIV.r., CXV.rendű felperes neve (CXV.rendű felperes címe.) CXV.r., CXVI.rendű felperes neve (CXVI.rendű felperes címe.) CXVI.r., CXVII.rendű felperes neve (CXVII.rendű felperes címe.) CXVII.r., CXVIII.rendű felperes neve (CXVIII.rendű felperes címe.) CXVIII.r., (CXIX.rendű felperes címe.) CXIX.r., (CXX.rendű felperes címe.) CXX.r., CXXI.rendű felperes neve (CXXI.rendű felperes címe.) CXXI.r., CXXII.rendű felperes neve (CXXII.rendű felperes címe.) CXXII.r., CXXIII.rendű felperes neve (CXXIII.rendű felperes címe.) CXXIII.r., CXXIV.rendű felperes neve (CXXIV.rendű felperes címe.) CXXIV.r., ...CXXV, CXXV.rendű felperes neve (CXXV.rendű felperes címe.) CXXVI.r., CXXVI.rendű felperes neve (CXXVI.rendű felperes címe.) CXXVII.r., CXXVII.rendű felperes neve (CXXVII.rendű felperes címe.) CXXVIII.r., CXXVIII.rendű felperes neve (CXXVIII.rendű felperes címe.) CXXIX.r., CXXIX.rendű felperes neve (CXXIX.rendű felperes címe.) CXXX.r., CXXX.rendű felperes neve (CXXX.rendű felperes címe.) CXXXI.r., CXXXI.rendű felperes neve (CXXXI.rendű felperes címe.) CXXXII.r., CXXXII.rendű felperes neve ...CXXXIII.r.,

CXXXIII.rendű felperes neve (CXXXIII.rendű felperes címe.) CXXXIV.r., CXXXIV.rendű felperes neve (CXXXIV.rendű felperes címe.) CXXXV.r., CXXXV.rendű felperes neve (CXXXV.rendű felperes címe.) CXXXVI.r., CXXXVI.rendű felperes neve (CXXXVI.rendű felperes címe.) CXXXVII.r., CXXXVII.rendű felperes neve (CXXXVII.rendű felperes címe.) CXXXVIII.r., CXXXVIII.rendű felperes neve (CXXXVIII.rendű felperes címe.) CXXXIX.r., CXXXIX.rendű felperes neve (CXXXIX.rendű felperes címe.) CXLr., CXL.rendű felperes neve (CXL.rendű felperes címe.) CXLI.r., CXLI.rendű felperes neve ...CXLII.r., CXLII.rendű felperes neve ...CXLIII.r., CXLIII.rendű felperes neve ...CXLIV.r., CXLIV.rendű felperes neve ...CXLV.r., CXLV.rendű felperes neve (CXLV.rendű felperes címe.) CXLVI.r., CXLVI.rendű felperes neve (CXLVI.rendű felperes címe.) CXLVII.r., CXLVII.rendű felperes neve (CXLVII.rendű felperes címe.) CXLVIII.r., CXLVIII.rendű felperes neve (CXLVIII.rendű felperes címe.) CXLIXI.r., CXLIX.rendű felperes neve (CXLIX.rendű felperes címe.) CL.r., ... CLI.r., ... CLII.r.,... CLIII.r., CLIV.r., CLV.r., CLVI.r., CLVII.r., CLVIII.r., CLIX.r., CLX.r., CLXI.r.,CLXII.r., CLXIII.r., CLXIV.r., CLXV.r., CLXVI.r., CLXVII.r., CLXVIII.r., CLXIX.r., CLXX.r., CLXXI.r., CLXXII.r., CLXXIII.r., CLXXIV.r., CLXXV.r., CLXXVI.r.,CLXXVII.r., CLXXVIII.r., CLXXIX.r., CLXXX.r., CLXXXI.r., CLXXXII.r., CLXXXIII.r., CLXXXIV.r., CLXXXV.r., CLXXXVI.r., CLXXXVII.r., CLXXXVIII.r., CLXXXIX.r., CXC.r.,CXCI.r., CXCII.r., CXCIII.r., CXCIV.r., CXCV.r., CXCVI.r., CXCVII.r.,CXCVIII.r., CXCIX.r., CC.r., CCI.r., CCII.r., CCIII.r., CCIV.r., CCV.r., CCVI.r., CCVII.r., CCVIII.r., CCIX.r., CCX.r., CCXI.r., CCXII.r., CCXIII.r., CCXIV.r., CCXV.r., CCXVI.r., CCXVII.r., CCXVIII.r., CCXIX.r., CCXX.r., CCXXI.r., CCXXII.r., CCXXIII.r., CCXXIV.r., CCXXV.r., CCXXVI.r., CCXXVII.r., (LXXV.rendű felperes címe.) CCXXVIII.r., CCXXIX.r., CCXXX.r., CCXXXI.r., CCXXXII.r., CCXXXII.r., CCXXXIV.r., CCXXXV.r., CCXXXVI.r., CCXXXVII.r., CCXXXVIII.r.,CCXXXIX.r.,CCXL.r., CCXLI.r., CCXLII.r., (CLVI.rendű felperes címe.) CCXLIII.r., CL.rendű felperes neve (CL.rendű felperes címe) CCLXIV.r., CLI.rendű felperes neve CCXLV.r., CLII.rendű felperes neve CCXLVI.r., CLIII.rendű felperes neve CCXLVII.r., CLIV.rendű felperes neve CCXLVIII.r., CLV.rendű felperes neve CCXLIX.r., CLVI.rendű felperes neve CCL.r., CLVII.rendű felperes neve CCLI.r., CLVIII.rendű felperes neve CCLII.r., CLIX.rendű felperes neve CCLIII.r.,CCLIV.r., CCLV.r., CCLVI.r., valamint a dr. Somló Katalin Ügyvédi Iroda (**cím.**, eljáró ügyvéd: dr. Somló Katalin ügyvéd); Budapesti 5000. Ügyvédi Iroda (**cím.**,eljáró ügyvéd : dr. Molnár Attila ügyvéd) és a dr. Galambos Tamás Ügyvédi Iroda (**cím.**, eljáró ügyvéd: dr. Galambos Tamás ügyvéd) által képviselt CCLVII.r., CCLVIII.r.,CCLIX.r., CCLX.r., CCLXI.r., CLX.rendű felperes neve (CLVII.rendű felperes címe.) CCLXII.r., CLXI.rendű felperes neve (CLVIII.rendű felperes címe.) CCLXIII.r., CLXII.rendű felperes neve CCLXIV.r., CLXIII.rendű felperes neve CCLXV.r.,CLXIV.rendű felperes neve CCLXVI.r., CLXV.rendű felperes neve CCLXVII.r., CLXVI.rendű felperes neve CCLXVIII.r., CLXVII.rendű felperes neve CCLXIX.r., CLXVIII.rendű felperes neve CCLXX.r., CLXIX.rendű felperes neve CCLXXI.r., CLXX.rendű felperes neve CCLXXII.r., CLXXI.rendű felperes neve CCLXXIII.r.,(CLXIX.rendű felperes címe.) CCLXXIV.r., CLXXIII.rendű felperes neve CCLXXV.r., CLXXIV.rendű felperes neve CCLXXVI.r., CLXXV.rendű felperes neve (CLXXII.rendű felperes címe.) CCLXXVII.r., (CLXXIII.rendű felperes címe.) CCLXXVIII.r., CLXXVII.rendű felperes neve CCLXXIX.r., CLXXVIII.rendű felperes neve (CLXXV.rendű felperes címe.) CCLXXX.r., CLXXIX.rendű felperes neve CCLXXXI.r., CLXXX.rendű felperes neve CCLXXXII.r., CLXXXI.rendű felperes neve CCLXXXIII.r., CLXXXII.rendű felperes neve CCLXXXIV.r., CLXXXIII.rendű felperes neve CCLXXXV.r., CLXXXIV.rendű felperes neve CCLXXXVI.r. felpereseknek,-

a Holczer, Jákó & Boross Ügyvédi Iroda (**cím.**, ügyintéző: dr. Boross Ildikó ügyvéd) által képviselt alperes neve (képviselésében eljárva a ... Zrt., alperes ellen felelősség megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

Ítéletet:

A bíróság megállapítja az alperes felelősségét a felpereseknek a ... Zrt. (Cg.: ...) adós elleni felszámolási eljárásban nyilvántartott, és kiegyenlítettlen hitelezői követelései vonatkozásában az alábbiak szerint:

- I.rendű felperes neve I. r. 11.055.515 Ft (azaz tizenegymillió-ötvenötezer-ötszázötven forint),
- II.rendű felperes neve II. r. 8.561.686 Ft (azaz: nyolcmillió-ötszázhatvanegyezer-hatszáznyolcvan forint),
- III. r. 19.782.778 Ft (azaz: tizenkilencmillió-hétszáznyolcvankettőezer-hétszázhetvennyolc forint),
- IV.rendű felperes neve IV. r. 2.455.415 Ft (azaz: kettőmillió-négyszázötvenötezer-négyszázötven forint),
- V.rendű felperes neve V. r., 10.996.653 Ft (azaz tízmillió-kilencszázkilencvenhatezer-hatszázötvenhárom) forint),
- VI.rendű felperes** VI. r. 6.512.156 Ft (azaz: hatmillió-ötszázötvenkettőezer-egyszázötven forint),
- VII.rendű felperes neve VII. r. 23.312.045 Ft (azaz: huszonhárommillió-háromszázötvenkettőezer-negyven forint),
- VIII.rendű felperes neve VIII. r. 25.324.416 Ft (azaz: huszonötmillió-háromszázhuszonnégyezer-négyszázötven forint),
- IX.rendű felperes neve IX. r. 21.655.497 Ft (azaz: huszonegymillió-hatszázötvenötezer-négyszázkilencven forint),
- X.rendű felperes neve X. r. 6.149.704 Ft (azaz hatmillió-száznegyvenkilencezer-hétszázötven forint),
- XI.rendű felperes neve XI. r. 7.263.509 Ft (azaz: hétmillió-kettőszázhatvanháromezer-ötszázkilenc forint),
- XII.rendű felperes neve XII. r. 18.910.726 Ft (azaz: tizennyolcmillió-kilencszázötvenkettőezer-hétszázhuszon forint),
- XIII.rendű felperes neve XIII. r. 19.047.723 Ft (azaz tizenkilencmillió-negyvenhétézer-hétszázhuszonhárom forint),
- XIV.rendű felperes neve XIV. r. 8.581.935 Ft (azaz: nyolcmillió-ötszáznyolcvanegyezer-kilencszázharmincöt forint),
- XV.rendű felperes neve XV. r., 10.594.070 Ft (azaz tízmillió-ötszázkilencvennégyezer-hetven forint),
- XVI.rendű felperes neve XVI. r. 10.743.210 Ft (azaz: tízmillió-hétszáznegyvenháromezer-kettőszázötven forint),
- XVII. r. 8.670.640 Ft (azaz: nyolcmillió-hatszázhatvanegyezer-hatszázötven forint),
- XVIII.rendű felperes neve XVIII. r. 11.081.756 Ft (azaz tizenegymillió-nyolcvanegyezer-hétszázötven forint),
- XIX.rendű felperes neve XIX. r. 20.629.693 Ft (azaz: húszmillió-hatszázhuszonkilencezer-hatszázkilencvenhárom forint),
- XX.rendű felperes neve XX. r. 20.195.516 Ft (azaz: húszmillió-százkilencvenötezer-ötszázötven forint),
- XXI.rendű felperes neve XXI. r. 20.341.029 Ft (azaz: húszmillió-háromszáznegyvenegyezer-huszonkilenc forint),
- XXII.rendű felperes neve XXII. r. 22.514.983 Ft (azaz: huszonkettőmillió-ötszázötvennégyezer-kilencszáznyolcvanhárom forint),
- XXIII.rendű felperes neve XXIII. r. 9.176.879 Ft (azaz: kilencmillió-százhatvanhatezer-nyolcszázhatvenkilenc forint),
- XXIV.rendű felperes neve XXIV. r. 22.229.777 Ft (azaz: huszonkettőmillió-kettőszázhuszonkilencezer-hétszázhatven forint),

XXV.rendű felperes neve XXV. r. 13.178.230 Ft (azaz: tizenhárommillió-százhetvennyolcezer-kettőszázharminc forint)

XXVI.rendű felperes neve XXVI. r. 23.213.652 Ft (azaz: huszonhárommillió-kettőszáztizenháromezer-hatszázötvenkettő forint),

XXVII.rendű felperes neve XXVII. r. 25.985.661 Ft (azaz: huszonötmillió-kilencszáznolcvanötezer- hatszázhatvanegy forint),

XXVIII.rendű felperes neve XXVIII. r. 7.300.054 Ft (azaz: hétmillió-háromszázezer-ötvennégy forint),

XXIX.rendű felperes neve XXIX. r. 21.062.121 Ft (azaz: huszonegymillió-hatvankettőezer-százhuszonegy forint),

XXX.rendű felperes neve XXX. r. 8.294.460 Ft (azaz: nyolcmillió-kettőszázkilencvennégyezer-négyszázhatvan forint),

XXXI.rendű felperes neve XXXI. r. 9.007.744 Ft (azaz: kilencmillió-hétezer-hétszáznegyvennégy forint),

XXXII.rendű felperes neve XXXII. r. 19.860.622 Ft (azaz: tízenkilencmillió-nyolcszázhatvanezer-hatszázhuszonkettő forint),

XXXIII.rendű felperes neve XXXIII. r. 4.498.331 Ft (azaz: négymillió-négyszázkilencvennyolcezer-háromszázharmincegy forint),

XXXIV.rendű felperes neve XXXIV. r. 9.906.412 Ft (azaz: kilencmillió-kilencszázhatvanezer-négyszáztizenkettő forint),

XXXV.rendű felperes neve XXXV. r. 23.260.843 Ft (azaz: huszonhárommillió-kettőszázhatvanezer-nyolcszáznegyvenhárom forint),

XXXVI. r. 4.458.240 Ft (azaz: négymillió-négyszázötvennyolcezer-kettőszáznegyven forint),

XXXVII.rendű felperes neve XXXVII. r. 20.200.133 Ft (azaz: húszmillió-kettőszázezer-százharminchárom forint),

XXXVIII.rendű felperes neve XXXVIII. r. 12.115.608 Ft (azaz: tizenkettőmillió-száztizenötezer-hatszáznyolc forint),

XXXIX.rendű felperes neve XXXIX. r. 8.399.739 Ft (azaz: nyolcmillió-háromszázkilencvenkilencezer-hétszázharminckilenc forint),

XL.rendű felperes neve XL r. 17.424.863 Ft (azaz: tizenhétmillió-négyszázhuszonnégyezer-nyolcszázhatvanhárom forint),

XLI.rendű felperes neve XLI. r. 4.672.739 Ft (azaz: négymillió-hatszázhetvenkettőezer-hétszázharminckilenc forint),

XLII.rendű felperes neve XLII. r. 8.871.331 Ft (azaz: nyolcmillió-nyolcszázhetvenegyezer-háromszázharmincegy forint),

XLIII.rendű felperes neve XLIII. r. 22.585.603 Ft (azaz: huszonkettőmillió-ötszáznyolcvanötezer-hatszázhárom forint),

XLIV.rendű felperes neve XLIV. r. 7.066.138 Ft (azaz: hétmillió-hatvanhatezer-százharmincnyolc forint),

XLV.rendű felperes neve XLV. r. 11.224.611 Ft (azaz: tizenegymillió-kettőszázhuszonnégyezer-hatszáztizenegy forint),

XLVI.rendű felperes neve XLVI. r. 3.118.785 Ft. (azaz: hárommillió-száztizennyolcezer-hétszáznyolcvanöt forint),

XLVII. r. 19.642.126 Ft (azaz: tízenkilencmillió-hatszáznegyvenkettőezer-százhuszonhat forint),

XLVIII.rendű felperes neve XLVIII. r. 15.415.162 Ft (azaz: tizenötmillió-négyszáztizenötezer-százhatvankettő forint),

XLIX.rendű felperes neve XLIX. r. 23.222.490 Ft (azaz: huszonhárommillió-kettőszázhuszonkettőezer-négyszázkilencven forint),

L.rendű felperes neve L. r. 22.432.257 Ft (azaz: huszonkettőmillió-négyszázharminckettőezer-

kettőszázötvenhét forint),
LI.rendű felperes neve LI. r. 18.329.568 Ft (azaz: tizennyolcmillió-háromszázhuszonkilencezer-öttszázhatvannyolc forint)
LII.rendű felperes neve LII. r. 21.529.166 Ft (azaz: huszonegymillió-öttszázhuszonkilencezer-százhatvanhat forint),
LIII.rendű felperes neve LIII. r. 19.097.449 Ft (azaz: tizenkilencmillió-kilencvenhétézer-négyszáznegyvenkilenc forint),
LIV.rendű felperes neve LIV. r. 18.846.946 Ft (azaz: tizennyolcmillió-nyolcszáznegyvenhatezer-kilencszáznegyvenhat forint),
LV.rendű felperes neve LV. r. 8.641.288 Ft (azaz: nyolcmillió-hatszáznegyvenegyezer-kettőszáznegyvennyolc forint),
LVI.rendű felperes neve LVI. r. 8.138.672 Ft (azaz: nyolcmillió-százharmincnyolcezer-hatszázhetvenkettő forint),
LVII.rendű felperes neve LVII. r. 12.389.100 Ft (azaz: tizenkettőmillió-háromszáznyolcvankilencezer-száz forint),
LVIII.rendű felperes neve LVIII. r. 20.366.385 Ft (azaz: huszmillió-háromszázhatvanhatezer-háromszáznyolcvanöt forint),
LIX.rendű felperes neve LIX. r. 7.903.304 Ft (azaz: hétmillió-kilencszázháromezer-háromszáznégyszáz forint),
LX.rendű felperes neve LX. r. 24.539.789 Ft (azaz: huszonnégy-öttszázharminckilencezer-hétszáznyolcvankilenc forint),
LXI.rendű felperes neve LXI. r. 20.108.043 Ft (azaz: huszmillió-száznyolcezer-negyvenhárom forint),
LXII.rendű felperes neve LXII. r. 19.980.126 Ft (azaz: tizenkilencmillió-kilencszáznyolcvanezer-százhuszonhat forint),
LXIII.rendű felperes neve LXIII. r. 15.400.720 Ft (azaz: tizenötmillió-négyszáz-ötvenhét-hétszázhusz forint),
LXIV.rendű felperes neve LXIV. r. 12.108.683 Ft (azaz: tizenkettőmillió-száznyolcezer-hatszáznyolcvanhárom forint),
LXV.rendű felperes neve LXV. r. 9.753.151 Ft (azaz: kilencmillió-hétszázötvenháromezer-százötvenegyszáz forint),
LXVI.rendű felperes neve LXVI. r. 21.592.352 Ft (azaz: huszonegymillió-öttszázkilencvenkettőezer-háromszázötvenkettő forint),
LXVII. r. 6.493.263 Ft (azaz: hatmillió-négyszázkilencvenháromezer-kétszázhatvanhárom forint),
LXVIII.rendű felperes neve LXVIII. r. 7.370.339 Ft (azaz: hétmillió-háromszázhetvenezer-harminckilenc forint),
LXIX.rendű felperes neve LXIX. r. 20.113.058 Ft (azaz: huszmillió-száz-tizenháromezer-ötvennyolc forint),
LXX.rendű felperes neve LXX. r. 26.663.074 Ft (azaz: huszonhatmillió-hatszázhatvanháromezer-hetvennégy forint),
LXXI.rendű felperes neve LXXI. r. 21.838.379 Ft (azaz: huszonegymillió-nyolcszázharmincnyolcezer-háromszázhetvenkilenc forint),
LXXII.rendű felperes neve LXXII. r. 20.594.061 Ft (azaz: huszmillió-öttszázkilencvennégyezer-hatvanegyszáz forint),
LXXIII.rendű felperes neve LXXIII. r. 9.464.623 Ft (azaz: kilencmillió-négyszázhatvannégyezer-hatszázhuszonhárom forint),
LXXIV.rendű felperes neve LXXIV. r. 7.273.254 Ft (azaz: hétmillió-kettőszázhetvenháromezer-kettőszázötvennégy forint),
LXXV.rendű felperes neve LXXV. r. 25.435.969 Ft (azaz: huszonötmillió-négyszázharmincötezer-

kilencszázhatvankilenc forint),
LXXVI.rendű felperes neve LXXVI. r. 5.678.285 Ft (azaz: ötmillió-hatszázhetvennyolcezer-kettőszáznyolcvanöt forint),
LXXVII.rendű felperes neve LXXVII. r. 11.034.306 Ft (azaz: tizenegymillió-harmincnégyezer-háromszázhat forint),
LXXVIII.rendű felperes neve LXXVIII. r. 19.857.485 Ft (azaz: tizenkilencmillió-nyolcszázötvenhétezer-négyszáznyolcvanöt forint),
LXXIX.rendű felperes neve LXXIX. r. 7.994.892 Ft (azaz: hétmillió-kilencszázkilencvennégyezer-nyolcszázkilencvenkettő forint),
LXXX.rendű felperes neve LXXX. r. 6.459.459 Ft (azaz: hatmillió-négyszázötvenkilencezer-négyszázötvenkilenc forint),
LXXXI.rendű felperes neve LXXXI. r. 19.376.637 Ft (azaz: tizenkilencmillió-háromszázhetvenhatezer-hatszázharminchét forint),
LXXXII.rendű felperes neve LXXXII. r. 5.075.626 Ft (azaz: ötmillió-hetvenötezer-hatszázhuszonhat forint),
LXXXIII. r. 8.551.608 Ft (azaz: nyolcmillió-ötszázötvenegyezer-hatszáznyolc forint),
LXXXIV.rendű felperes neve LXXXIV. r. 9.435.388 Ft (kilencmillió-négyszázharmincötezer-háromszáznyolcvannyolc forint),
LXXXV.rendű felperes neve LXXXV. r. 7.501.656 Ft (azaz: hétmillió-ötszázegyezer-hatszázötvenhat forint),
LXXXVI.rendű felperes neve LXXXVI. r. 10.426.812 Ft (azaz tízmillió-négyszázhuszohatezer-nyolcszázötvenkettő forint),
LXXXVII. r. 10.554.212 Ft (azaz: tízmillió-ötszázötvennégyezer-kétszázötvenkettő forint),
LXXXVIII.rendű felperes neve LXXXVIII. r. 19.260.598 Ft (tizenkilencmillió-kétszázhatvanezer-ötszázkilencvennyolc forint),
LXXXIX.rendű felperes neve LXXXIX. r. 12.010.640 Ft (azaz: tizenkettőmillió-tizezer-hatszáznegyven forint),
XC. r. 20.598.341 Ft (azaz: húszmillió-ötszázkilencvennyolcezer-háromszáznegyvenegy forint),
XCI.rendű felperes neve XCI. r. 21.406.461 Ft (azaz: huszonegymillió-négyszázhatvanegyszázhatvanegy forint),
XCII.rendű felperes neve XCII. r.19.836.765 Ft (azaz tizenkilencmillió-nyolcszázharminchatezer-hétszázhatvanöt forint),
XCIII.rendű felperes neve XCIII. r. 10.391.569 Ft (azaz: tízmillió-háromszázkilencvenegyezer-ötszázhatvankilenc forint),
XCIV.rendű felperes neve CXIV. r. 8.476.433 Ft (azaz: nyolcmillió-négyszázhetvenhatezer-négyszázharminchárom forint),
XCV.rendű felperes neve CXV. r. 10.130.047 Ft (azaz: tízmillió-százharmincezer-negyvenhét forint),
XCVI.rendű felperes neve CXVI. r. 21.943.435 Ft (azaz huszonegymillió-kilencszáznegyvenháromezer-négyszázharmincöt forint),
XCVII.rendű felperes neve CXVII. r. 11.458.765 Ft (azaz: tizenegymillió-négyszázötvennyolcezer-hétszázhatvanöt forint),
XCVIII.rendű felperes neve CXVIII. r. 6.769.716 Ft (azaz: hatmillió-hétszázhatvankilencezer-hétszázötvenhat forint),
XCIX.rendű felperes neve CXIX. r. 19.319.705 Ft (azaz tizenkilencmillió-háromszázötvenkilencezer-hétszázöt forint),
C.rendű felperes neve C. r. 23.016.886 Ft (azaz: huszonhárommillió-tizenhatezer-nyolcszáznyolcvanhat forint),
CI. r. 6.493.825 Ft (azaz: hatmillió-négyszázkilencvenháromezer-nyolcszázhuszonöt forint),

CII.rendű felperes neve CII. r. 20.548.465 Ft (azaz: húszmillió-ötszáznegyvennyolcezer-négyszázhatvanöt forint),
CIII.rendű felperes neve CIII. r. 18.840.734 Ft (azaz: tizennyolcmillió-nyolcszáznegyvenezer-hétszázharmincnégy forint),
CIV. r. 18.931.199 Ft (azaz: tizennyolcmillió-kilencszázharmincegyezer-százkilencvenkilenc forint),
CV.rendű felperes neve CV. r. 6.867.215 Ft (azaz: hatmillió-nyolcszázhatvanhétezer-kettőszáztizenöt forint),
CVI.rendű felperes neve CVI. r. 18.854.742 Ft (azaz: tizennyolcmillió-nyolcszázötvennégyezer-hétszáznegyvenkettő forint),
CVII.rendű felperes neve CVII. r. 416.129 Ft (azaz: négyszáztizenhatezer-százhuszonkilenc forint),
CVIII.rendű felperes neve CVIII. r. 2.384.601 Ft (azaz: kettőmillió-háromszáznyolcvannégyezer-hatszázegy forint),
CIX.rendű felperes neve CIX. r. 20.132.623 Ft (azaz: húszmillió-százharminckettőezer-hatszázhuszonhárom forint),
CX. r. 16.762.191 Ft (azaz: tizenhatmillió-hétszázhatvankettőezer-százkilencvenegy forint),
CXI.rendű felperes neve CXI. r. 9.988.899 Ft (azaz kilencmillió-kilencszáznyolcvannyolcezer-nyolcszázkilencvenkilenc forint),
CXII.rendű felperes neve CXII. r. 6.374.374 Ft (azaz hatmillió-háromszázhetvennégyezer-háromszázhetvennégy forint),
CXIII.rendű felperes neve CXIII. r. 2.531.519 Ft (azaz: kettőmillió-ötszázharmincegyezer-ötszáztizenkilenc forint),
CXIV.rendű felperes neve CXIV. r. 20.010.018 Ft (azaz húszmillió-tízezer-tizennyolc forint),
CXV.rendű felperes neve CXV. r. 18.668.967 Ft (azaz tizennyolcmillió-hatszázhatvannyolcezer-kilencszázhatvanhét forint),
CXVI.rendű felperes neve CXVI. r. 6.380.014 Ft (azaz hatmillió-háromszáznyolcvanezer-tízennégy forint)
CXVII.rendű felperes neve CXVII. r. 9.247.592 Ft (azaz kilencmillió-kettőszáznegyvenhétezer-ötszázkilencvenkettő forint),
CXVIII.rendű felperes neve CXVIII. r. 16.439.221 Ft (azaz tizenhatmillió-négyszázharminckilencezer-kettőszázhuszonegy forint),
CXIX. r. 7.293.664 Ft (azaz: hétmillió-kettőszázkilencvenháromezer-hatszázhatvannégy forint),
CXX. r. 23.037.973 Ft (azaz: huszonhárommillió-harminchétezer-kilencszázhatvenhárom forint),
CXXI.rendű felperes neve CXXI. r. 18.945.210 Ft (azaz tizennyolcmillió-kilencszáznegyvenötezer-kettőszáztíz forint),
CXXII.rendű felperes neve CXXII. r. 19.613.499 Ft (azaz: tizenkilencmillió-hatszáztizenháromezer-négyszázkilencvenkilenc forint),
CXXIII.rendű felperes neve CXXIII. r. 23.695.126 Ft (azaz huszonhárommillió-hatszázkilencvenötezer-százhuszonhat forint),
CXXIV.rendű felperes neve CXXIV. r. 5.960.121 Ft (azaz ötmillió-kilencszázhatvanezer-százhuszonegy forint),
CXXV. r. 15.720.533 Ft (azaz: tizenötmillió-hétszázhuszezer-ötszázharminchárom forint),
CXXV.rendű felperes neve CXXVI. r. 15.526.515 Ft (azaz: tizenötmillió-ötszázhuszonhatezer-ötszáztizenöt forint),
CXXVII. r. 6.512.112 Ft (azaz: hatmillió-ötszáztizenkettőezer-száztizenkettő forint),
CXXVII.rendű felperes neve CXXVIII. r. 18.686.043 Ft (azaz: tizennyolcmillió-hatszáznyolcvanhatezer- negyvenhárom forint),
CXXVIII.rendű felperes neve CXXIX r. 10.081.469 Ft (azaz: tízmillió-nyolcvanegyezer-négyszázhatvankilenc forint),
CXXIX.rendű felperes neve CXXX r. 4.440.519 Ft (azaz: négymillió-négyszáznegyvenezer-

ötszázötvenkilenc forint),
CXXX.rendű felperes neve CXXXI. r. 6.731.511 Ft (azaz: hatmillió-hétszázharmincegyezer-ötszázötvenkilenc forint),
CXXXI.rendű felperes neve CXXXII. r. 722.221 Ft (azaz: hétszázhuszonkettőezer-kettőszázhuszonegy forint),
CXXXII.rendű felperes neve CXXXIII. r. 17.711.017 Ft (azaz: tizenhétmillió-hétszázötvenkilenc ezer-tizenhét forint),
CXXXIII.rendű felperes neve CXXXIV. r. 6.274.766 Ft (azaz: hatmillió-kettőszázhetvennégyezer-hétszázhatvanhat forint),
CXXXIV.rendű felperes neve CXXXV. r. 19.755.375 Ft (azaz: tizenkilencmillió-hétszázötvenötezer-háromszázhetvenöt forint),
CXXXV.rendű felperes neve CXXXVI. r. 16.203.978 Ft (azaz: tizenhatmillió-kettőszázháromezer-kilencszázhetvennyolc forint),
CXXXVI.rendű felperes neve CXXXVII. r. 13.001.460 Ft (azaz: tizenhárommillió-ezernégyszázhatvan forint),
CXXXVII.rendű felperes neve CXXXVIII. r. 8.328.215 Ft (azaz: nyolcmillió-háromszázhuszonnyolcezer-kettőszázötvenöt forint),
CXXXVIII.rendű felperes neve CXXXIX. r. 20.397.883 Ft (azaz: húszmillió-háromszázkilencvenhétezer-nyolcszáznyolcvanhárom forint),
CXXXIX.rendű felperes neve CXL. r. 18.764.684 Ft (azaz: tizennyolcmillió-hétszázhatvannégyezer-hatszáznyolcvannégy forint),
CXL.rendű felperes neve CXLI. r. 2.156.176 Ft (azaz: kettőmillió-százötvenhatezer-százhetvenhat forint),
CXLI.rendű felperes neve CXLII. r.6.565.630 Ft (azaz: hatmillió-ötszázhatvanötezer-hatszázharminc forint),
CXLII.rendű felperes neve CXLIII. r. 7.481.074 Ft (azaz: hétmillió-négyszáznyolcvanegyszer-hetvennégy forint),
CXLIII.rendű felperes neve CXLIV. r. 20.794.803 Ft (azaz: húszmillió-hétszázkilencvennégyezer-nyolcszázhárom forint),
CXLIV.rendű felperes neve CXLV. r. 9.279.721 Ft (azaz: kilencmillió-kettőszázhetvenkilencezer-hétszázhuszonegy forint),
CXLV.rendű felperes neve CXLVI. r. 20.891.466 Ft (azaz: húszmillió-nyolcszázkilencvenegyszer-négyszázhatvanhat forint),
CXLVI.rendű felperes neve Tamás CXLVII. r. 23.199.664 Ft (azaz: huszonhárommillió-százkilencvenkilencezer-hatszázhatvannégy forint),
CXLVII.rendű felperes neve CXLVIII. r. 4.142.432 Ft (azaz: négymillió-száznegyvenkettőezer-négyszázharminckettő forint),
CXLVIII.rendű felperes neve CXLIX. r. 12.869.332 Ft (azaz: tizenkettőmillió-nyolcszázhatvankilencezer- háromszázharminckettő forint),
CXLIX.rendű felperes neve CL. r. 13.393.691 Ft (azaz: tizenhárommillió-háromszázkilencvenháromezer-hatszázkilencvenegy forint),
CLI. r. 2.529.201 Ft (azaz: kettőmillió-ötszázhuszonkilencezer-kettőszázegy forint),
CLII. r. 1.124.685 Ft (azaz: egymillió-százhuszonnégyezer-hatszáznyolcvanöt forint),
CLIII. r. 212.009 Ft (azaz: kettőszázötvenkettőezer-kilenc forint),
CLIV. r. 2.118.823 Ft (azaz: kettőmillió-százötvennyolcezer-nyolcszázhuszonhárom forint),
CLV. r. 1.636.390 Ft (azaz: egymillió-hatszázharminchatezer-háromszázkilencven forint),
CLVI. r. 2.307.048 Ft (azaz: kettőmillió-háromszázhetezer-negyvennyolc forint),
CLVII. r. 1.566.017 Ft (azaz: egymillió-ötszázhatvanhatezer-tizenhét forint),
CLVIII. r. 1.138.828 Ft (azaz: egymillió-százharmincnyolcezer-nyolcszázhuszonnyolc forint),

CLIX. r. 817.757 Ft (azaz: nyolcszázötvenhét ezer-hétszázötvenhét forint),
CLX. r. 2.324.040 Ft (azaz: kettőmillió-háromszázhuszonnégyezer-negyven forint),
CLXI. r. 2.363.866 Ft (azaz: kettőmillió-háromszázhatvanháromezer-nyolcszázhatvan forint),
CLXII. r. 1.066.566 Ft (azaz: egymillió-hatvanhatezer-ötszázhatvan forint),
CLXIII. r. 1.852.115 Ft (azaz: egymillió-nyolcszázötvenkettő ezer-százötven forint),
CLXIV. r. 1.774.119 Ft (azaz: egymillió-hétszázhetvennégyezer-százötvenkilenc forint),
CLXV. r. 1.345.884 Ft (azaz: egymillió-háromszáznegyvenöt ezer-nyolcszáznyolcvannégy forint),
CLXVI. r. 1.619.135 Ft (azaz: egymillió-hatszázötvenkilencezer-százharmincöt forint),
CLXVII. r. 2.347.657 Ft (azaz: kettőmillió-háromszáznegyvenhét ezer-hatszázötvenhét forint),
CLXVIII. r. 1.610.814 Ft (azaz: egymillió-hatszázötven ezer-nyolcszázötvennégy forint),
CLXIX. r. 564.726 Ft (azaz: ötszázhatvan négyezer-hétszázhuszonhat forint),
CLXX. r. 2.244.400 Ft (azaz: kettőmillió-kettőszáznegyvennégyezer-négy száz forint),
CLXXI. r. 1.452.774 Ft (azaz: egymillió-négy százötvenkettő ezer-hétszázhetvennégy forint),
CLXXII. r. 963.023 Ft (azaz: kilencszázhatvanháromezer-huszonhárom forint),
CLXXIII. r. 1.465.739 Ft (azaz: egymillió-négy százhatvanöt ezer-hétszázharminckilenc forint),
CLXXIV. r. 1.754.801 Ft (azaz: egymillió-hétszázötvennégyezer-nyolcszázegyet forint),
CLXXV. r. 2.207.333 Ft (azaz: kettőmillió-kettőszázharminczár forint),
CLXXVI. r. 2.182.611 Ft (azaz: kettőmillió-száznyolcvankettő ezer-hatszázötven forint),
CLXXVII. r. 1.571.252 Ft (azaz: egymillió-ötszázhetvennégyezer-kettőszázötvenkettő forint),
CLXXVIII. r. 2.137.463 Ft (azaz: kettőmillió-százharminczár ezer-négy százhatvanhárom forint),
CLXXIX. r. 1.563.253 Ft (azaz: egymillió-ötszázhatvanháromezer-kettőszázötvenhárom forint),
CLXXX. r. 796.446 Ft (azaz: hétszázkilencvenhatezer-négy száznegyvenhat forint),
CLXXXI. r. 1.977.472 Ft (azaz: egymillió-kilencszázhetvenhét ezer-négy százhetvenkettő forint),
CLXXXII. r. 2.350.300 Ft (azaz: kettőmillió-háromszázötvenezer-háromszáz forint),
CLXXXIII. r. 1.004.897 Ft (azaz: egymillió-négyezer-nyolcszázkilencvenhét forint),
CLXXXIV. r. 4.801.909 Ft (azaz: négy millió-nyolcszázegyet ezer-kilencszázkilenc forint),
CLXXXV. r. 1.707.552 Ft (azaz: egymillió-hétszázhet ezer-ötszázötvenkettő forint),
CLXXXVI. r. 1.301.733 Ft (azaz: egymillió-háromszázegyet ezer-hétszázharminczár forint),
CLXXXVII. r. 975.918 Ft (azaz: kilencszázhatvanöt ezer-kilencszázötvennyolc forint),
CLXXXVIII. r. 6.769.942 Ft (azaz: hat millió-hétszázhatvankilencezer-kilencszáznegyvenkettő forint),
CLXXXIX. r. 2.073.693 Ft (azaz: kettőmillió-hatvanháromezer-hatszázkilencvenhárom forint),
CXC. r. 763.450 Ft (azaz: hétszázhatvanháromezer-négy százötven forint), CXCI. r. 3.252.689 Ft (azaz: három millió-kettőszázötvenkettő ezer-hatszáznyolcvankilenc forint),
CXCII. r. 2.218.341 Ft (azaz: kettőmillió-kettőszázötvennyolc ezer-háromszáznegyvenegyet forint),
CXCIII. r. 2.576.159 Ft (azaz: kettőmillió-ötszázhetvenhatezer-százötvenkilenc forint),
CXCIV. r. 635.613 Ft (azaz: hatszázharminczár ezer-hatszázötvenhárom forint),
CXCV. r. 1.666.177 Ft (azaz: egymillió-hatszázhatvanhatezer-százötvenhét forint),
CXCVI. r. 939.593 Ft (azaz: kilencszázharminckilencezer-ötszázkilencvenhárom forint),
CXCVII. r. 1.353.202 Ft (azaz: egymillió-háromszázötvenhárom-kettőszázkettő forint),
CXCVIII. r. 1.926.875 Ft (azaz: egymillió-kilencszázhuszonhatezer-nyolcszázötvenöt forint),
CXCIX. r. 2.019.306 Ft (azaz: kettőmillió-tizenkilencezer-háromszázhat forint),
CC. r. 1.589.978 Ft (azaz: egymillió-ötszáznyolcvankilencezer-kilencszázötvennyolc forint),
CCI. r. 1.431.415 Ft (azaz: egymillió-négy százharminczár ezer-négy százötvenöt forint),
CCII. r. 945.554 Ft (azaz: kilencszáznegyvenöt ezer-ötszázötvennégy forint),
CCIII. r. 1.280.920 Ft (azaz: egymillió-kettőszáznyolcvanezer-kilencszázhusz forint),
CCIV. r. 1.965.989 Ft (azaz: egymillió-kilencszázhatvanöt ezer-kilencszáznyolcvankilenc forint),
CCV. r. 916.926 Ft (azaz: kilencszázötvenhatezer-kilencszázhuszonhat forint),
CCVI. r. 2.541.067 Ft (azaz: kettőmillió-ötszáznegyvennégyezer-hatvanhét forint),

CCVII. r. 1.706.440 Ft (azaz: egymillió-hétszázhatvanháromezer-négyszázötven forint),
CCVIII. r. 1.191.939 Ft (azaz: egymillió-százkilencvenegyezer-kilencszázharminckilenc forint),
CCIX. r. 1.355.951 Ft (azaz: egymillió-háromszázötvenötezer-kilencszázötveneg forint),
CCX. r. 2.784.572 Ft (azaz: kétfőmillió-hétszáznyolcvannégyezer-ötszázhatvanöt forint),
CCXI. r. 2.498.465 Ft (azaz: kétfőmillió-négyszázkilencvennyolcezer-négyszázhatvanöt forint),
CCXII. r. 12.569.878 Ft (azaz: tizenkétfőmillió-ötszázhatvankilencezer-nyolcszázhatvennyolc forint),
CCXIII. r. 23.736.138 Ft (azaz: huszonhárommillió-hétszázharminchatvan- százharmincnyolc forint),
CCXIV. r. 19.113.544 Ft (azaz: tizenkilencmillió-száztizenháromezer-ötszáznegyvennégy forint),
CCXV. r. 589.504 Ft (azaz: ötszáznyolcvankilencezer-ötszáznégy forint),
CCXVI. r. 3.633.841 Ft (azaz: hárommillió-hatszázharminchéromezer-nyolcszáznegyveneg forint),
CCXVII. r. 2.858.761 Ft (azaz: kétfőmillió-nyolcszázötvennyolcezer-hétszázhatvaneg forint),
CCXVIII. r. 16.598.027 Ft (azaz: tizenhatmillió-ötszázkilencvennyolcezer-huszonhét forint),
CCXIX. r. 11.439.686 Ft (azaz: tizenegymillió-négyszázharminckilencezer-hatszáznyolcvanhat forint),
CCXX. r. 11.369.982 Ft (azaz: tizenegymillió-háromszázhatvankilencezer-kilencszáznyolcvankettő forint),
CCXXI. r. 6.983.861 Ft (azaz: hatmillió-kilencszáznyolcvanháromezer-nyolcszázhatvaneg forint),
CCXXII. r. 2.934.898 Ft (azaz: kétfőmillió-kilencszázharmincnégyezer- nyolcszázkilencvennyolc forint),
CCXXIII. r. 24.796.802 Ft (azaz: huszonnégymillió-hétszázkilencvenhatvan-nyolcszázhatvan forint),
CCXXIV. r. 6.130.271 Ft (azaz: hatmillió-százharmincezer-kettőszázhatvaneg forint),
CCXXV. r. 2.709.202 Ft (azaz: kétfőmillió-hétszázkilencezer-kettőszázhatvan forint),
CCXXVI. r. 9.358.103 Ft (azaz: kilencmillió-háromszázötvennyolcezer-százharminc forint),
CCXXVII. r. 5.674.092 Ft (azaz: ötmillió-hatszázhatvennégyezer- kilencvenkettő forint),
CCXXVIII. r. 1.495.336 Ft (azaz: egymillió-négyszázkilencvenötezer-háromszázharminchat forint),
CCXXIX. r. 1.987.488 Ft (azaz: egymillió-kilencszáznyolcvanhatvan-nyolcszázhatvan forint),
CCXXX. r. 6.341.199 Ft (azaz: hatmillió-háromszáznegyvenegyezer-százkilencvenkilenc forint),
CCXXXI. r. 8.662.169 Ft (azaz: nyolcmillió-hatszázhatvankettőezer-százhatvankilenc forint),
CCXXXII. r. 750.891 Ft (azaz: hétszázötvenezer-nyolcszázkilencveneg forint),
CCXXXIII. r. 1.647.134 Ft (azaz: egymillió-hatszáznegyvenhatvan-nyolcszázharminc forint),
CCXXXIV. r. 10.970.507 Ft (azaz: tízmillió-kilencszázhatvanezer-ötszázhatvan forint),
CCXXXV. r. 1.822.179 Ft (azaz: egymillió-nyolcszázhatvanezer-százhatvankilenc forint),
CCXXXVI. r. 2.939.430 Ft (azaz: kétfőmillió-kilencszázharminckilencezer-négyszázharminc forint),
CCXXXVII. r. 2.812.420 Ft (azaz: kétfőmillió-nyolcszázhatvanezer-négyszázhatvan forint),
CCXXXVIII. r. 14.895.211 Ft (azaz: tizennégymillió-nyolcszázkilencvenötezer-kettőszázhatvaneg forint),
CCXXXIX. r. 2.849.124 Ft (azaz: kétfőmillió-nyolcszázhatvanezer-százhatvan forint),
CCXL. r. 944.653 Ft (azaz: kilencszáznegyvennégyezer-hatszázötvenhárom forint), CCXLI. r. 8.635.729 Ft (azaz: nyolcmillió-hatszázharmincötezer-hétszázhatvan forint),
CCXLII. r. 4.444.371 Ft (azaz: négymillió-négyszáznegyvennégyezer-háromszázhatvaneg forint),
CCXLIII. r. 3.950.138 Ft (azaz: hárommillió-kilencszázötvenezer-százharmincnyolc forint),
CL.rendű felperes neve CCXLIV. r. 1.958.456 Ft (azaz: egymillió-kilencszázötvennyolcezer-négyszázötvenhat forint),
CLI.rendű felperes neve CCXLV. r. 2.952.761 Ft (azaz: kétfőmillió-kilencszázötvenkettőezer-hétszázhatvaneg forint),

CLII.rendű felperes neve CCXLVI. r. 1.398.844 Ft (azaz: egymillió-háromszázkilencvennyolcezer-nyolcszáznegyvennégy forint),
CLIII.rendű felperes neve CCXLVII. r. 523.830 Ft (azaz: ötszázhuszonháromezer-nyolcszázharminc forint),
CLIV.rendű felperes neve CCXLVIII. r. 1.729.581 Ft (azaz: egymillió-hétszázhuszonkilencezer-ötszáznyolcvanegy forint),
CLV.rendű felperes neve CCXLIX r. 824.187 Ft (azaz: nyolcszázhuszonnégyezer-száznyolcvanhét forint),
CLVI.rendű felperes neve CCL. r. 1.170.512 Ft (azaz: egymillió-százhetvenezer-ötszáztizenkettő forint),
CLVII.rendű felperes neve CCLI. r. 26.585,69 EUR (azaz: huszonhatezer-ötszáznyolcvanöt egész hatvankilenc Euro)
CCLII. r. 58.635,22 EUR (azaz: ötvennyolcezer-hatszázharmincöt egész huszonkettő Euro)
CLIX.rendű felperes neve CCLIII. r. 40.740,9 EUR (azaz: negyvenezer-hétszáznegyven egész kilenc Euro),
CCLIV. r. 1.469.187 Ft (azaz egymillió-négyszázhatvankilencezer-száznyolcvanhét forint),
CCLV. r. 11.580.411 Ft (azaz: tizenegymillió-ötszáznyolcvanezer-négyszáztizennégy forint),
CCLVI. r. 2.101.689 Ft (azaz: kettőmillió-százegyezer-hatszáznyolcvankilenc forint),
CCLVII. r. 1.645.711 Ft (azaz: egymillió-hatszáznegyvenötezer-hétszáztizennégy forint),
CCLVIII. r. 6.125.446 Ft (azaz: hatmillió-százhuszonötezer-négyszáznegyvenhat forint),
CCLIX. r. 2.063.891 Ft (azaz: kettőmillió-hatvanháromezer-nyolcszázkilencvenegy forint),
CCLX. r. 1.648.684 Ft (azaz: egymillió-hatszáznegyvennyolcezer-hatszáznyolcvannégy forint),
CCLXI. r. 8.411.875 Ft (azaz: nyolcmillió-négyszáztizennégyezer-nyolcszázhetvenöt forint),
CLX.rendű felperes neve CCLXII. r. 2.620.222 Ft (azaz: kettőmillió-hatszázhúszezer-kettőszázhuszonkettő forint),
CLXI.rendű felperes neve CCLXIII. r. 2.718.628 Ft (azaz: kettőmillió-hétszáztizennyelcezer-hatszázhuszonnyolc forint),
CLXII.rendű felperes neve CCLXIV. r. 2.822.911 Ft (azaz: kettőmillió-nyolcszázhuszonkettőezer-kilencszáztizennégy forint),
CLXIII.rendű felperes neve CCLXV. r. 584.454 Ft (azaz: ötszáznyolcvannégyezer-négyszázötvennégy forint),
CLXIV.rendű felperes neve CCLXVI. r. 2.054.101 Ft (azaz: kettőmillió-ötvennégyezer-százegy forint),
CLXV.rendű felperes neve CCLXVII. r. 3.763.267 Ft (azaz: hárommillió-hétszázhatvanháromezer-kettőszázhatvanhét forint),
CLXVI.rendű felperes neve CCLXVIII. r. 1.451.819 Ft (azaz: egymillió-négyszázötvennégyezer-nyolcszáztizennkilenc forint),
CLXVII.rendű felperes neve CCLXIX. r. 3.646.949 Ft (azaz: hárommillió-hatszáznegyvenhatezer-kilencszáznegyvenkilenc forint),
CLXVIII.rendű felperes neve CCLXX. r. 2.513.278 Ft (azaz: kettőmillió-ötszáztizennháromezer-kettőszázhetvennyolc forint),
CLXIX.rendű felperes neve CCLXXI. r. 1.243.942 Ft (azaz: egymillió-kettőszáznegyvenháromezer-kilencszáznegyvenkettő forint),
CLXX.rendű felperes neve CCLXXII. r. 1.247.411 Ft (azaz: egymillió-kettőszáznegyvenhétezer-négyszáztizennégy forint),
CLXXI.rendű felperes neve CCLXXIII. r. 3.606.404 Ft (azaz: hárommillió-hatszázhatezer-négyszáznegy forint),
CLXXII.rendű felperes neve CCLXXIV. r. 1.982.879 Ft (azaz: egymillió-kilencszáznyolcvankettőezer-nyolcszázhetvenkilenc forint),

CLXXIII.rendű felperes neve CCLXXV. r. 2.843.088 Ft (azaz: kettőmillió-nyolcszáznegyvenháromezer-nyolcvannyolc forint),
CLXXIV.rendű felperes neve CCLXXVI. r. 2.790.637 Ft (azaz: kettőmillió-hétszázkilencvenezer-hatszázharminchét forint),
CLXXV.rendű felperes neve CCLXXVII. r. 1.966.174 Ft (azaz: egymillió-kilencszázhatvanhatezer-százhetvennégy forint),
CCLXXVIII. r. 3.567.065 Ft (azaz: hárommillió-ötszázhatvanhétezer-hatvanöt forint),
CLXXVII.rendű felperes neve CCLXXIX. r. 2.355.670 Ft (azaz: kettőmillió-háromszázötvenötezer-hatszázhetven forint),
CLXXVIII.rendű felperes neve CCLXXX. r. 5.151.488 Ft (azaz: ötmillió-százötvenegyezer-négyszáznyolcvannyolc forint),
CLXXIX.rendű felperes neve CCLXXXI. r. 4.686.659 Ft (azaz: négymillió-hatszáznyolcvanhatezer-hatszázötvenkilenc forint),
CLXXX.rendű felperes neve CCLXXXII. r. 591.139 Ft (azaz: ötszázkilencvenegyezer-százharminckilenc forint),
CLXXXI.rendű felperes neve CCLXXXIII. r. 3.707.669 Ft (azaz: hárommillió-hétszázhétezer-hatszázhatvankilenc forint),
CLXXXII.rendű felperes neve CCLXXXIV. r. 2.477.300 Ft (azaz: kettőmillió-négyszázhetvenhétezer-háromszáz forint),
CCLXXXV. r. 2.482.786 Ft (azaz: kettőmillió-négyszáznyolcvankettőezer-hétszáznyolcvanhat forint),
CLXXXIV.rendű felperes neve CCLXXXVI. r. 3.531.183 Ft (azaz: hárommillió-ötszázharmincegyezer-száznyolcvanhárom forint),

azzal, hogy az alperes felelőssége 2012. július 1. napjától a **... Zrt.** felszámolási eljárása során előterjesztett felszámolási zárómérleg időpontjáig -2016. szeptember 30-ig- számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat, az EUR-ban meghatározott felperesi követelések esetén pedig az ..Bank által meghatározott alapkamat, ennek hiányában a pénzügyi kamattal megegyező mértékű törvényes késedelmi kamat - mint kiegyenlített hitelezői igény - alapján is fennáll.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy a jogerőt követő 15 napon belül fizessen meg a felperesek jogi képviselői részére külön-külön 5.000.000 Ft (Ötmillió forint) + áfa - 5.000.000 Ft (Ötmillió forint) + áfa - 5.000.000 Ft (Ötmillió forint) + áfa ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy a jogerőt követő 15 napon belül fizessen meg a felperesek mint egyetemleges jogosultak részére dr. Galambos Ügyvédi Iroda útján 3.631.200 Ft (Hárommillió-hatszázharmincegyezer-kettőszáz forint) perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet írásban 5 pld.-ban kell ennél a bíróságnál, de a Fővárosi Ítéltáblához címzetten benyújtani.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a peres felek közösen kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetéssel teljesítési határidővel, részletfizetési kedvezménnyel, a perköltség viselésével, vagy összegével kapcsolatos, vagy kizárólag az ítélet indokolása ellen irányul a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül jár el, de bármelyik fél kérheti tárgyalás tartását.

I n d o k o l á s:

A bíróság a ... **Zrt.** közhiteles cégnyilvántartásának adatai; a ... **Zrt.** 2006. december 31-én és 2007. december 31-én, továbbá 2011. december 31-én kelt éves beszámolójának és független könyvvizsgálói jelentésének tartalma, az ezekhez kapcsolódó kiegészítő mellékletek és könyvvizsgálói záradékok; a ... **Zrt.** 2005., 2006., 2007., 2010., 2011. évi mérleg adatai, ezen időszakokra vonatkozó éves beszámolók, a hozzá kapcsolódó jelentések; az Állami Számvevőszék jelentései, köztük az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos 2005. évi tevékenységek ellenőrzéséről készült jelentés; az ... Vagyonkezelő Rt. 2006. évi működésének és a központi költségvetés végrehajtásához kapcsolódó tevékenységének ellenőrzéséről 2007. augusztusban készült ... számú és a hozzá kapcsolódó (...) összefoglaló jelentés; a ... **Zrt.**, valamint az ... Vagyonkezelő Zrt. 2007. évi működésének, és a központi költségvetés végrehajtásához kapcsolódó tevékenységének ellenőrzéséről 2008. augusztusban elkészített (... számú) ÁSZ jelentés; az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos 2010. évi tevékenységek ellenőrzéséről 2011. decemberben készült (... számú), valamint a 2011. évi tevékenység ellenőrzéséről 2012. decemberben elkészített (...) ÁSZ jelentés; a Magyarország által a ... Zrt. számára nyújtott ... (C38/2010, korábbi NN 69/2010) állami támogatásról Brüsszelben 2012.01.09. napján meghozott Bizottsági határozat; a ... Minisztérium megbízásából a ... helyzetének megoldására és a vonatkozó alternatívák kidolgozására a **H. T.** Ügyvédi Iroda ... megbízott részéről készített jogi szempontú összefoglaló; a ... **Zrt.** és a ... **Zrt.** privatizációjának körülményeit, továbbá a ... **Zrt.** „visszaállamosításának” folyamatát, valamint a fizetésképtelenségét és felszámolását előidéző 2002-2010 között meghozott intézkedéseket, illetve az ebben az időszakban felmerülő döntéshozói felelősség kérdéskörét vizsgáló ... Bizottság 3-14. ülésein meghallgatott 27 meghívott személy nyilatkozatáról készült jegyzőkönyv (kivételt képeznek azbiztosság megállapításai, következtetései) tartalma; a ... **Zrt.** privatizációjára vonatkozó 2192/2004 (VII. 29.) és 2306/2004 (XII. 3.) számú kormányhatározatok; az ÁPV Rt. Igazgatóságának 281/2006 (VI. 15.) IG számú, majd 368/2006. (IX. 07.) IG számú határozatai; a ... **Zrt.** részvényeinek eladását érintő 2016/2007 (II. 6.) Korm. határozat és annak végrehajtására a Részvényesi Jogok Gyakorolója részéről 2007. február 12-én kiadott 4/2007. (II. 12.) számú határozat; a részvény adásvételi szerződés végleges változatát elfogadó 49/2007 (II. 23.) IG számú határozat, mindezek alapján a részvények adásvételére vonatkozó ... szerződésszámú 2007. február 23-án aláírt megállapodás és annak mellékletei (különös tekintettel a 8. pont számú mellékletre); a ... **Zrt.** részvényeinek „visszaállamosítását” célzó, a ..., a „...Bank (...bank)”, az ... Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a ... Zártkörűen Működő Részvénytársaság, mint szerződő felek, valamint a alperes, mint ellenjegyző között 2010. február 26-án aláírt „Ötoldalú Megállapodás” és az ehhez kapcsolódó 1051/2010. (II. 26.) Korm. határozat; a Pénzügyminisztérium felügyeletével a **R. B.** tanácsadó cég részéről elkészített, a magyar légiközlekedés jövőjének meghatározását célzó (Ágazati koncepció- „**H.**” forgatókönyv) javaslat; a ... **Zrt.** igazgatósági, felügyelőbizottsági üléseinek jegyzőkönyvei, előterjesztések, határozatok; a ... **Zrt.** 2010. május 28-i rendes közgyűlésének jegyzőkönyve; a közgyűlés 2010. május 28-i 12. sz. határozata; a ... Tanács 240/2010. (III. 10.) határozata; a ... **Zrt.** 01/15218 iktatószámú 2010. április 8-án kelt levele; az ... **Zrt.** 770/2010 (V.25.) IG számú határozata; a ... **Zrt.** 2010. december 8-án és 2011. január 6-án, továbbá február 10-én megtartott közgyűléseiről készült jegyzőkönyvek; az ... Zrt. 66/2011 (III. 07.), és 111/2011. (III. 24.) IG határozatai, valamint ezen határozatok alapján elkészített aktualizált üzleti terv tartalma, továbbá az azt tárgyaló 2011. március 25-én megtartott közgyűlési jegyzőkönyv; a ... **Zrt.** 2011. május 27-én és június 24-én megtartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve; az ... **Zrt.** 312/2011 (VI. 15.) IG számú határozata; a ... **Zrt.** Igazgatósága által elfogadott 100/2011. számú határozat; a ... **Zrt.** 2011. november 18-án és december 21-én megtartott közgyűlési jegyzőkönyvei; a ... **Zrt.** 2011. évi üzleti

tervének kérdéseit taglaló, az ... **Zrt.** részéről 2011. február 18-án a nemzeti fejlesztési miniszter részére írt levél; az ... Felügyelő Bizottság Ellenőrzési Igazgatóságának a ... **Zrt.** többségi állami tulajdoni részesedésének megszerzésével kapcsolatos döntés(ek) vizsgálatáról, különös tekintettel az állam elsődleges érdekeinek érvényesítésére, illetve az esetleges személyi felelősség kérdésre vonatkozó, a Felügyelő Bizottság 2011. február 23-i ülésén elfogadott jelentése; az ... **Zrt.** FB 12/2011. (II. 23.) sz. határozatára, valamint a 2011. május 23-án kelt, ... isz. levélben foglalt kérdésekre adott válasz (amely a 312/2011. (VI. 15.) IG határozat melléklete); a ... **Zrt.** 2010. május 28-i közgyűlésén elfogadott üzleti terve, és a 2011-2015 évi 5 éves üzleti terv koncepciója; N. L-né nemzeti fejlesztési miniszternek a ... érdekképviselői vezetői és dolgozói részére megküldött tájékoztatása; a ... **Zrt.** felszámolási eljárása során felszámolóként eljáró ... **Kft.** által a felperesek nyilvántartásba vett és a felszámolási eljárás során kifizetett, továbbá fedezetlen hitelezői igényének kimutatásáról készített iratanyaga; a felszámolási zárómérleg; a felek képviselőinek nyilatkozatai; a T.GY igazságügyi szakértő által elkészített szakvélemény; az alperesi képviselő által csatolt, a Fővárosi Törvényszék előtt 32.G.40.722/2014 ügyszám alatt megindult peres eljárás során beszerzett, **Cs.Sz.** igazságügyi könyvszakértő által (V. M. és dr. D. K. L. szakkonzultáns közreműködésével) elkészített igazságügyi könyvszakértői vélemény, mint okirati bizonyíték; dr. V. J., L. L., B. Szi. tanúk vallomása; a csatolt és ismertetett egyéb iratok tartalma alapján a következő tényállást állapította meg:

1946. március 29-én megalakult a ...Rt. (**M.**). 1954. november 25-én államközi szerződés keretében a magyar kormány megvásárolta a Szovjetunió részesedését a **M.**-ben. Az ezt követő nap alakult meg jogutódként a ...Vállalat (...). A ... 1992-ben alakult át gazdasági társasággá, amely 1992. július 1-től részvénytársasági formában működött. A részvénytársaság 1993. első félévében privatizálásra került. Ezt követően a többségi tulajdonos az ÁVÜ (ÁPV Rt. előd szervezete) lett. A nemzeti légitársaságban az ... olasz nemzeti légitársaság 30%-ban, a ... befektetési cég 5%-ban lett résztulajdonos. Az olasz kézben lévő részvényeket 1997-ben a ...Rt. és az ...Rt. által létrehozott ..Kft. vásárolta meg. Az ...Kft. tulajdonában lévő részvényeket 1999-ben vásárolta meg az ÁPV Rt. és ezáltal 96,843%-ra emelkedett a ...ben az állam tulajdonosi részaránya.

A ...et a 62/1996 (VII. 9.) OGY határozat „a nemzetgazdaság működőképessége szempontjából jelentős társaságok” körébe sorolta.

Kormányhatározat alapján 2001-ben az ÁPV Rt. 9,2 milliárd Ft tőkejuttatást biztosított a ... **Zrt.** részére, ennek eredményeként tulajdonrésze 97,923%-ra emelkedett. 2003-ban a tőkehelyzet újbóli rendezésére került sor, amelynek keretében első körben a ... **Zrt.** rendkívüli közgyűlése a társaság alaptőkéjét leszállította, majd azt felemelte, és kibocsátásra került 338.208.692 db, egyenként 10 Ft névértékű új törzsrészvény. Ennek következtében az ÁPV Rt. tulajdonosi részaránya a ...ban a 99 %-ot meghaladta.

2005-ben a ... **Zrt.** önálló gazdasági társasággá szervezte ki a földi kiszolgálási tevékenységét, a társaság keretein belül működő műszaki igazgatóság tevékenységét pedig az .. Kft.-be szervezte ki. A műszaki tevékenység átalakításával szinkronban a ... **Zrt.** az ... Kft.-nek értékesítette az üzemidős repülőgép alkatrész készletét.

Az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. tv. (Priv. tv.) tartalmazta többek között az ÁPV Rt. által lefolytatott privatizációs eljárásokra vonatkozó előírásokat. A ... **Zrt.** kiemelt jelentőségű cégek közé történő besorolása kapcsán a Priv. tv. két -a társaság privatizációja során betartandó- követelményt írt elő, nevezetesen azt, hogy a privatizáció koncepciójáról a kormánynak kell döntenie, illetve a törvény kimondta azt is, miszerint a

privatizációs döntést megelőzően az érintett szakmai és munkavállalói érdekképviselők kifejtették véleményüket a tervezett privatizációról.

2004-2006. években az ÁPV Rt. összesen 4 pályázatot írt ki a ... **Zrt.** tőkéjében 99,95%-os tulajdoni hányadot képviselő állami részvényeinek az értékesítésére. Első ízben 2004. szeptemberében került sor a nyilvános, egyfordulós pályázat kiírására. Az értékesítés három alapfeltétele (amely a következő 4 évben meghatározta a vagyongazdálkodó mozgásterét) kormányhatározatokban került rögzítésre. A 2192/2004 (VII. 29.) Korm. határozat, és a módosítására kiadott 2306/2004 (XII. 31.) Korm. határozat tartalmazta a privatizáció alapkoncepcióját. Mindezek alapján a privatizáció során a legfontosabb stratégiai elem az volt, hogy:

- 1., a „nemzeti légitársaság” státusz fennmaradjon,
- 2., a ... hitelállományáért a vevő álljon helyt és ennek módját mutassa be,
- 3., tőkeemelés.

A 2004. szeptemberi pályázat nem járt sikerrel, arra egyetlen ajánlat érkezett. Ezt követően 2004. november 18-án írták ki a második pályázatot, amelyre egy konzorcium jelentkezett, az ajánlatot azonban nem fogadták el. Az ÁPV Rt. 2004. decemberében újabb nyilvános egyfordulós pályázatot tett közzé. A tenderanyagot kilenc érdeklődő vásárolta meg. 2005. február végéig 5-en nyújtottak be pályázatot. Tenderbontáskor megállapították, hogy az öt beadvány közül 3 volt ajánlatnak minősíthető, 2 csak szándéknyilatkozatot tartalmazott. Az ÁPV Rt. ezt a pályázatot is eredménytelennek nyilvánította. 2005 áprilisában az ÁPV Rt. ismét meghirdette a ... **Zrt.** eladását, melyre az első fordulóban 14 érdeklődő jelentkezett, a második fordulóra kerüléshez szükséges feltételeket azonban csak 6 pályázó teljesítette. Végül a 2005. július 5-i határidőig már csak 3 pályázó adta be ajánlatát. Az ÁPV Rt. az eladásról szóló döntés nélkül lezárta a tárgyalásokat. Az ÁPV Rt. az újabb privatizációs kísérlet első lépéseként vagyoneértékelési pályázatot hirdetett, majd 2006. szeptember 7-én -2006. november 3-i beadási határidővel- új értékesítési pályázatot írt ki. Ezen legutóbbi privatizációs pályázat előzménye az volt, hogy az ÁPV Rt. a 294/2006. (VI. 9.) Vig. sz. határozatával elfogadta a ... **Zrt.** privatizációjának előkészítéséről készült előterjesztést, amelyben a 2004. évi kormányhatározatoknak megfelelően kívánta a pályázat lebonyolítását elvégezni, melyhez azonban -új aktualizált- vagyoneértékelésre volt szükség. Ezt megelőzően a ... **Zrt.** utolsó vagyoneértékelése 2004. december 31-ei fordulónappal történt meg. Ekkor a részvények értékét 968 millió Ft-ra becsülték. Az ...Kft. nyilvános közbeszerzési pályázat nyerteseként végezte el a privatizációt megelőzően a ... **Zrt.** vagyoneértékelését, alapvetően három nemzetközi módszerrel. A 2006. június 30-i időpontra vonatkozóan a ... **Zrt.** -mint működő üzleti vállalkozás- 100%-os tulajdoni érdekeltségének jövedelemtermelő képesség megközelítésével (diszkontált cash flow) meghatározott valós piaci értékét nulla forintban határozták meg. A slotok (repülési jogok) értékelésére nem került sor, ezeket a számviteli nyilvántartások nem tartalmazták, mérlegen kívüli tételek voltak. A hozamalapú és az eszközalapú értékelés is megtörtént. Az értékelések összevetése alapján, azok „átlagolásával” végül egy pozitív cégérték meghatározására került sor. A jövedelem-megközelítés, piaci összehasonlítás, költség-megközelítés figyelembevételével a ... **Zrt.** piaci értékét 0 és 2,2 milliárd Ft közé helyezték. Az állami tulajdonban lévő részvénycsomag értékét 866.567.000 Ft-ban határozták meg. A vagyonnal szemben fennálló kötelezettségeket nem tették vizsgálat tárgyává.

Az Állami Számvevőszék folyamatosan, évente vizsgálja az állami tulajdonban lévő vagyonnal történő gazdálkodás mikéntjét. Az Állami Számvevőszék 2006-os jelentésében megállapította, hogy a ... **Zrt.** likviditása, és eladósodottsága folyamatosan romlik. A veszteséges gazdálkodás okát alapvetően a strukturális hiányosságokban és a versenykörnyezetnek nem megfelelő működési hatékonyság változatlanságában, annak folyamatos fennállásában határozták meg. Az Állami

Számvevőszék a 2006-os jelentésében megállapította azt is, hogy éves szinten 4-5 milliárd Ft üzemi veszteséget termelnek a hosszú távú járatok (New York, Torontó). Az informatikai rendszer elavult, nem csökkentették a létszámfelesleget. A társaság menedzsmentjeinek nem sikerült kölcsönösen elfogadható módon rendeznie az érvényben lévő „kollektív szerződést”, amely az ésszerű létszámleépítést hátráltatta. A tevékenységek kiszervezése nem járt eredményesebb gazdálkodással. 2005-ben rendkívüli bevételt jelentett az üzemanyag üzletág értékesítése, amelyet a ... 5 milliárd Ft készpénzért és a ...felé, mintegy 2,6 milliárd Ft tartozás leírása fejében adott el a-nek. Ekkor került sor a ... **Zrt. H.** slotjának (le és felszállási jogának) 2,9 milliárd Ft-os értékesítésére a **B. A.** részére.

A fenti körülmények között került sor arra, hogy a három sikertelen privatizációs pályázat után az ÁPV Rt. ismételten megkísérelte a ... Zrt.-ben fennálló 99,92%-os, 3,5 milliárd Ft össznévértékű részvényeinek eladását.

A ...Részvénytársaság privatizációs koncepciójáról szóló 2192/2004. (VII. 29.) Korm. határozat előírásai alapján a ... **Zrt.** privatizációját nyílt, egyfordulós pályázat keretében kellett lebonyolítani. Ennek ellenére a pályázat nyílt, kétszakaszos eljárásban valósult meg. Ez nem állt összhangban a privatizációs koncepciót meghatározó kormányhatározattal. A privatizációs eljárás során figyelembe kellett venni azt is, hogy Magyarország 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. Az Európai Unió szabályozása értelmében nemzeti légitársaságnak az EU-n kívüli többségi tulajdonosa nem lehet.

Az ÁPV Rt. igazgatósága a 2006. június 15-i ülésén 281/2006. (VI. 15.) IG. számú határozatával a ... **Zrt.** privatizációjának előkészítése érdekében szükséges intézkedésekről döntött, majd 368/2006. (IX. 07.) IG. számú határozatával jóváhagyta a privatizációs eljárás megindítását. A szerződés előkészítését a **B. K.** és Partnerei Ügyvédi Iroda végezte, alvállalkozójaként közreműködött a ... Rt.

A pályázati felhívásra 4 ajánlat érkezett. Az ÁPV Zrt. igazgatósága 506/2006. (XII. 14.) IG. számú határozatával elrendelte a privatizációs eljárás tárgyalásos szakaszának megkezdését, felállítva a Tárgyalási Delegációt. Az ÁPV Zrt. igazgatósága a 11/2007. (I. 11.) IG. számú határozatával megállapította, hogy a tárgyalások során a privatizációval szemben meghatározott követelményeket csak részben sikerült érvényesíteni. A tárgyalások során az ajánlattevőket felszólították arra, hogy ajánlatukat pontosítsák, és megfelelő bankgaranciát nyújtsanak be. Az értékesítési szempontok közül igen lényeges az állami garanciavállalásos hitelek törlesztésére vonatkozó ajánlatok közül egyik sem felelt meg a kiírásban szereplő elvárásoknak. Az ÁPV Rt. 368/2006. (IX. 7.) IG. sz. határozata ugyanis előírta, miszerint a részvények privatizációs eljárás során történő értékesítése esetén az Ajánlattételi Felhívásnak tartalmaznia kell, hogy az ajánlattevőnek be kell mutatnia a ... **Zrt.** hitelállományának, ezen belül különösen az állami garanciákkal fedezett hiteleknek a kezelésére vonatkozó javaslatait, megfelelő biztosítéki felajánlásokkal. Az Ajánlattételi Felhívás ezt külön is kiemelte. Az ajánlattételi tájékoztató 7.4. pontja a hitelállomány kezelésére az alábbiakat rögzítette az Ajánlattételi Felhívásban leírtakon túl: az elképzelések között szerepelhet a vállalt tőkeemelésen felüli készpénzes előtörlesztés; a vállalt tőkeemelés ez irányú felhasználása; a hitelek átvállalása; Társaság meglévő egyes üzletágainak/tevékenységének, illetve további eszközeinek (repülőgépek stb.) értékesítése a Társaság működésének biztosítása mellett; illetve ezek kombinációja; de bármely egyéb megoldás, amely az állami kitettségnak a fentiekkel legalább egyenértékű csökkentését eredményezi. Amennyiben az ajánlattevő részben, vagy egészben vagyonelemek értékesítésével kívánja az állami garanciával fedezett hiteleket kiváltani, el kell fogadnia, hogy az ÁPV Zrt. vagy jogutódja az eszközök értékesítése során a teljes folyamat lebonyolításában képviselteti magát, az ajánlati és szerződéses dokumentumokba betekinthez,

valamint azt, hogy egyetértése nélkül e vagyonelemek értékesítése nem történhet meg; továbbá az ÁPV Zrt. e jogosítványa addig van hatályban, amíg a teljes állami kezességvállalással érintett hitelállomány előtörlesztésre, vagy az állami kezességvállalás teljes mértékben kiváltásra nem kerül. A tárgyalási szak megkezdése előtt beérkezett 4 ajánlat a formai elvárásoknak eleget tett, azonban egyetlen pályázó ajánlata sem rendelkezett olyan banki garanciákkal, amely megfelelt volna a pályázati kiírásban foglaltaknak. A hiánypótlás után a legkedvezőbb ajánlatot az **.. Zrt.** tette. Ajánlatában a 13,12 milliárd Ft hiteltörlesztés rendezését állami vagyongazdálkodó cég létrehozásával és a projekt hitelek 20 éves lejáratra történő hosszabbításával kívánta elérni. Az ... 19,8 milliárd Ft-os hitelének törlesztésére és az állami garancia kiváltására csak a tárgyalási szakban kívánt ajánlatot tenni. A Pénzügyminisztérium támogatásokat vizsgáló irodája 2006. december 5-én adott állásfoglalásában felhívta az ÁPV Zrt. figyelmét arra, hogy a hitelállomány egy részének vagyongazdálkodó társaságába történő kiszervezése tekintetében a jogügyletek állami támogatási szempontú vizsgálatánál elsősorban azt kell figyelembe venni, miszerint egy piaci szereplő azonos feltételek mellett hasonló jogügyletet végrehajtott volna-e. Állami támogatásnak minősül, ha a **... Zrt.** vagy későbbi vásárlója a céget terhelő hitelektől úgy szabadul meg, hogy ez nem jelentkezik a privatizációs árban. A PM felhívta a figyelmet, hogy a vásárolónak mindenképpen piaci árat kell fizetnie a cégért, beleértve a céget terhelő hiteleket is. Felhívták az ÁPV Zrt. figyelmét arra is, hogy amennyiben a kiszervezéssel a hitel futamideje növekszik, akkor az az Európai Unió Bizottságának vizsgálata alá eshet (2007. ÁSZ jelentés az ... Vagyongazdálkodó Zrt. 2007. évi működésének, és a központi költségvetés végrehajtásához kapcsolódó tevékenységének ellenőrzéséről).

A privatizációs eljárás végén a részvény adásvételi szerződés végleges változatát a 49/2007. (II. 23.) IG. számú határozatával fogadta el az ÁPV Zrt. igazgatósága, amely 2007. február 23-án került aláírásra (szerződésszám: ...). A **... Zrt.** jegyzett tőkéjének 99,95%-át kitevő részvénycsomag 200 millió Ft vételáron kelt el. A vevő vállalta, hogy 2008. december 31-ig 50 millió EUR-os tőkeemelést hajt végre, úgy hogy ebből ebből 20 millió EUR-t a záraskor biztosít, 30 millió Euró összegre vonatkozóan pedig a vevő „tőkejuttatási bankgarancia” rendelkezésre bocsátásra tett nyilatkozatot. A vevő vállalta, hogy az ...Bank, illetve a...Bank felé fennálló hiteleket 2007. december 31-ig visszafizeti, fedezetül pedig 2018. január 28-ig lehívható 32 millió Euró összegre „hiteltörlesztési bankgaranciát” biztosít. A **... Zrt.** ... hitelének kezelése érdekében 46 millió Ft tőkével megalapították a ... Vagyongazdálkodó Kft.-t, amely eszköz-átruházási szerződést kötött a **... Zrt.**-vel a ...közötti kerozinvezeték tulajdonjogának megszerzésére. A vevő vállalta a nemzeti légitársaság státusz fenntartását, és egy nemzetközi légiszövetséghez történő csatlakozást, a munkavállalók érdekeinek védelmét és egyéb kötelezettségeket. Az eladó 200 millió EUR összegig különféle jogcímenek szavatosságát vállal.

A 2007. ÁSZ jelentés szerint: „a fenti feltételekkel lebonyolított tranzakció során nem érvényesült teljes körűen az ajánlattételi felhívásban közzétett értékesítési szándék, melynek alapelve volt, hogy az állam mentesüljön a közel 33 milliárd Ft-os készfizető kezességtől. Továbbá a versenyztetés során a **... Zrt.** piaci értékének 0 Ft-ban történő meghatározásában alapvető körülmény volt, hogy a Társaság jelentős hitelállománnyal rendelkezett”. A privatizációs eljárás során végeredményben a vevő nem kockáztatott saját pénzt, a szerződés alapján minden visszafizetéssel kapcsolatos kötelezettséget visszaterhelt a **...ra**. A privatizációs szerződésből eredően a vevőnek kötelezettsége volt a **... Zrt.** által felvett hitelek törlesztése. Erre a ...bank 32 millió euró összegű hiteltörlesztési bankgaranciát adott ki. A hitel fizetésére nem került sor.

A **... Zrt.** mérlegadatai alapján 2006. év végén 69.371.428.000,- Ft volt az eszközök (aktívák) értéke. A saját tőke -5.073.208.000,- Ft-ot tett ki. 2006-ban az értékesítés nettó árbevétele 123.130.911.000,- Ft volt, az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye -12.398.587.000,- Ft, az

adózás előtti eredmény -10.852.588.000,- Ft, a mérleg szerinti eredmény pedig ugyanennyi.

A fizetőképességi mutató (köv. + értékpapír + pénzeszköz./röv.lej.köt.) 0,62, míg az eladósodottság foka (kötelezettségek/összes forrás) 102,86%-ot tett ki. Figyelemmel arra, hogy a privatizációra vonatkozó szerződést 2007. február 23-án írták alá, így a 2006. évi mérlegadatokat szolgálták a ... **Zrt.** vagyoni helyzetének értékelésére a privatizáció időpontjában.

A ... **Zrt.** 2007. év elején veszteséges társaság volt. A saját tőkéje 2007. év végén -az új tulajdonos tőke rendezésének a hatására- a magasabb tőketartalék és értékelési tartalék következtében, illetve azért, mert ezt az évet a cég kis nyereséggel zárta, pozitív értéket vett fel, mintegy 2,5 Mrd Ft értékben. 2008-tól a mérlegadatokat alapján a saját tőke ismét negatív tartományba fordult. A kötelezettségek a 2007. és 2008. év végi átmeneti javulást kivéve tendenciájában nőttek. A romló tőkeszerkezet mellett a likviditás is romló tendenciát mutatott. 2006-tól a veszteség mértéke tendenciájában folyamatosan nőtt. 2007-ben a szokásos vállalkozási eredmény 15 Mrd Ft veszteséget mutatott, ugyanakkor a nem az alapműködésből származó rendkívüli kategória nyereséggé tette a céget. 2009-től a szokásos működési veszteség jelentősen nagyobb lett. 2009-től a nettó árbevétel folyamatosan romlott. Az értékesítés árbevétele 2006-ban a belföldi értékesítés alapján 33.421.990.000,- Ft, míg az export vonatkozásában 89.708.921,- Ft volt. 2009. év végén a belföldi értékesítés figyelembevételével 27.036.066.000,- Ft, míg az export esetén 68.362.360.000,- Ft volt az árbevétel. 2010-ben pedig 25.761.365.000,- Ft volt a belföldi, míg a 62.402.930.000,- Ft az export értékesítésből származó nettó árbevétel.

A privatizációs megállapodást az Európai Unió Bizottsága felé bejelentették, ellenben azt 2009. november 12-én a magyar hatóságok visszavonták. Az .. **Zrt.** 49 %-ban B. A., míg 51%-ban magyar magánszemélyek (K. M. és LXIV. rendű felperes) tulajdonában állt. Az .. **Zrt.**-től azt várták, hogy az üzleti és szerkezetátalakítási tervek mellett iparági know-howt és irányítást biztosít a ... **Zrt.** számára. Az új tulajdonos pénzügyi gondjai következtében azonban az orosz ..bank 49,5%-os részesedést szerzett a ..-ben így a ... **Zrt.** közvetett részvényesévé vállt. A ... **Zrt.** pénzügyi helyzete tovább romlott, a privatizációt követő 4 hónap elteltével a ... márkanév használatáért járó jogdíj fizetéséhez szükséges likviditással sem rendelkezett. 2008. második félévében B. A. több légitársasága csődbe ment. 2009-ben a ... **Zrt.** 100%-os saját tulajdonú leányvállalatának, a ... -nak az értékesítéséről döntöttek a ... **Zrt.** részvényesei. 2009. januárjában aláírták, majd később módosították aeladására vonatkozó adásvételei megállapodást. 2009. júliusában az MNV végül úgy határozott, hogy nem köti meg az ügyletet. A 2009. januárban és februárban megfizetett előlegeket valamint annak kamatait azonban a ... **Zrt.** soha nem fizette vissza az ... **Zrt.**-nek. 2007. január és 2010. március között a Magyar Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal engedélyezte a ... **Zrt.** számára, hogy elhalassza vagy átütemezze különféle típusú adó- és társadalombiztosítási járulék-fizetési kötelezettségeinek teljesítését. (A ... **Zrt.** adóhatóságnál vezetett folyószámláján fennálló tartozást a „visszaprivatizációt” követően a 2010. februári tőkeemelésből származó készpénz egy részének felhasználásával egyenlítették ki a későbbiek során.)

A privatizációs szerződés alapján a tulajdonos .. **Zrt.**-nek kötelezettsége volt a privatizációt megelőzően a ... által felvett hitelek törlesztése. Ezen hitelek törlesztésére vonatkozóan a privatizációs szerződés szerint a ...bank 32 millió Euró összegű hiteltörlesztési bankgaranciát adott ki. A hitel fizetésére a privatizációt követően nem került sor, a ... Vagyonkezelő ezért megkísérelte a bankgarancia lehívását, de a ...bank többszöri kísérlet ellenére sem teljesített. A bankgaranciát végül 2010 tavaszán a „visszaállamosítás” keretében sikerült lehívni a ...banktól. Tekintettel azonban arra, hogy még 2007-ben a ... **Zrt.** felülgarantálta a ...bank által nyújtott bankgaranciát, ezért az orosz pénzügyintézet lehívta a viszontgaranciát a ... **Zrt.**-től. Mivel a ... **Zrt.** fizetni nem tudott,

ezért az orosz bank a viszontgarancia összegével megegyező hitelt nyújtott a légitársaságnak. A **...bank** által biztosított bankgarancia így a **... Zrt.** tartozásaként mutatkozott 2010-re. (Az ún."viszontgarancia ügyletre" úgy került sor, hogy B. A. felhatalmazás nélkül lényegében egy saját maga által kiállított nyilatkozattal visszaterhelte a bankgaranciát a **... Zrt.**-re .)

Azt követően, hogy a B. A. által tulajdonolt légitársaság, a **...tönkrement**, felmerült a **... Zrt.** „visszaállamosításának” szükségessége. A magyar hatóságok tárgyalásokat kezdtek a **...bankkal** és az **.. Zrt.**-vel, hogy megkíséreljék megszilárdítani a magyar légitársaság piaci helyzetét. A **...banknak** nem állt szándékában stratégiai befektetőként finanszírozni a légitársaságot. A **... Zrt.** teljesítménymutatói folyamatosan romlottak. Ilyen körülmények között 2010. február 26-án a magyar kormány, a **...bank**, az **.. Zrt.**, a **... Zrt.** és a **... Zrt.** megállapodott egy 25,4 milliárd HUF összegű tőkeemelésről, részben friss tőkeinjekció, részben pedig a **... Zrt.** 100%-os tulajdonát képező **... ..ért** fizetendő előlegből és az arra felszámított kamatból álló adósság tőkévé alakítása révén, összesen 4,7 milliárd HUF értékben. Az **.. Zrt.** további 1,5 milliárd HUF-t cserélt át részvényre. A tőkeemelést megelőzően közel nullára szállították le a **... Zrt.** jegyzett tőkéjét azért, hogy így fedezzék a felhalmozott veszteségek egy részét. Ezt követően 0,01 HUF névértékű új részvény kibocsátására került sor, amelynek következtében megemelték a **... Zrt.** jegyzett tőkéjét. Az **... Zrt.** készpénz hozzájárulása lehetővé tette, hogy a **... Zrt.** teljesítse valamennyi esedékes adófizetési kötelezettségét, ezáltal ideiglenesen stabilizálja működését.

A tőkeemelés következtében 94,6%-os tulajdoni hányadot szerzett a alperes a **...ben Zrt.**-ben.

A későbbiek során az Európai Unió Bizottsága azt állapította meg, hogy részben a 25,4 milliárd Ft-os tőkeemelés, részben a 20,7 milliárd forintnyi friss tőkeinjekció, részben pedig a **... ..ért** fizetett előlegből és az arra felszámított kamatból álló adósság tőkévé alakítása tiltott állami támogatásnak minősül. Az Európai Bizottság a 2012.01.09-én meghozott határozatában rögzítette, hogy egyetlen magánbefektető sem vállalta volna ezt a további pénzügyi terhet hasonló helyzetben. Az Európai Bizottság az állam eljárását érintően azt állapította meg, miszerint a legmeglepőbb tény, hogy míg a **... 99,5%-át** hozzávetőlegesen 740,00 EUR-ért adták el 2007-ben, 2010-ben az állam de facto 94.000.000 EUR-nak megfelelő összeget fizetett a 94,6%-os tulajdonért, azaz az eredeti ár 127-szeresét.

2010. májustól augusztusig a alperes az **... Zrt.** útján több tulajdonosi kölcsönt nyújtott a **... Zrt.** részére 92 milliárd HUF értékben. 2010. szeptember 24-én az **... Zrt.** a **... Zrt.** tőkéjét további 5,3 milliárd HUF összegű készpénzes tőkeinjekcióval is megemelte, ezáltal az **... Zrt.** (vagyis az állam) a **...en** belül 96,5%-os tulajdonhányaddal rendelkezett. 2010. szeptember 24-én további kölcsönt is biztosított az állam a **... Zrt.** részére.

2010. márciusában az Európai Unió Bizottsága sajtóközlemények révén szerzett tudomást a alperesnek a **... Zrt.** „visszaállamosítására” irányuló szándékáról. 2010. március 2-án elektronikus levélben a magyar hatóságok a sajtóhíreket megerősítették.

2010. március 10-én elektronikus levélben a **... magyarországi** diszkont légitársaságtól panasz érkezett a alperesnek a **... Zrt.**-vel kapcsolatos intézkedéseit érintően az EU Bizottságához. A panasz szerint a alperes különböző intézkedései révén jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásokat nyújtott a **... Zrt.** részére.

2010. október 5-én a Bizottsághoz egy nevének feltárásához hozzá nem járuló versenytárstól is hasonló panasz érkezett.

Az Európai Unió Bizottsága mindkét panaszt továbbította a magyar hatóságok felé és további tájékoztatást kért a magyar hatóságtól. A válaszokat követően 2010. december 21-én a Bizottság az EUMSZ 108. cikkének (2. bekezdése) alapján hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményezett a ... Zrt. számára nyújtott különböző állítólagos állami támogatásokra vonatkozóan.

Az Állami Számvevőszék a 2010. évi tevékenységek ellenőrzéséről szóló ... számú, 2011. decemberében készült jelentésében rögzítette, hogy a pénzügyminiszter -a ... Zrt. hosszabb távú működéséhez szükséges egyes intézkedésekről szóló 1227/2009. (XII. 29.) Korm. határozat elfogadását követően- hét utasítást adott ki a Tanács számára a ... Zrt. helyzetével, a társaságnak nyújtandó tulajdonosi kölcsönökkel kapcsolatban. Az RJGY (Részvényesi Jogok Gyakorolója) a határozatok kiadását megelőzően készített feljegyzéseiben felhívta a figyelmet azokra a kockázatokra (pl. veszteséges társaságnak nyújtott tulajdonosi kölcsönök, a kölcsönrészletek nyújtásakor kikötött biztosítékok), amelyekkel a ... Zrt. helyzetének a rendezésekor a döntéshozónak számolnia kell. Az Állami Számvevőszék megállapította azt is, hogy a Pénzügyminisztérium a kölcsön visszafizetésére vagy átütemezésére feltételeket szabott. Olyan feltételeket, ugyanakkor, amelyek a társaságok gazdálkodásának javítását szolgálják, és ezzel a kölcsön visszafizetésének esélyét növelik, nem írt elő. Az Állami Számvevőszék megállapította azt is, hogy: „a feltételek között olyan nem szerepelt, amelyek a társaságok gazdálkodási helyzetének javítását célozzák, és így a kölcsön visszafizetésének esélyeit növelik.”

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos 2010. évi tevékenység ellenőrzéséről készült, fent meghivatkozott ÁSZ jelentés vizsgálta a 2010. februárjában a ... Zrt. „visszaállamosítására” létrejött „Ötoldalú Megállapodás” tartalmát, és annak megvalósulását is. Rögzítette, hogy a megállapodás szerint a felek közös célja a ... Zrt. fenntartásának és átalakításának biztosítása volt. A felek szándéka szerint a megállapodás alapján a részvény tulajdonosi értéknövelés volt a cél olyan átalakítással, amely lehetővé teszi az érintettek számára a részvénytársaságból való kilépés kezdeményezését a legrövidebb időn belül. A megállapodásban elfogadták a ... meglévő -**Bank1** felé fennálló- hitelei kondícióinak csökkentését, a tőkeemelés felhasználást, a ... Zrt. által a **Bank1** felé vállalt garancia megfizetését. A megállapodás része volt, hogy javaslatot nyújtanak be a **Bank1** felügyelőbizottsága részére az .. Zrt. 30,4 millió EUR (hitel) tőketartozással kapcsolatos követelések ... tőkévé való átalakításáról. Az ÁSZ jelentés szerint ennek megvalósítása nem történt meg. A hitelek kamatai továbbra is a ... Zrt. költségvetését terhelték. A megállapodásban a felek vállalták, hogy a **Bank1** és a ... Zrt., valamint a ... Zrt. és az .. Zrt. közötti hitelszerződéseket módosítják. A hét fennálló szerződésből öt módosítása megtörtént, a tőkejuttatás felhasználására vonatkozó rendelkezések teljesültek, a lejárt adótartozásokat rendezték, illetőleg az apport útján megemelt tőkeösszeg a ... Zrt.-nek egy korábbi elismert tartozása kiegyenlítésére szolgált.

A 2010. februári „Ötoldalú Megállapodás” tartalmazta, hogy az ... Zrt.. „a lehető leghamarabb” elkészítette a ... Zrt. megmentési és átalakítási tervét, összhangban a 2004/C 244/02 sz. Közösségi Iránymutatással, amely a nehézséggel küzdő cégek megmentését és átalakítását célzó állami támogatásokról szól. A megállapodás szerint a tervet az Európai Bizottság felé jóváhagyásra be kell nyújtani.

A stratégiai terv kidolgozására a ... Zrt. a Pénzügyminisztérium irányításával külső tanácsadót bízott meg. A **R. B.** tanácsadó cég elkészítette a ... rekonstruálására vonatkozó ún. „**H.**” tervet, 2010 tavaszán.

A tanácsadó cég magyar légi közlekedés jövőbeni modelljére vonatkozóan három javaslatot dolgozott ki. Az általa készített stratégiai terv a 2010-2012 évekre vonatkozóan készült el három éves időintervallumot foglalva magába. A nyereséges gazdálkodás megteremtését 2012. évben látta megvalósíthatónak. A terv 48,8 Mrd. Ft megtakarítást kívánt elérni elsősorban a flottához és annak üzemeltetési költségeihez kapcsolódó, a személyi, a földi kiszolgálás, valamint a kereskedelmi költségekben megcélzott megtakarítások elérésével. A stratégiai végrehajtásához a 2010-2011. évekre 125 M EUR finanszírozási igényt, illetve 106 M EUR értékű újabb tőke rendezést tartott szükségesnek. A középtávú terv szerint a társaság 2012-re tudott volna 25 millió EUR üzemi és nullszaldós adózás előtti eredményt elérni, megtartva az eddigi 'HUB&Spokes' üzleti modellt, két repülőgép típusra alapozva a jövőbeni tevékenységét.

A 2010. február 26-án aláírt „Ötoldalú Megállapodással” a tőkeemelés, illetve az egyidejű tőkeleszállítás megtörténtével rendeződtek ideiglenesen a ... **Zrt.** likviditási problémái. Rövid időn belül azonban újra fizetéképtelenség állt elő, ezért 2010. április-július hónapokban az ... **Zrt.** 9,2 milliárd Ft tulajdonosi kölcsönt nyújtott a ... **Zrt.**-nek három évre. A „visszaállamosításra” vonatkozó megállapodás szerint azonban a ... **Zrt.** részvénytulajdonosi közgyűlésének határozata bizonyos kérdésekben a ...**bank** előzetes írásbeli hozzájárulásától vált függővé. Többek között: a) a ... **Zrt.** jegyzett tőkéjének emelése/csökkentése; b), a végelszámolás/csődeljárás kezdeményezése; c) a ... **Zrt.** dologi eszközeinek értékesítése. Gyakorlatilag ezzel a ...**bank** a ... **Zrt.**-t érintő döntő kérdésekben „vétőjogot” kapott. Ennek alapján a ...**bank** a tulajdonosi kölcsönök felajánlott fedezeteit megvétőzta.

A ... **Zrt.** 2010. május 28-án évi rendes közgyűlést tartott. A 12. sz. határozat elfogadta a ... **Zrt.** Hároméves Üzleti Tervét (2010-2012).

A ... **Zrt.** Felügyelőbizottság Ellenőrzési Igazgatósága által készített és a felügyelőbizottság 2011. február 23-i ülésén elfogadott, a ... **Zrt.** többségi állami tulajdonú részesedésének „visszaállamosításával” kapcsolatos döntések vizsgálatáról készült jelentés 10.3.5. pontja felhívta a figyelmet arra, hogy a „visszaállamosításra” vonatkozó „Ötoldalú Szerződés” alapján az ... **Zrt.** köteles gondoskodni arról, hogy a ... **Zrt.** számára a megmentési célú és szerkezetátalakítási terv a lehető leghamarabb elkészüljön. Utalt arra, hogy az ... **Zrt.** Társaságokért Felelős II. Igazgatósága 2010. március 8-án a március 10-i ülésre készített előterjesztésében felhívta a figyelmet, miszerint meg kell kezdeni a ... **Zrt.** megmentési célú és szerkezetátalakítási tervének kidolgozását. A jelentés tartalmazza azt, hogy a ...**bank** nem kapta meg a légitársaság rekonstruálási tervét. A jelentés megállapította (69. oldal), hogy az .. **Zrt.**, illetve a **Bank1** a ... **Zrt.**-vel fennálló kölcsönszerződéseinek módosítása tekintetében a megállapodásban vállalt kötelezettségeit nem teljesítette.

Az ... **Zrt.** FB 12/2011. (II. 23.) sz. határozatában, valamint a 2011. május 23-án kelt ... **isz.** levélben foglalt kérdésekre válaszolva [mely a 312/2011 (VI.15.) számú igazgatósági határozat melléklete] megfogalmazta, hogy a ... **Zrt.** 2010. május 28-i közgyűlése által elfogadott 2010-2012. évekre szóló stratégiai terv a **R. B.** iparági tanácsadó által elkészített ... **Zrt.** megmentési és szerkezetátalakítási tervén alapul. A dokumentum rögzíti azt is, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási terv még nem került elfogadásra az Európai Unió Bizottsága részéről. A középtávú stratégiai terv 2010. évre -46,6 M EUR, 2011-évre -34,4 M EUR, 2012. évre pedig nullszaldó körüli adózás előtti eredménnyel számolt. Tartalmazza azt is a dokumentum, hogy a ... **Zrt.** 2010. évre ugyanakkor nem rendelkezett a tulajdonos által jóváhagyott üzleti tervvel. Hangsúlyozta, hogy az ... **Zrt.** korábban és jelenleg sem vett részt az Európai Bizottság előtt folyó egyeztetéseken, azokon a minisztérium, illetve a Támogatásokat ... Iroda képviseltette magát.

A Gazdasági Versenyhivatal már korábban javasolta az ... **Zrt.**-nek, hogy vegye fel a kapcsolatot az EU Versenypolitikai Főigazgatóságával, mivel a „visszaállamosításról” rendelkező 2010. február 26. napján kelt „Ötoldalú Megállapodás” 5.5 pontja alapján felmerül az összefonódás közösségi szintű dimenziója. A Gazdasági Versenyhivatal instrukcióinak eleget téve az ... **Zrt.** 2010. szeptemberében állásfoglalást kért az EU Versenypolitikai Főigazgatóságától annak megállapítása érdekében, hogy a vonatkozó árbevételek számítása alapján fennáll-e az összefonódás közösségi szintű dimenziója. Az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága 2011. február 17-én kelt levelében megállapította, hogy vizsgálataik alapján úgy tűnik, az ügylet, amellyel a alperes neve a ... **Zrt.**-ben 94,6 %-os részesedést szerzett, EU léptékű összefonódásnak minősül, és az ügyletre bejelentési kötelezettség vonatkozik a 139/2004. Tanácsi Rendelet alapján.

A fentiekből megállapítható, hogy 2011. évben már több eljárás indult az Európai Bizottság előtt. Egyrészt a ...bejelentése alapján indult az állami támogatások kérdését vizsgáló C-38/2010. számú eljárás, illetőleg ezt követően ugyanezen kérdéskört érintően a (nevének elhallgatását kérő versenytárs által kezdeményezett) panaszügy. Ezt meghaladóan pedig az ... **Zrt.** saját kérelme alapján az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága előtt zajló, az irányításszerzés bizottsági engedélyeztetéséhez köthető eljárás is folyt.

2011. évben nyilvánvalóvá vált, hogy a 2010. május 28-i közgyűlésen elfogadott üzleti terv nem tartható. Már a ... **Zrt.** 2010. december 8-án és 2011. január 6-án megtartott rendkívüli közgyűlésén az MNV képviselője kérte az Igazgatóságtól egy új üzleti terv elkészítését. A ... **Zrt.** 2011. február 10-re összehívott folytatólagos rendkívüli közgyűlése 1. napirendi pontja alapján az ... **Zrt.** kezdeményezte, hogy a ... **Zrt.** igazgatósága a társaság 2010. évi beszámolójának elkészítését követően, legkésőbb 2011. május 31-ig aktualizálja a ... **Zrt.** stratégiai tervét a 2011-2013. évekre kiterjedően, meghatározva azon fő paramétereket, amelyek a társaság nullszaldós tevékenységének eredményét már 2012. évben, nyereséges működését pedig középtávon biztosíthatják. A 66/2011. (III. 07.) ... **Zrt.** IG határozat arról rendelkezett, hogy 2011. május 31. napjáig aktualizálni kell a stratégiai tervet. A ... **Zrt.** 2011. március 25. napjára kitűzött közgyűlésének első napirendi pontja volt a ... 2011. évi üzleti tervének elfogadása, míg a 2011. május 27. napján megtartott közgyűlés 1. napirendi pontja volt a 2010. évi üzleti tevékenység és a 2010. évi beszámoló és üzleti jelentés, valamint az ezen évre vonatkozó összevont (konszolidált) beszámoló és üzleti jelentés megvitatása. A ... **Zrt.** 2011. március 25-én megtartott közgyűlésén az ... **Zrt.** képviselője nemmel szavazott az átdolgozott 2011. évi üzleti tervre. Ezt követően 2011. május 25-i keltezéssel elkészítették az aktualizált üzleti tervet. Azt azonban a ... **Zrt.** 2011. június 24-én megtartott közgyűlésén nem tárgyalták. A ... Igazgatósága által a 100/2011. számú határozattal elfogadott véglegesített üzleti tervet pedig a ... **Zrt.** 2011. november 18-án és december 21-én megtartott rendkívüli közgyűlésein nem vizsgálták. Ekkor ismertté vált, hogy az Európai Unió Bizottsága előtt az állami támogatásokat érintően az eljárás megindult. A közgyűlés a Bizottság álláspontjának ismeretében kívánt a későbbiek során döntést hozni a ... **Zrt.** tőkehelyzetének rendezéséről.

2011. február 7. napján készítette el a **H. T. D. P.** Ügyvédi Iroda a ... felszámolásával kapcsolatos kérdéseket elemző összefoglaló jelentését. Az összefoglaló külön vizsgálta a ... **Zrt.** felszámolása esetén az esetleges állami kitétség/állami mögöttes felelősség főbb kérdéseit. Az állami kitétséggel foglalkozó 3. pontban rögzítették, hogy a ... **Zrt.** hitelezői várhatóan fel fogják vetni a alperes, mint a ... „döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakoroló” személy mögöttes felelősségét a ... **Zrt.** által ki nem elégített hitelezői követelések vonatkozásában. Az összefoglaló megjegyezte, hogy amennyiben a törvényben szereplő kiterjesztő szabály törlésre kerülne, akkor a alperes felelősségét eleve nem lehetne felvetni a Cstv.-re alapozva. Az összefoglalóban (15. oldal 3.

bekezdés) a jelentés a következőket javasolta: „tekintettel arra, hogy ez a pontatlanság alapvetően befolyásolja a alperes potenciális felelősségének mértékét, kifejezetten javasoljuk e jogszabályi rendelkezés -egyébként is nagyon célszerű- módosítását annak egyértelművé tétele érdekében, hogy e felelősség semmilyen körülmények között ne lehessen nagyobb, mint a mulasztás által okozott vagyonszűnés.” A tanulmány vizsgálta a felszámolásra irányuló eljárási kérdéseket, a ... **Zrt.** hitelezőinek szelektív kielégítésének lehetőségét, illetve a ... **Zrt.** felszámolásának a ...történi továbbgyűrűzésének kockázatát is. A háttéranyag alapul szolgált egy kínai partnerrel történő tárgyaláshoz is. Vizsgálta, hogy a ... **Zrt.**-hez köthető állami támogatások az Európai Unió vonatkozó előírásainak megfeleltek-e. A háttéranyag 5. számú melléklete szerint folyamatosan tiltott állami támogatást nyújtottak a ... **Zrt.** részére. A 5. számú melléklet 1. pontja rögzítette, hogy ezen állami finanszírozás túlnyomó többségében olyan tiltott juttatás volt, amelyet egy magánbefektető, tisztán gazdasági megfontolások alapján nem biztosított volna a társaságnak, így várható az EU vizsgálat következményeként a tiltott állami támogatás teljes összegének (kamatokkal együtt) történő visszafizetésére történő kötelezése. Az összefoglaló tartalmazza azt, hogy az EU magyar elnöksége alatt (2011. június végéig) a Bizottság elnézően fog viselkedni a ... **Zrt.** iránt. Előreláthatólag azonban a Bizottság 2011. év őszén döntést fog hozni. Az összefoglaló 6. számú mellékletének 1. pontja rögzítette, hogy a ... **Zrt.** működési jellegzetességei, elavult szerkezeti struktúrája, nemzetközi viszonylatban túlfizetett alkalmazottai, elavult menedzsment rendszere és a rossz menedzseri döntések miatt az utóbbi 15 évben képtelen volt a „jó gazdaként” működő magántulajdonosok érdeklődését felkelteni. Ugyancsak ezen összefoglaló tartalmazza azt, hogy a alperes, mint gazda, nem volt sikeres a vállalat működésének megfordításában. 2002-től a ...nál nem volt biztosított a szükséges speciális iparági ismeretekkel rendelkező és az alapvető változásokban érdekelt vezetőség. A veszteségeket kizárólag állami forrásokból lehetett finanszírozni. Az állami finanszírozás túlnyomó többségében olyan juttatás volt, amely az EU jog alapján tiltottnak minősül. A dokumentum szerint a szakértői elemzések alapján létezik olyan üzleti modell, melynek figyelembevételével egy szakértői, vízióval rendelkező, és minden szükséges változásra szabad kezet kapó vezetés új lapról indulva a ...ból életképes vállalatot hozhat létre a nemzeti légitársasági modellnek megfelelően, amely vállalat a későbbiekben már érdekes befektetési célpont lehet a stratégiai partnerek számára.

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos 2011. évi tevékenységek ellenőrzéséről készült ... számú (2012. december) ÁSZ jelentés megállapította, hogy a többségi állami tulajdonú társaságok tizede 2011-ben tartósan veszteséges volt. A miniszter tőkeemelésről, illetve tartozás-átvállalásról határozott egyes tartósan veszteséges állami tulajdonú gazdasági társaságoknál (... **Zrt.**, illetve ... **Zrt.**). A ... **Zrt.** számára nem írt elő szerkezet átalakításra vonatkozó intézkedési-terv készítési kötelezettséget.

A 200/C. 244/02 Uniós Iránymutatás rendelkezik a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról. A megmentési célú támogatás (Iránymutatás 14-27 pontok) jellegénél fogva átmeneti és visszafordítható támogatás. Célja elsősorban, hogy addig segítsen felszínen tartani egy nehéz helyzetben lévő vállalkozást, amíg kidolgoznak egy szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet. Az Iránymutatás 25. pont c. alpontjának értelmében az engedélyezés egyik feltétele, hogy a bejelentéskor az érintett tagállam kötelezze magát arra, hogy 6 hónapon belül a Bizottság elé terjeszt egy szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet. A megmentési célú támogatás lehetővé teszi egy olyan társaság ideiglenes támogatását, amely pénzügyi helyzete számottevő romlásával szembeesül, s ez akut likviditási válságban, vagy technikai fizetésképtelenségben nyilvánul meg. Az azonnali cselekvést nem igénylő strukturális intézkedéseket, mint az állam megváltoztathatatlan és automatikus részvétele a vállalat saját tőkéjében, nem lehet megmentési célú támogatással finanszírozni. A szerkezetátalakítási

támogatás -szerkezetátalakítási terv (Iránymutatás 32-46. pontok) - , a megmentési támogatással szemben egy koherens és távlati tervre épül, amely helyreállítja a vállalkozás hosszú távú életképességét. A szerkezetátalakítási műveletek ugyanakkor nem korlátozódhatnak a múltbéli veszteségek kiegyenlítésére irányuló pénzügyi támogatásra a veszteséget okozó problémák megoldása nélkül, vagyis ha az adott tagállam a vállalkozásnak a szerkezetátalakítás során pénzügyi támogatást nyújt, az csak akkor felel meg az előírásoknak, ha a vállalkozás nehéz helyzetét okozó problémákat szerkezetátalakítási terv keretében rendezni tudják. Ellenkező esetben a támogatás tiltott állami támogatásnak minősülhet, amit a vállalkozásnak vissza kell fizetnie. Az Iránymutatás 34. pontjának értelmében a szerkezetátalakítási támogatás nyújtásának -illetve ha már nyújtották, akkor annak utólagos jóváhagyásának- feltétele a szerkezetátalakítási terv végrehajtása, amelyet valamennyi egyedi támogatás esetén jóvá kell hagyatni a Bizottsággal, kivéve a kis és középvállalkozások esetét. A szerkezetátalakítási tervnek lehetővé kell tennie a vállalkozás számára, hogy olyan új struktúra felé haladjon, amely hosszú távú esélyt kínál az életképességre, és arra, hogy a vállalkozás a saját lábára álljon.

A megmentési és szerkezetátalakulási támogatások egymásra épülő támogatási formák, a megmentési célú támogatást szerkezetátalakítási tervnek kell követnie. Ugyanakkor nem minden esetben szükséges, hogy a szerkezetátalakítási tervet egy megmentési támogatási terv előzze meg. Amennyiben az adott vállalkozás nehéz helyzetben van, de egyébként nem áll még fenn csődközeli, vagy felszámolási helyzet, úgy nem szükséges, hogy megmentési támogatást nyújtson a tagállam az adott vállalkozásnak.

A Bizottság gyakorlatában vannak kivételek, a légitársaságokat érintően a cseh CSA és a lengyel L. ügyek is ilyenek voltak. Ezekben az esetekben a tagállam már a Bizottság támogatást engedélyező határozatának meghozatala előtt, a szerkezetátalakítási terv végrehajtása során, vagy annak megkezdésekor nyújtotta a támogatást, miközben még a Bizottság sem a tervről, sem a támogatásról nem határozott. 2007. és 2015. között a Bizottság 221 esetben vizsgálta a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokat a közösségi iránymutatás alapján. A 221 esetből 4 esetben született hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat, 3 esetben a Bizottság az intézkedést nem minősítette állami támogatásnak, 3 esetben a tagállam visszavonta a bejelentést, 4 esetben feltételes döntést hozott a Bizottság, 13 esetben elfogadó határozat született, 193 esetben kifogást nem emelő határozat, és mindösszesen 1 esetben elutasító döntést.

A ... Zrt.-t érintően a R. B. tanácsadó által készített prezentáció bármely terv alapjául szolgálhatott volna. A R. B. prezentáció a megmentési és szerkezetátalakítási terv megalkotásához reális, megvalósítható cél volt, annak alapjául szolgálhatott.

Az európai légitársaságok piaci adatainak alapján (bevételek, befektetett tőkére jutó nyereség, saját tőkére jutó nyereség E. -üzemi eredmény+amortizáció- értékeit figyelembe véve) a 2008-tól 2013-ig terjedő időszakra vonatkozóan a légitársaság szektora visszaesett a válság hatására, azonban 2013-ra a legtöbb társaság nyereségessé tudott válni. Veszteségessé váló légitársaságok is voltak az európai légi szektorban (...; ...stb.), azonban olyan szintű összeomlást, mint a ... Zrt. esetében, az európai légitársaságok között 2008-tól nem lehet találni. Az Európai Unióban ismertek olyan más nehéz helyzetbe került légitársaságok, amelyek állami segítséggel konszolidálták tevékenységüket (pld.: ... nemzeti légitársaság, ...).

A Bizottság Magyarország által a ... Zrt. számára nyújtott SA.30584 (C38/2010, korábbi N69/2010) állami támogatásról szóló határozatával 59,3 Mrd HUF visszafizetésére kötelezte a

kedvezményezettet. Megállapította, hogy 8 olyan intézkedés valósult meg 2003-tól, amely a ...Zrt. javára jogszerűtlenül megítélt állami támogatás volt, ezzel megsértette az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését, és ez összeegyeztethetetlen a belső piaccal. Ezek az intézkedések a következők voltak:

- a) a ... 2003. évi, az MFB egy 100%-os állami tulajdonban lévő fejlesztési bank által a ... számára nyújtott kölcsönének az állami tulajdonban lévő MAVÁ általi, 2007. december 31-ével történő átvétele;
- b) 4,3 Mrd HUF összegű „készpénzes kölcsön” nyújtása 1 éves időtartamra aelnevezésű leányvállalatának az ... **Zrt.** általi tervezett (és a későbbiekben meghiúsult) megvásárlása keretében;
- c) valamennyi adó- és társadalombiztosítási tartozás 2008. július és 2010. március között, illetve a különböző adó- és társadalombiztosítási járulék-fizetések halasztása 2008. július óta;
- d) 2010. februárjában az MNV általi 25,4 Mrd HUF összegű tőkeemelés;
- e) az ... **Zrt.** által 2010. májusától 2010. augusztusáig a ...nak nyújtott összesen 9,2 Mrd HUF értékű három tulajdonosi kölcsön, illetve az esedékes, azonban ki nem fizetett kamat;
- f) 2010. szeptemberében az 1. cikk e., pontjában említett tulajdonosi kölcsönök (és az utánuk járó kamat) hitelből tőkévé alakítása 9,4 Mrd HUF összegben;
- g) 2010. szeptemberében további 5,3 Mrd HUF összegű tőkeemelés;
- h) 2010 szeptemberében 5,7 Mrd EUR összegű tulajdonosi kölcsön, illetve az esedékes, azonban ki nem fizetett kamat.

A Bizottság határozatának 5.; 69.; 88.; 104.; 106.; 108.; pontjai megállapították, hogy a ... **Zrt.** vonatkozásában nem volt szerkezetátalakításra vonatkozó terv. A határozat 5. pontja szerint a magyar hatóságok közölték, miszerint szerkezetátalakítást kívánnak végrehajtani a légitársaságnál. Azt is közölték, hogy nem tudják, milyen mélységű lesz a szerkezetátalakítás. A 69. pont szerint: „egy magánbefektető számára” elfogadható nyereség csak akkor lett volna elvárható, ha a vállalat drasztikus szerkezetátalakításon megy át. Azonban sem Magyarország, sem a ... nem utalt arra, hogy a vizsgált intézkedések bármelyikének is egy ilyen szerkezetátalakítási terv jelentette volna az alapját. A 88. pont rögzíti, hogy a 2010. februári tőkeemelésre és a ... 94,6%-os tulajdoni részesedésének visszavásárlására az eredeti eladási ár 127-szereséért került sor. A Bizottság megállapítása szerint az állam ezen magatartása, különös tekintettel arra a tényre, hogy időközben a légitársaság veszteséget halmozott fel, és nem volt hiteles szerkezetátalakítási terve nem piackonform. A 104. pont szintén tartalmazza, hogy 2007. és 2010. között a ... kétszer cserélt tulajdonost, folyamatos szerkezetátalakítás alatt volt, azonban koherens terv nélkül. A Bizottság határozatának 108. pontja alapján a magyar hatóságok nem nyújtottak be olyan szerkezetátalakítási tervet, amely megfelelt volna az EU iránymutatásoknak.

A kormány a ... Korm. rendelettel stratégiaileg kiemelt gazdálkodó szervezetté nyilvánította a ... **Zrt.**-t.

Ezt követően a ... **Zrt.** ellen a Fővárosi Törvényszék előtt számon felszámolási eljárás indult, amelynek során a bíróság fizetéseképtelenségét megállapította, és felszámolását elrendelte. A Cégléletről az erre vonatkozó közlemény ... napján jelent meg. A felszámolási eljárás során a

hitelezők igényüket a felszámoló felé bejelentették. A felszámoló a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról rendelkező 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 57. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel a hitelezői igényeket besorolta. Az „a” kategóriában nyilvántartásba vett hitelezők közül a munkavállalók részére az adós vagyonából rendelkezésre álló összeg figyelembevételével kifizetést teljesített, illetve a **B. A-tól** a törvényben biztosított összeget megigényelte és a hitelezők részére kiegyenlítette.

A felperesek (névsor szerint) követelését az alábbiak szerint vette nyilvántartásba a felszámoló, illetőleg részükre a következő kifizetést teljesítette, aminek következtében a kereset szerinti kiegyenlítetlen hitelezői követelések maradtak fenn a zárómérleg benyújtásakor:

<i>Név</i>	Összes követelése	Kifizetés 2016.09.30-ig	Ki nem fizetett követelése (Ft)
1.	5 541 235	2 921 013	2 620 222
2.	580 585	9 010 757	569 828
3.	5 546 468	3 017 267	2 529 201
4. I.rendű felperes neve	838 027	7 782 512	055 515
5.	741 982	6 180 296	8 561 686
6.	048 367	265 589	782 778
7.	403 045	666 907	736 138
8.	3 283 407	2 158 722	1124 685
9. IV.rendű felperes neve	5 497 651	3 042 236	2 455 415
10. V.rendű felperes neve	423 578	7 426 925	996 653
11.	959 915	9 846 371	113 544
12. VI.rendű felperes neve	733 021	5 220 865	6 512 156
13. VII.rendű felperes neve	321 281	009 236	312 045
14.	627 291	302 875	324 416
15.	1 999 449	1 787 440	009
16. IX.rendű felperes neve	143 211	487 714	655 497
17.	190 365	064 919	6 125 446
18. X.rendű felperes neve	11111 480	4 961 776	6 149 704
19. XI.rendű felperes neve	774 001	5 510 492	7 263 509
20.	4 880 558	2 761 735	2 118 823
21. XII.rendű felperes neve	931 293	020 567	910 726
22.	4 057 694	2 421 304	1 636 390
23. XIII.rendű felperes neve	953 484	905 761	047 723
24.	5 177 438	2 870 390	2 307 048
25. CL.rendű felperes neve	4 767 731	2 809 275	1 958 456
26.	5 720 894	3 002 266	2 718 628
27.	3 940 376	2 374 359	1 566 017
28. XIV.rendű felperes neve	969 123	6 387 188	8 581 935
29. XV.rendű felperes neve	889 482	7 295 412	594 070
30. CLXII.rendű felperes neve	5 868 719	3 045 808	2 822 911
31.	3 633 323	2 251 495	1 381 828
32. XVI.rendű felperes neve	385 278	7 642 068	743 210

33.		2 881 790	2 064 033	757
34.		000 851	6 330 211	8 670 640
35.		5 203 514	2 879 474	2 324 040
36.		2 800 728	2 211 224	504
37.		5 257 759	2 893 893	2 363 866
38.	XVIII.rendű felperes neve	617 976	7 536 220	081 756
39.		2 530 855	1 946 401	454
40.	XIX.rendű felperes neve	696 311	066 618	629 693
41.		7 273 640	3 639 799	3 633 841
42.	CLI.rendű felperes neve	6 158 250	3 205 489	2 952 761
43.	XX.rendű felperes neve	767 998	572 482	195 516
	...	3 206 229	2 139 663	1 066 566
45.	CLVIII.rendű felperes neve	88 841,24 EUR	30 206,02 EUR	58 635,22 EUR
46.	XXI.rendű felperes neve	984 054	643 025	341 029
47.		211 045	696 062	514 983
48.	XXIII.rendű felperes neve	721 651	6 544 772	9 176 879
49.	XXIV.rendű felperes neve	076 969	847 192	229 777
50.	XXV.rendű felperes neve	087 513	9 909 283	178 230
51.	XXVI.rendű felperes neve	379 091	165 439	213 652
52.	XXVII.rendű felperes neve	104 899	119 238	985 661
53.		6 287 027	3 428 266	2 858 761
54.		4 316 801	2 464 686	1852 115
55.	XXVIII.rendű felperes neve	822 179	5 522 125	7 300 054
56.		4 761 370	2 707 269	2 054 101
57.	XXIX.rendű felperes neve	099 722	037 601	21062 121
58.	XXX.rendű felperes neve	325 469	6 031 009	8 294 460
59.	XXXI.rendű felperes neve	783 900	6 776 156	9 007 744
60.	XXXII.rendű felperes neve	286 732	426 110	860 622
61.	XXXIII.rendű felperes neve	8 573 758	4 075 427	4 498 331
62.	XXXIV.rendű felperes neve	009 715	5 103 303	9 906 412
63.	XXXV.rendű felperes neve	508 396	247 553	260 843
64.		844 341	4 246 314	598 027
65.		530 831	8 091145	439 686
66.		430 481	8 060 499	369 982
67.		4 947 813	2 883 922	2 063 891
68.	XXXVI.rendű felperes neve	8 457 580	3 999 340	4 458 240
69.	XXXVII.rendű felperes neve	806 606	606 473	200 133
70.		4 284 036	2 509 917	1 774 119
71.		3 629 081	2 283 197	1 345 884
72.	XXXVIII.rendű felperes neve	561 637	8 446 029	115 608
73.		4 050 618	2 431 483	1 619 135
74.		7 439 355	3 676 088	3 763 267
75.		342 334	5 358 473	6 983 861
76.		5 263 226	2 915 569	2 347 657
77.		742 554	6 342 815	8 399 739
78.		184 464	5 772 589	8 411 875
79.	CLXVI.rendű felperes neve	3 795 521	2 343 702	
80.	XL.rendű felperes neve	327 847	902 984	424 863
81.		4 066 663	2 455 849	1 610 814

82.		6 052 916	3 118 018	2 934 898
83.	XLI.rendű felperes neve	8 905 499	4 232 760	4 672 739
84.	CLII.rendű felperes neve	3 700 277	2 301 433	1 398 844
85.	XLII.rendű felperes neve	335 239	6 463 908	8 871 331
86.	XLIII.rendű felperes neve	533 123	947 520	585 603
87.	CLIII.rendű felperes neve	2 510 791	1 986 961	830
88.		548 723	5 482 585	7 066 138
89.		40 281,35 EUR	13 695,66 EUR	26 585,69 EUR
90.	XLV.rendű felperes neve	042 113	7 817 502	224 611
91.	XLVI.rendű felperes neve	6 479 740	3 360 954	3 118 786
92.	CLXVII.rendű felperes neve	7 196 372	3 549 423	3 646 949
93.	XLVII.rendű felperes neve	31811919	169 793	642 126
94.	XLVIII.rendű felperes neve	750 991	335 829	415 162
95.	XLIX.rendű felperes neve	399 663	177 164	222 499
96.	L.rendű felperes neve	279 337	847 080	432 257
97.		2 411 863	1 847 137	726
98.		4 065 955	2 613 181	1 452 774
99.	LI.rendű felperes neve	698 428	368 860	329 568
100.		5 486 374	2 973 096	2 513 278
101.		5 049 456	2 805 056	2 244 400
102.	CLXIX.rendű felperes neve	3 472 408	2 228 466	1 243 942
103.	LII.rendű felperes neve	905 627	376 461	529 166
104.		3 392 318	2 144 907	1 247 411
105.	LIII.rendű felperes neve	986 651	889 202	097 449
106.		824 128	027 326	796 802
107.		3 121 002	2 157 979	023
108.		3 787 836	2 322 097	1 465 739
109.		640 605	793 659	846 946
110.	LV.rendű felperes neve	983 126	6 341 838	8 641 288
111.		275 799	6 137 127	8 138 672
112.		4 312 485	2 557 684	1 754 801
113.		4 989 348	2 782 015	2 207 333
114.		3 963 024	2 391 772	1 571 252
115.	LVII.rendű felperes neve	560 349	171 249	389 100
116.		5 004 024	2 821 413	2 182 611
117.	LVIII.rendű felperes neve	005 859	639 474	366 385
118.	LIX.rendű felperes neve	957 860	6 054 556	7 903 304
119.	CLXXI.rendű felperes neve	7 167 879	3 561 475	3 606 404
120.		063 697	4 933 426	6 130 271
121.	LX.rendű felperes neve	460 856	921 067	539 789
122.		4 891 765	2 754 302	2 137 463
123.		3 952 312	2 389 059	1 563 253
124.		2 725 214	1 928 768	446
125.		377 679	269 636	108 043
126.	LXII.rendű felperes neve	459 404	479 278	980 126
127.	LXIII.rendű felperes neve	499 943	099 223	400 720
128.	LXIV.rendű felperes neve	449 899	8 341 216	108 683
129.		5 823 574	3 721 885	2 101 689
130.		5 865 579	3 156 377	2 709 202

131. LXV.rendű felperes neve	583 813	6 830 662	9 753 151
132.	917 462	325 110	592 352
133. LXVII.rendű felperes neve	691199	5 197 936	6 493 263
134.	4 642 162	2 664 690	1 977 472
135. LXVIII.rendű felperes neve	030 993	5 660 654	7 370 339
136. LXIX.rendű felperes neve	686 599	573 541	113 058
137.	5 238 174	2 887 874	2 350 300
138.	3 232 582	2 227 685	1 004 897
139. LXX.rendű felperes neve	047 244	384 170	663 074
140. LXXI.rendű felperes neve	351 812	513 433	21838 379
141.	618 144	6 260 041	9 358 103
142. LXXII.rendű felperes neve	405 272	811211	594 061
143.	257 190	6 583 098	5 674 092
144. LXXIII.rendű felperes neve	263 235	6 798 612	9 464 623
145. LXXIV.rendű felperes neve	834 969	5 561 715	7 273 254
146. LXXV.rendű felperes neve	070 942	634 973	435 969
147.	3 999 395	2 504 059	1 495 336
148. LXXVI.rendű felperes neve	425 512	4 747 227	5 678 285
149.	3 665 240	2 196 053	1 469 187
150. LXXVII.rendű felperes neve	813 386	7 779 080	034 306
151.	9 083 259	4 281 350	4 801 909
152. LXXVIII.rendű felperes neve	272 247	414 762	857 485
153.	4 223 796	2 516 244	1 707 552
154. LXXIX.rendű felperes neve	888 175	5 893 283	7 994 892
155. LXXX.rendű felperes neve	600 274	5 140 815	6 459 459
156. LXXXI.rendű felperes neve	430 274	053 637	376 637
157. LXXXII.rendű felperes neve	9 526 834	4 451 208	5 075 626
158.	395 010	107 522	287 488
159.	449 233	5 108 034	6 341 199
160.	3 553 732	2 251 999	1 301 733
161.	816 360	6 264 752	8 551 608
162. LXXXIV.rendű felperes neve	288 399	6 853 111	9 435 288
163. LXXXV.rendű felperes neve f	230 902	5 729 246	7 501 656
164.	3 140 542	2 164 624	918
165.	383 203	613 261	6 769 942
166.	4 989 759	2 916 066	2 073 693
167. CLXXII.rendű felperes neve	4 666 021	2 683 142	1 982 879
168. LXXXVI.rendű felperes neve	589 403	7 162 591	426 812
169.	563 700	5 901 531	8 662 169
170.	2 815 244	2 051 794	450
171.	6 978 766	3 726 077	3 252 689
172.	4 913 624	2 695 283	2 218 341
173.	5 637 014	3 060 855	2 576 159
174. CLXXIII.rendű felperes neve	5 898 042	3 054 954	2 843 088
175. CLXXIV.rendű felperes neve	5 847 951	3 057 314	2 790 637
176. LXXXVII.rendű felperes neve	795 400	7 241188	554 212
177.	2 650 432	2 014 819	613
178.	4 136 551	2 470 374	1 666 177
179.	3 085 505	2 145 912	593

180.		3 613 678	2 260 476	1 353 202
181.	LXXXVIII.rendű felperes neve	341 224	080 626	260 598
182.	LXXXIX.rendű felperes neve	291 794	8 281 154	010 640
183.		264 065	665 724	598 341
184.		2 629 413	1 878 522	891
185.	XCI.rendű felperes neve	946 235	539 774	21 406 461
186.		4 238 976	2 509 395	1 729 581
187.		4 228 117	2 580 983	1 647 134
188.	XCII.rendű felperes neve	108 136	271 371	836 765
189.	XCIII.rendű felperes neve	094 471	7 702 902	391 569
190.	XCIV.rendű felperes neve	655 737	6 179 304	8 476 433
191.	XCV.rendű felperes neve	264 423	7 134 376	130 047
192.	XCVI.rendű felperes neve	705 247	761 812	943 435
193.		4 565 468	2 638 593	1 926 875
194.		061 181	7 090 674	970 507
195.		4 728 385	2 709 079	2 019 306
196.	XCVII.rendű felperes neve	580 559	8 121 794	458 765
197.		3 959 282	2 369 304	1 589 978
198.	XCVIII.rendű felperes neve	120 379	5 350 663	6 769 716
199.		4 200 077	2 377 898	1 822 179
200.	C.rendű felperes neve	578 074	561 188	016 886
201.		5 892 881	2 953 451	2 939 430
202.	CI.rendű felperes neve	591 993	5 098 168	6 493 825
203.	XCIX.rendű felperes neve	396 381	076 676	319 705
204.		3 771 654	2 340 239	1 431 415
205.	CLXXV.rendű felperes neve	4 646 777	2 680 603	1 966 174
206.	CII.rendű felperes neve	345 248	796 783	548 465
207.	CLIX.rendű felperes neve	61 728,64 E	20 987,74 E	40 740,9 E
208.		3 094 536	2 148 982	554
209.		3 531 301	2 250 381	1 280 920
210.		754 469	913 735	840 734
211.		4 544 009	2 578 020	1 965 989
212.	CIV.rendű felperes neve	726 722	795 523	931 199
213.	CV.rendű felperes neve	236 094	5 368 879	6 867 215
214.	CVI.rendű felperes neve	644 063	789 321	854 742
215.		6 093 674	3 281 254	2 812 420
216.		900 544	005 333	895 211
217.	CVII.rendű felperes neve	2 440 534	2 024 405	129
218.		7 097 988	3 530 923	3 567 065
219.		5 249 242	2 893 572	2 355 670
220.	CVIII.rendű felperes neve	5 470 805	3 086 204	2 384 601
221.	CIX.rendű felperes neve	778 063	645 440	132 623
222.	CX.rendű felperes neve	298 180	535 989	762 191
223.	CXI.rendű felperes neve	999 655	7 010 756	9 988 899
224.	CXII.rendű felperes neve	509 017	5 134 643	6 374 374
225.	CXIII.rendű felperes neve	5 776 583	3 245 064	2 531 519
226.	CXIV.rendű felperes neve	497 767	487 749	010 018
227.		6 521 645	3 672 521	2 849 124
228.	CXV.rendű felperes neve	457 706	788 739	668 967

229.	CXVI.rendű felperes neve	556 512	5 176 498	6 380 014
230.	CXVII.rendű felperes neve	785 871	6 538 279	9 247 592
231.	CXVIII.rendű felperes neve	951565	512 344	439 221
232.		812 030	5 518 366	7 293 664
233.		137 762	099 789	037 973
234.	CXXI.rendű felperes neve	830 523	11885 313	945 210
235.		3 150 946	2 234 020	926
236.	CLXXVIII.rendű felperes neve	9 610 335	4 458 847	5 151 488
237.		4 088 059	2 442 348	1 645 711
238.		899 301	285 802	613 499
239.		5 586 947	3 045 880	2 541 067
240.		019 617	324 491	695 126
241.	CXXIV.rendű felperes neve	408 654	5 448 533	5 960 121
242.		8 799 820	4 113 161	4 686 659
243.		4 370 916	2 664 476	1 706 440
244.		893 745	8 098 457	720 533
245.		653 239	126 724	526 515
246.	CXXVI.rendű felperes neve	660 603	5 148 491	6 512 112
247.	CXXVII.rendű felperes neve	238 542	552 499	686 043
248.	CXXVIII.rendű felperes neve	113 949	7 032 480	081 469
249.		8 549 029	4 108 510	4 440 519
250.		5 814 950	3 030 378	2 784 572
251.		3 407 953	2 216 014	1191 939
252.	CXXX.rendű felperes neve	241115	5 509 604	6 731511
253.	CXXXI.rendű felperes neve	2 762 214	2 039 993	221
254.	CXXXII.rendű felperes neve	051 224	340 207	711 017
255.		3 636 321	2 280 370	1355 951
256.	CXXXIII.rendű felperes neve	333 149	5 058 383	6 274 766
257.		935 782	6 300 053	8 635 729
258.	CLXXX.rendű felperes neve	2 630 798	2 039 659	
259.	CXXXIV.rendű felperes neve	033 100	277 725	755 375
260.		7 346 853	3 639 184	3 707 669
261.		3 282 915	2 338 262	653
262.		660 479	456 501	203 978
263.	CLV.rendű felperes neve	2 796 446	1 972 259	187
264.	CXXXVI.rendű felperes neve	493 791	8 492 331	001 460
265.	CXXXVII.rendű felperes neve	382 049	6 053 834	8 328 215
266.	CXXXVIII.rendű felperes neve	069 600	671 717	397 883
267.	CXXXIX.rendű felperes neve	590 181	825 497	764 684
268.	CXL.rendű felperes neve	5 031 889	2 875 713	2 156 176
269.		4 280 778	2 632 094	1 648 684
270.	CXLI.rendű felperes neve	800 516	5 234 886	6 565 630
271.	CXLII.rendű felperes neve	110 973	5 629 899	7 481 074
272.	CXLIII.rendű felperes neve	636 100	841 297	794 803
273.	CXLIV.rendű felperes neve	100 497	6 820 776	9 279 721
274.	CXLV.rendű felperes neve	012 984	121 518	891 466
275.	CXLVI.rendű felperes neve	657 694	458 030	199 664
276.		8 521 551	4 077 180	4 444 371
277.		686 933	8 106 522	580 411

278. CLXXXII.rendű felperes neve	5 467 637	2 990 337	2 477 300
279. CXLVII.rendű felperes neve	8 274 043	4 131 611	4 142 432
280. CLVI.rendű felperes neve	3 422112	2 251 600	1170 512
281.	7 744 572	3 794 434	3 950 138
282.	5 417 061	2 934 275	2 482 786
283. CLXXXIV.rendű felperes neve	7 016 882	3 485 699	3 531 183
284. CXLVIII.rendű felperes neve	347 211	8 487 879	859 332
285. CXLIX.rendű felperes neve	345 576	8 951 885	393 691
286.	5 616 199	3 117 734	2 498 465

A Fővárosi Törvényszék előtt a ... **Zrt.** volt munkavállalói a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (továbbiakban Cstv.) 63. § (2) bekezdésében írt törvényi tényállást meghivatkozva több peres eljárást is indítottak a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet többségi tulajdonosa, a alperes ellen. A.L.és társai felperesek által a alperes alperessel szemben a peres eljárás ügyszám alatt indult meg. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (Pp.) 149. § alapján az ezt követően a ... **Zrt.** többségi tulajdonosával, a alperessel szemben felelősség megállapítása iránt megindított peres eljárások a fenti ügyhöz kerültek egyesítésre. Így a 23. G. 42.317/2013; a 3. G. 42.608/2013; 19. G. 43.944/2013; 21. G. 43.459/2013; 23. G. 42.296/2013és a 25. G. 44.132/2015. számon megindult peres eljárások egyesítésére került sor a 23. G. 41.739/2013-as ügyhöz.

Felperesek keresete:

A felperesek a keresetlevélben kérték, a bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen állapítsa meg azt, hogy az alperes korlátlan és teljes felelősséggel tartozik a ... **Zrt.** adós elleni felszámolási eljárás során az adós vagyona által nem fedezett felperesi hitelezői igények kielégítéséért a Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján.

A keresetlevélben a felperesek előadták, hogy a ... **Zrt.** hitelezői/munkavállalói voltak. A felszámoló, mint a munkáltatói jogok gyakorlója munkaviszonyukat felmondta. A felszámolási eljárás során az adós vagyonából, de döntően a Bér garancia Alap igénybevételével a hitelezői igények egy része kifizetésre került. A Bér garancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. tv. 7. §-a szerint a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset 5-szeresét, 1.00.013,-Ft-ot 2012. évben a munkavállalók megkapták. Ezen túlmenően 2013. évben szintén a bér garancia támogatásból a nemzetgazdasági átlagkereset bruttó kéthavi összegét, azaz 426.200,- Ft-ot szintén kézhez vettek. Az 1994. évi LXVI. tv. szerint azonban további bér garancia támogatásra nincs mód. A felszámoló nyilatkozata alapján az adós vagyona az ezek után kielégítetlen hitelezői igények kifizetésére már nem nyújt fedezetet. A Cstv. 63. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a minősített többséget biztosító befolyás alatt álló, valamint egyszemélyes gazdasági társaság felszámolása esetén a befolyással rendelkező, illetve az egyedüli tag (részvényes) korlátlan felelősséggel tartozik minden olyan kötelezettségért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a hitelezők keresete alapján a bíróság a tag (részvényes) felelősségét az adott gazdálkodó szervezet felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikára figyelemmel megállapítja.

A felperesek keresetükben állították, hogy a ... **Zrt.** vonatkozásában az alperes tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott. A felperesek a tartósan hátrányos üzletpolitika tényállási eleme megvalósításának igazolására okiratokat csatoltak. A keresetlevélhez F/7. sorszám alatt mellékeltek a ... **Zrt.** felszámolását követően megalakult ... Bizottság jelentését. A jelentés 13. oldal VII. 2.

pontjára, továbbá a 14., 15., 16., 17. és 26. oldalán rögzítettekre hivatkozva állították, hogy az alperes az általa tulajdonolt ... **Zrt.** vonatkozásában tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott. Kiemelték a jelentés 13. oldal VII. 2. pontját, mely visszautalva az Állami Számvevőszék 2016. évi vizsgálatára a következőket tartalmazta: az Állami Számvevőszék 2006-os jelentése megállapította, hogy a társaság likviditása és eladósodottsága folyamatosan romlott. A likviditási mutató 2000. és 2005 között 57,83%-ról 104,79%-ra változott, az összes kötelezettség, összes forrás adatokból számolt eladósodottsági mutató 2004-re elérte a 90,15%-ot. A kötelezettség állomány 2005-ben közel 65,5 milliárd Ft volt, ami jelentős kockázati tényezőnek számított, figyelembe véve a 3,5 milliárdos jegyzett tőke szintet.

A keresetlevél szerint az Állami Számvevőszék jelentése a veszteséges gazdálkodás okát alapvetően strukturális hiányosságokban és a versenykörnyezetnek nem megfelelő működési hatékonyság változatlanságában, és annak folyamatos fennállásában látta. Ezen kívül hiányzott az optimális összetételű repülőgépflootta hálózat, menetrend és járatszám. Az éves szinten 4-5 milliárd Ft üzemi veszteséget termelő hosszú távú járatokat -New York és Torontó- nem szüntették meg. Az informatikai létszám elavult, és a létszámfelesleg nem csökkent. Az áruszállítás részesedése a bevételekből rendkívül alacsony, mindössze 3-6% volt. A társaság vezetése és tulajdonosa is hozott olyan döntést, ami hozzájárult a társaság veszteséges gazdálkodásához. További jól érzékelhető kritikaként fogalmazódott meg, hogy az állami támogatások nem eredményezték az eredményes gazdálkodás megvalósítását, csak a társaság fenntartását biztosították, továbbra is veszteséges működés mellett. Mivel a Kormány a ... **Zrt.** tőkehelyzetének megoldását a részleges privatizációban látta, arról a koncepcionális kérdésről, hogy milyen méretű „nemzeti légitársaságot” kíván fenntartani, milyen flottával, nem döntött.

Az ... Bizottság jelentéséből a felperesek kiemelték azt, hogy annak megállapításai szerint a ... **Zrt.** vezetése a társaság életben tartására komoly stratégiát, koncepciót nem dolgozott ki. A cég működése alatt „ad-hoc” jelleggel működtették a ... **Zrt.**-t. A számos nyugat-európai gyakorlatnak megfelelő korszerű, új nemzeti légitársaság megalapítására vonatkozó kormányzati előkészítés nem történt.

A keresetlevél hangsúlyosnak ítélte meg az ... Bizottság jelentésének azt a részét, mely szerint az ÁPV Rt. a 368/2006. (IX. 07.) határozatával nyilvános ajánlattételi felhívással induló tárgyalásos privatizációt hirdetett meg a ... **Zrt.** állami tulajdonában lévő részvénytársaságjának a megvásárlására. A privatizációs koncepciót meghatározó 2192/2004. (VII. 29.) Korm. határozat, majd a 2306/2014. (XII. 03.) Korm. határozat jóváhagyta az egyfordulós pályázattal történő értékesítést. Ennek ellenére a privatizáció kétszakaszos eljárásban valósult meg, vagyis maga az állam sem tartotta magát a kormányhatározatban rögzített koncepcióhoz. A keresetlevél szerint megállapítható, hogy a privatizációs eljárás során az .. **Zrt.** olyan üzleti tervet nyújtott be, amit a **D.** Rt. tanácsadó cég kockázatosnak minősített. A felperesek álláspontja szerint ebből megállapítható, hogy a privatizációs eljárás során benyújtott pályázat nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Ennek alátámasztására meghivatkozták az ... Bizottság előtt meghallgatott dr. **B. K. J.** ügyvéd nyilatkozatát, amely szerint az ajánlattevő megtevesztette az ÁPV Zrt. hitelígérvényének nagysága tekintetében. Ebből azt a következtetést vonták le a felperesek, hogy az ÁPV Zrt. vezetősége a privatizáció koncepcióját, az ajánlati kötöttség elvét teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Kiemelték dr. **B. K. J.** ügyvéd nyilatkozatából azt, hogy a 2007. február 23-án kelt, az ÁPV Zrt. és az .. **Zrt.** között létrejött ... privatizációs részvény adásvételi szerződés részét képező 8. számú mellékletben leírt hitelezői javaslat legfontosabb célja az MNB által a ... **Zrt.**-nek nyújtott állami, készfizető kezesség 76 millió Euró összegű alárendelt kölcsönének átvállalása és kezelése volt a fennálló ... Vagyonkezelő Kft. által. A keresetlevél szerint a Bizottság jelentéséből és az Állami Számvevőszék későbbi megállapításaiból az következik, hogy a privatizációs szerződés színlelt

szerezés volt a vagyonelemek kiszervezése vonatkozásában, mely a privatizáció meghirdetésekor nem szerepelt a kiírásban.

A keresetlevél alapján az állam több csatornán maga finanszírozta a privatizációt, mind pedig maga törlesztette a privatizáció során az **.. Zrt.** által átvállalt hiteleket is. A felperesek állították, hogy az okiratok bizonyítékul szolgálnak arra, hogy a **... Zrt.** tulajdonosa, a alperes neve semmis szerződést kötött a privatizációs eljárás során.

A felperesek a fentiek bizonyítására becsatolták az Európai Bizottság 2012. január 09-én kelt Magyarország által a **... Zrt.** számára nyújtott **... állami támogatásokról** szóló határozatát is, rámutatva arra, hogy a Bizottság szerint sem volt az ügylet piac-konform, mert egyetlen piaci szereplőnek sem állt volna érdekében hasonló módon cselekedni. A keresetlevél szerint különösen igaz ez annak fényében, hogy az **... .. Bizottság** előtt meghallgatott **... Zrt.** szakemberek nyilatkozatából tényként megállapítható, miszerint sem a **... Bank** hitelszerződését szövegszerűen nem ismerték, sem a fedezeti rendszerrel nem voltak tisztában.

A keresetlevélben a felperesek állították, hogy a **... Zrt.** tulajdonosa, az alperes, az Európai Bizottság által előre jelzett kritériumokat nem vette figyelembe, tiltott konstrukciót alkalmazott. Az **... Zrt.** szakemberei pedig úgy támogatták a megállapodást, hogy a fedezeti rendszerrel sem voltak tisztában. A privatizáció gyakorlatilag úgy zajlott le, hogy a vevő nem tett bele és nem is kockáztatott saját pénzt, ugyanakkor minden visszafizetéssel kapcsolatos kötelezettséget végeredményben visszatérhelt a **... Zrt.**-re. A felperesek szerint az ajánlati kööttség elvéből kiindulva nem lett volna szabad tulajdonosi hitelt tőkeként elfogadni, másfelől nem lett volna szabad a **...ot**, sem annak jövedelmet termelő képességét zálogba adni. A keresetlevél meghivatkozta az **... .. Bizottság** jelentésének 31. oldalán rögzítettek, kifejtette, hogy összességében a privatizáció során a **... Zrt.** saját magát úgy vásárolta meg, hogy irányítását és pénzét is elvesztette, így teljesen kiszolgáltatottá vált. Kiemelte, hogy az ún. „vizontgarancia” ténye elkerülte az ágazatért felelős Pénzügyminiszter és az Állami Vagyonkezelő figyelmét. A felperesek előadása alapján ez önmagában megalapozza a tartósan hátrányos üzletpolitika Cstv. 63. § (2) bekezdésében rögzített fogalmát.

A keresetlevél alapján a **... Zrt.** 2010. február 26-án történő „visszaállamosítása” érdekében 2010. február 26-án létrejött „Ötoldalú Megállapodás”, amellyel a **... Zrt.** többségi tulajdona ismét állami kézbe került, szintén a tartósan hátrányos üzletpolitika részeként értékelendő. A „visszaprivatizációt” lebonyolító szerződés ugyanis olyan konstrukcióban készült, amely kivett minden hatékony eszközt a többségi tulajdonos, a alperes kezéből, és aránytalan befolyást biztosított a kisebbségi tulajdonosnak. Az Európai Bizottság az állam „visszaprivatizációs” eljárásával kapcsolatosan megállapította, hogy a legmeglepőbb tény, miszerint a **... 99,5%-át** hozzávetőleg 70.000 EUR-ért adták el, annak 94,6%-os tulajdonát, de-facto 94 millió EUR-nak megfelelő összegért, azaz az eredeti ár 127-szereséért vásárolták vissza. A keresetlevél hivatkozása alapján ez önmagában is egy olyan adat, ami felveti a alperes objektíve hátrányos üzletpolitikáját az általa tulajdonolt **... Zrt.** irányába.

A felperesek állították, hogy az események láncolatából tulajdonképpen az tűnik ki, miszerint koncepciótlan, átláthatatlan és felelőtlen volt a tulajdonos döntéshozatali eljárása a tulajdonolt céggel kapcsolatban. Ennek igazolására meghivatkozták az Európai Bizottság határozatának azon részét, amelyben a Bizottság megállapította, hogy a **... Zrt.** javára végrehajtott intézkedéseket kizárólag közpolitikai célkitűzések ösztönözték, és azok nem a vállalat jövőbeni nyereségével

kapcsolatos megfontolásokon alapultak. A felperesek álláspontja az volt, hogy ezen megállapítás önmagában is elég bizonyíték a Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt feltételek fennállására. Megjegyezték, hogy az alperes nem hivatkozhat arra, miszerint a ... **Zrt.** folyamatos veszteségeket produkált, hiszen az egyrészt a többségi tulajdonos magatartásának volt az eredménye. Másrészt az ... Bizottság jelentése 9. fejezetében kitért arra, hogy a ... egykori vezérigazgatója, dr. H. J. meghallgatásából kitűnt, miszerint 2005-ben 11 milliárdos eredményt produkált az általa vezetett cég. A veszteséget termelő ... **Zrt.** és a nyereséges ... **Zrt.** összevonásával állami támogatás bevonása nélkül finanszírozható lett volna a magyar légitársaság. Ebben az esetben elkerülhetővé válhatott volna a fizetésektelenség.

A nyereséges üzletágakat viszont folyamatosan kiszervezték.

A felperesek hivatkozása szerint a fentiekén túlmenően a ... **Zrt.** fizetésektelenségéhez az vezetett, hogy a tulajdonosi struktúra gyorsan változott, az azonnali haszonszerzésre és a tűzoltásra törekvő mindennemű, hosszú távú stratégiai gondolkodást mellőző üzletvitel folyt. A szerződéseket nem gondolták át, a vagyont kiárusították. A keresetlevél szerint beszédes adat, hogy a közhiteles cégnyilvántartás adatai alapján 1954 és 1990. között 5, 1990. és 2011. között 20 vezérigazgatója volt a cégnek. A kinevezések minden szakmai alapot nélkülöztek. Az állami finanszírozás nem követelte meg a hatékonyságot sem. A géppark összetétele nem volt megfelelően, szakszerűen és hatékonyan összeállítva. A Boeing gépek lízingelése nem volt összehangolva, a gépcserék kapacitása nem volt optimalizálva. A hosszú távú járatok megszüntetése kapkodó, és átgondolatlan volt. A ... **Zrt.** anyagi helyzetét teljességgel figyelmen kívül hagyó döntések következtében a felszámolás előtt a légitársaság 18 db Boeing 737-es gépet lízingelt, és 4 db használt Bombardier-t üzemeltetett. Az utolsó Boeing 767-es gépre „dupla jelzalog” került bejegyzésre. A koncepciótlan lízingszerződések miatt üzemeltetési szempontból hátrányos összetételű flotta jött létre, a gépcsere, a kapacitás optimalizálása megoldatlan kérdés volt. A problémás finanszírozhatóságot fokozta, hogy a sorban eladogatott vagyontárgyak bevételét elhibázott módon a folyó működés költségeinek fedezetére fordították, ezzel teljes mértékben elherdálva és felélve a társaság saját tőkéjét. Példaként a keresetlevél a ... slot (fel-és leszállási jogok a repülőtereken) problémájára hivatkozott. 2006. évben ugyanis a ... **Zrt.** eladta a londoni **H.** slotját, amely a világon az egyik legkeresettebb slot. Ez a 2,7 milliárd Ft-os bevétel hosszú távon azonban egyértelműen versenyhátrányt jelentett a ...-nak. 2005-ben 5 milliárd Ft-ért értékesítették az üzemanyag kiszolgáló kerozin üzletágot is, éves szinten több milliárdos kárral. A keresetlevél szerint az alperes koncepciótlan tulajdonosi magatartása, a gazdasági döntések folyamatos irracionálisága azért is érthetetlen, mivel a pénzben nem mérhető előnyök mellett a gazdasági ésszerűség is egy nemzeti légitársaság mellett szólt. A makrogazdasági elemzések szerint a ... hiányában 13 ezer járatpár esik ki a forgalomból. A ... desztinációjából a várakozások szerint 23 tekintetében nem lép be új szereplő a piacra, ezzel 19 várossal szűnik meg a gazdasági kapcsolat közvetlen elérhetősége. Az utasforgalom elmaradása 500 ezer vendégéjszakától fosztja meg az országot. A ... **Zrt.** 2.600 embernek adott munkát, mintegy 500 hazai vállalkozás volt a beszállítója.

A keresetlevélben állították, hogy az Állami Számvevőszék éves vizsgálatai is a hátrányos üzletpolitikát támasztják alá. A keresetlevélhez F/8 sorszám alatt került csatolásra a 2007. augusztusi, míg F/9. sorszám alatt a 2011. év decemberi ÁSZ jelentés. A felperesek azzal érveltek, hogy a jelentésekből kitűnik, a tőkerendezési kötelezettség során a működés fenntartására nem fordítottak elég figyelmet. A 2011. évi működés vizsgálata kapcsán a keresetlevélhez F/10 alatt csatolt ... számú ÁSZ jelentés felhívta a tulajdonos figyelmét, hogy a tőkeemelés követően sem felel meg a társaság működése a Gt. előírásainak.

A felperesek hivatkozása alapján az alperes tartósan hátrányos üzletpolitikája a számvevőszéki

vizsgálatok tükrében abban állt, hogy a részvényesi jogokat gyakorló tulajdonos döntéseinek folyamatait a koncepció és az átláthatóság hiánya jellemezte. A döntéshozók vagyongazdálkodással kapcsolatos intézkedései nem a Vagyontörvény céljait szolgálták, de nem is a tulajdonolt társaság piaci és gazdasági érdekeit. A tulajdonolt társaság hiteltelessé vált. A hatékonyságot biztosító intézkedések megtételét soha nem szabták feltételül még a tőkeinjekciónak sem, és az ellenőrzés, valamint a felelősségre vonás is rendre elmaradt. Az állami tulajdonú társaság hatékony és célszerű vagyongazdálkodása nem valósult meg. Az Állami Számvevőszék jelezte, hogy a privatizációhoz kapcsolódó MFB-től felvett hitelkonstrukció, a hitelkiszervezés olyan tartalmú, ami az Európai Bizottság vizsgálata alá eshet. Az ÁSZ 2009. évben javaslatot tett a Pénzügyminiszternek, hogy intézkedjen az állami tulajdonú veszteséges cégek tőkeemelésének az EU előírásainak betartásai érdekében történő teljes körű előzetes felülvizsgálatára, ez azonban nem valósult meg a „visszaprivatizációt” követően a ... **Zrt.** vonatkozásában.

A felperesek a keresetlevélhez F/14 sorszám alatt becsatolták az Európai Bizottság 2012. 01.09-én kelt, a ...által a ... **Zrt.** számára nyújtott ... állami támogatásról szóló határozatát. A keresetlevél részletesen taglalta, miszerint ezen határozat 8 intézkedés vonatkozásában állapította meg a tiltott állami támogatást. A felperesek állították, hogy a 8 intézkedés közül a c. pont kivételével valamennyi az alperes többségi befolyással bíró részesedése alatt keletkezett intézkedés volt. A felperesek álláspontja szerint az alperesnek kellő gondosság mellett tudnia kellett, hogy a tiltott állami támogatás elmarasztaló határozatot von maga után. A jogellenes gyakorlat azonban tendenciózusan folytatódott a visszaállamosítást követően is legalább öt alkalommal.

A keresetlevél szerint az alperes nem védekezhet azzal, miszerint mindent megtett a tulajdonában álló cég megfelelő működése érdekében. A könyvvizsgálói záradékokból és az ÁSZ jelentéseiből megállapíthatóan éveken keresztül tudomással bírt, mint tulajdonos arról a tényről, hogy intézkedései az EUMSZ 107. cikkének 1. bekezdése szerinti állami támogatásnak minősülnek. A felperesek állították, hogy a ... **Zrt.** felé megnyilvánuló tőkeinjekciónak sincs jelentősége, hiszen ez a magatartás is jogszabályellenes volt a fentiek tükrében. Az alperesnek kellő gondosság mellett tudnia kellett, hogy a tiltott állami támogatás az Európai Bizottság elmarasztaló határozatát vonja maga után, mert erre többször is felhívták a figyelmét.

A felperesek kiemelték, hogy hiteles szerkezetátalakítás hiányában sem a kölcsönök, sem a tőkeemelés nem tudott fordulatot eredményezni koherens terv nélkül, mint ahogy erre az Európai Bizottság határozata (96-104 pontok) is rámutatott. Az „először és utoljára elv” sem érvényesült hiteles megmentési terv hiányában (Bizottsági határozat 105. pont).

A konszernjogi felelősség jogi alapvetése tekintetében a keresetlevélben utaltak arra, hogy a saját maga által elkövetett, visszaélészerű joggyakorlás miatt felel a tag. Amennyiben a tag tudja, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellene, hogy magatartása hátrányos az uralma alatt álló társasággal szemben, ennek jogkövetkezményeit viselni kell. A tag magatartását nem a Ptk., hanem az adott időszakban hatályos Gt., illetve a Cstv. alapján kell megítélni (EBH 2238/2010). Hangsúlyozták a felperesek, hogy a hátrányos üzletpolitika nem egyenlő a bevétel kieséssel. Ilyen tényállási elemet a jogszabály nem tartalmaz.

A konszernjogi felelősség-átvitel alapja egy „sui generis delictualis” kárfelelősség, ahol az ellenőrzött társaság hitelezője, és az uralkodó tag között a károkozás ténye keletkeztet kötelmi jogviszonyt. Az uralkodó tag részéről a felelősséget megalapozó jogellenes és felróható magatartás abban áll, hogy megghiúsította egy másik jogalany (az ellenőrzött társaság) tartozásának a megfizetését. Az uralkodó tag felelőssége nem járulékos jelleggel az alapjogviszonyért áll fenn, hanem az uralkodó tag kártérítés jogcímén felelt az alapjogviszonytól elkülönült kárért. A felelősség

átvitel célja a gazdasági társaság elkülönült jogi személyisége mögött megbújó valamilyen jogellenes és vétkes magatartást tanúsító tag hitelezőkkel szembeni felelősségének a megteremtése. A tag a társaság teljes ki nem elégített tartozásaiért felel abban az esetben, ha törvényben meghatározott tényállási elem megvalósul.

A konszernjogi felelősség alapjaként meghivatkozták a felperesek a BH. 2003.2002. számú, továbbá a BDT. 2012.2645. számú jogesetet. Hangsúlyozták, hogy a tartósan hátrányos üzletpolitika nem csak tevőleges magatartással, hanem az uralkodó tag (egyedüli részvényes) mulasztásával, illetve passzív magatartással is megvalósítható.

A felperesek 4; 12; 21; 23; 27; 41; 45; 52; 87; 91; 102; 117; alatt előterjesztett nyilatkozataikban a keresetben írtakat változatlanul fenntartották.

A 2014. január 20. napján érkezett 12. sorszám alatti beadványban állították, hogy a vagyonsökkenés tényét egyértelműen alátámasztják a ... **Zrt.** egyes üzleti éveit lezáró beszámolók. A vagyonsvétel meghatározására igazságügyi könyvszakértő kirendelését indítványozták. Az alperes jogellenes magatartásaként a privatizációt megelőző tevékenységet, a súlyosan jogellenes elemeket tartalmazó és a társaság felszámolását okozó likviditási problémákat és a vagyonsvétel előrevetítő privatizációt, az .. **Zrt.** többségi tulajdonjogának fennállását érintő időszakot, a ... **Zrt.** érdekeit sértő visszaállamosítást, továbbá a reorganizációs, szerkezetátalakítási tervek elkészítésének és végrehajtásának elmulasztását jelölték meg.

A felperesek elsősorban a felszámolást megelőző 5 év időszakra vonatkozóan kérték a tartósan hátrányos üzletpolitika megvalósulását vizsgálni a bírósági eljárás során. Hangsúlyozták, hogy az 1959. évi IV. tv. (régii Ptk.) 324. § (1) bekezdésében írt 5 éves elévülési határidő nem a károkozó magatartás időpontjától, hanem a kár bekövetkezésétől számítja. Kiemelték, hogy nem a károkozó magatartás, hanem a követelés évül el. Meghivatkozták a Pk. 51. számú állásfoglalását, amely szerint „ha a károsodás nem követi nyomon a károsító magatartás (cselekmény, mulasztás) elkövetését, hanem később áll be, az elévülést természetesen nem az elkövetéstől, hanem a károsodás bekövetkezésétől kell számítani”. Utaltak a BH 2008.186. számú jogesetre annak igazolására, hogy a károkozó magatartás következtében a kár akár 10 év múlva is bekövetkezhet, azonban az elévülést nem a károkozó magatartás időpontjától, hanem a kár bekövetkezésétől kell számítani.

A felperesek a 21. sorszám alatti beadványukban hangsúlyozták, hogy az alperes felelősségének vizsgálatakor nem azon van a hangsúly, mi lett volna, ha a jogellenesen biztosított tőkejuttatásokat nem nyújtják a ... **Zrt.** részére, hanem azon, lett volna-e lehetősége a tulajdonosnak jogszerű támogatásban részesíteni a később felszámolás alá került gazdasági társaságot. A felperesek a 21. számú beadványhoz mellékeltek az Európai Bizottság 2012. szeptember 19-i ... (2011/C) számú határozatát, amelyben engedélyezték, hogy ... állami támogatást nyújtson a CSA légitársaság megmentéséhez. Hivatkozásuk szerint ez bizonyítja, hogy nyújtható állami támogatás egy légitársaságnak jogszerűen.

A felperesek a 2014. május 5-én érkezett 27. sorszám alatti nyilatkozatukban a vagyonsvétel mértékére vonatkozóan előadták, hogy 2003. december végén a ... Rt. saját tőkéje + 2,6 milliárd Ft volt, míg a ... **Zrt.** felszámolási nyitómérlege szerint a felosztható vagyons összege - 169,944.205.327,- Ft. Ennek alapján a felperesek álláspontja az volt, hogy a megjelölt időszakban - 172.544.205.327,- Ft volt a vagyonsvétel. Mellékeltek a felszámoló által elismert és visszaigazolt felperesi követeléseket érintő nyilvántartott hitelezői igények listáját, melynek alapján összesen

3.782.448.9333,- Ft összegű felperesi követelés bejelentésére került sor, és ebből 2.475.603.306,- Ft maradt kifizetetlen hitelezői igény a felperesek vonatkozásában.

A 2015. február 23. napján érkezett 53. sorszám alatti beadványukban - ismételten utalva az Európai Bizottság 2012. január 9. napján kelt határozatának megállapításaira, továbbá a 2009. évi ÁSZ jelentésben írtakra - állították, hogy a privatizációval a társaság helyzete nem javult, éppen ellenkezőleg, a légitársaság gyakorlatilag saját magát vásárolta meg, egyidejűleg felszámolva a pénzügyi mozgástér és az irányítás valamennyi lehetőségét. A felperesek álláspontja az volt, hogy hangzatos ígéretek, titokzatos és átláthatatlan döntéshozatal, „vakrepülés”, kollektív döntésképtelenség jellemezte az alperes gazdaságpolitikáját.

A felperesek a 87. sorszám alatti előkészítő iratukhoz mellékelték a N. Lné. nemzeti fejlesztési miniszter részéről a ... dolgozók részére 2012. július 7-én megküldött levelet. Ennek tartalma alapján kihangsúlyozták, hogy a fejlesztési miniszter is elismerte, miszerint a ... **Zrt.** privatizációja elhibázott volt, a társaság felélte vagyonát és a visszaállamosítás elhibázott volt (vétőjog biztosítása az orosz tulajdonos részére). A felperesek szerint a miniszter elismerte, hogy elsősorban a rossz állami döntések miatt nem sikerült új befektetőt találni. A felperesek ezen levél, valamint a korábbiak során becsatolt dr. F. T. nemzeti fejlesztési miniszter által ... (... Biztosa) részére írt levél tartalmára hivatkozva szintén állították, hogy az érintettek is kifejezetten elismerték a alperesnek a ... **Zrt.** vonatkozásában kifejtett tartósan hátrányos üzletpolitikáját.

A felperesek a 2016. május 10. napján érkezett 91. sorszám alatti beadványukhoz csatolták a **R. B.** független tanácsadó cég által készített, a ... **Zrt.** 2010-12. évre vonatkozó 3 éves stratégiájáról készült tanulmányt. Csatolták továbbá a ... Tanács 283/2010 (III. 31.) ... sz. határozatát, illetőleg annak 1. számú mellékletét. A felperesek az okiratok alapján kiemelték, hogy a Társaság Igazgatósága megtárgyalta a stratégiai tervet, azonban arról nem hozott döntést. A dokumentumok alapján állították, hogy az alperesnek lehetősége lett volna a ... **Zrt.** finanszírozását az Európai Unió szabályokkal összhangban biztosítani. Egyrészt rendelkezésre állt a stratégiai terv, illetve az annak alapjául szolgáló alkalmas koncepció, másrészt lényegében a hivatkozott 96 millió EUR összegű finanszírozási igénnyel megegyező összeg került a ... **Zrt.** részére állami támogatásként kifizetésre. Azaz a alperes rendelkezett a megengedett állami finanszírozás biztosításához szükséges stratégiai koncepcióval és forrással is, mégis elmulasztotta, hogy ezen forrást az Európai Unió szabályainak megfelelően biztosítsa, és ezen jogsértés közvetlen előidézője volt a ... **Zrt.** fizetésképtelenné válásának.

A felperesek a perben kirendelt igazságügyi szakértő által elkészített szakvélemény rendelkezésre bocsátását követően előterjesztett érdemi nyilatkozatukban (2016. november 16-án érkezett 102. sz. beadvány) ismételten meghivatkozták a BH. 2012.295. továbbá a BDT. 2012.2645. számon közzétett döntéseket. Ezekből kiemelték, hogy a tartósan hátrányos üzletpolitika nem csak tevéleges magatartással, hanem mulasztással is megvalósítható. A bíróság a részvényes korlátlan és teljes felelősségét a behajthatatlan tartozásért -egyéb előfeltételek fennállása esetén- akkor állapítja meg, ha az egyedüli tag (részvényes) által alkalmazott üzletpolitika -stratégiai irányító tevékenység-vizsgálata alapján arra a következtetésre jut, miszerint az egyedüli tag e körbe sorolható tevékenysége, magatartása, mulasztása, döntései a társasági befolyás kezdetétől a felszámolási eljárás megindulásáig terjedő időszakban, vagy annak meghatározott részében az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának és fenntartásának elvéve ellentétben álltak, és ezáltal veszteséget, valamely hitelezőnek pedig kárt okoztak. A felperesek észrevételezték, hogy a ... **Zrt.** közgyűlésén ugyan 2010. május 28-án elfogadták a 3 éves üzleti tervet, azonban az nem tartalmazta a **R. B.**-féle szakértői vélemény megállapításait, és alkalmatlan

volt egy stratégiai terv megalapozására. A felperesek hivatkozása szerint stratégiai koncepciók elfogadására a vizsgált időszakban egyáltalán nem került sor annak ellenére, hogy a megfelelő szerkezetátalakítási terv hiányára és ennek várható kedvezőtlen hatásaira az alperes figyelmét többször is felhívták. A felperesek utaltak a **D. P. Ügyvédi Iroda** által készített memorandumra, amely már tartalmazta az alperesi mögöttes felelősség felmerülésének lehetőségét. A felperesek rámutattak arra, hogy az ügyvédi iroda olyan komolynak értékelte ezen jogi kockázatot, hogy a Cstv. módosítását javasolta. Ismételten állították, hogy a ... **Zrt.** azért került nehéz helyzetbe, mert az alperes nem volt hajlandó olyan megfelelő tervet készíteni, és megvalósítani, amely rendezhette volna a gazdasági társaság helyzetét. Ezen mulasztást súlyosbította az elhibázott privatizáció és „visszaprivatizáció”.

A kártérítési igény elévülésével kapcsolatosan a felperesek ismételten hivatkoztak arra, hogy a kár nem egyszeri magatartással, hanem a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásával, mi több, az uniós versenyjogba ütköző jogellenes magatartással okozati összefüggésben keletkezett.

A felperesek kára a ... **Zrt.** felszámolása során nyilvántartásba vett és kifizetésre nem kerülő követeléshez kapcsolódik, vagyis a kár akkor következik be, amikor nyilvánvalóvá válik, hogy a hitelezői igények kifizetésére az adósi vagyon nem elegendő. Ettől független az a magatartás, amely folyamatosan megvalósította a tartósan hátrányos üzletpolitikát, amelynek végeredményeként a kár bekövetkezett. Meghivatkozták az EBH 2004.1038. számú továbbá az EBH. 2013.P.4. számon közzétett jogesetet is. Mindezekből álláspontjuk szerint az vezethető le, hogy a konszernjogi felelősséget megállapító jogszabály hatályba lépéséig van jogi lehetőség a többségi tulajdonos tartósan hátrányos üzletpolitikát megvalósító magatartásának a vizsgálatára.

A felperesek csatolták be ezen beadványuk 2. számú mellékleteként az alperes által meghivatkozott 2010-12. évre vonatkozó, a ... **Zrt.** 2010. május 28-i közgyűlésén elfogadott üzleti tervet is. Állították, hogy ezen terv elkészítése és elfogadása önmagában is kimeríti a hátrányos üzletpolitika fogalmát, mivel a terv egy hét oldalból álló, számokat szinte egyáltalán nem tartalmazó dokumentum.

Az alperes érdemi védekezése:

Az alperes a kereset elutasítását, és a felperesek perköltségben történő marasztalását kérte. Érdemi védekezése (6.; 9.; 13.; 16.; 49.; 101.; 108.; 118.; 125.; számú nyilatkozatok) szerint az érvényesíteni kívánt kereseti követelés jogalapja nem áll fenn. Rámutatott, hogy a jelen ügyben is irányadó EBH 2013.P.4. kimondja, miszerint a konszernjogi felelősség-átvitel alapja egy „sui generis delictuális” kárfelelősség, ahol az ellenőrzött társaság hitelezője, és az uralkodó tag között a károkozás ténye keletkeztet kötelmi jogviszonyt. Az uralkodó tag és az ellenőrzött társaság között kell olyan kapcsolatot bizonyítani, amelynek alapján megállapítható a tartósan hátrányos üzletpolitika. Az uralkodó tag részéről a felelősséget megalapozó jogellenes és felróható magatartás abból áll, hogy meghiúsította egy másik jogalany (az ellenőrzött társaság) tartozásának megfizetését. Ebből adódóan ezen magatartás nélkül az ellenőrzött társaság saját tartozásaiért helytállhatott volna, vagyis nem kerül felszámolási helyzetbe. Hangsúlyozta, hogy az uralkodó tag felelőssége nem járulékos jelleggel az alapjogviszonyért áll fenn, hanem az uralkodó tag kártérítés jogcímén felel az alapjogviszonyból már elkülönült kárért. Az alperes álláspontja szerint ilyen közvetlen, egyértelmű, jogellenes és felróható alperesi magatartás az ellenőrzött társaság vonatkozásában nem valósult meg. Az alperes érvelése szerint a kár az ellenőrzött társaságban keletkezett vagyonsökkenés mértékével egyező, a felperesek azonban nem igazolták a vagyonsökkenés mértékét. Rámutatott, hogy az alperes 2007. február és 2010. február között nem volt az ellenőrzött társaság vonatkozásában uralkodó tag. Így a másik uralkodó tag által okozott vagyoni hátrány tekintetében alperesi kárfelelősség nem vizsgálható. Utalása szerint az a körülmény, hogy az alperes a részvényeit milyen áron értékesítette, majd vette vissza, nem az ellenőrzött társaság vonatkozásában

fennálló magatartásként értékelhető, nyilvánvalóan a költségvetést érte kár, amennyiben az ügyletek a alperesnek ténylegesen kárt okoztak. Kifejtette, hogy az alperes felelősségének terjedelmét a Ptk. elévülésre vonatkozó rendelkezései is korlátozzák. Ennek megfelelően alperes intézkedései, üzletpolitikája csak a felszámolás elrendelését megelőző öt éven belüli időszakban vizsgálhatóak a Ptk. 325-326. §-a alapján azzal, hogy a felszámolási eljárás alatt az elévülés nyugszik. Meghivatkozta a 2004. évi 1038. EBH számon közzétett jogesetet azzal, hogy amennyiben a veszteség objektív gazdasági körülmények következménye, úgy a konszernjogi felelősség nem áll fenn. Hangsúlyozta, hogy az alperes többségi befolyása alatt álló ... **Zrt.** a 2001. szeptemberi események után vált veszteségessé. A veszteségek ellensúlyozására a alperes folyamatosan külső finanszírozást nyújtott, és próbált mindent megtenni annak érdekében, hogy a stratégiaileg és nemzetgazdaságilag fontos szerepet betöltő hazai légitársaság működőképes legyen. Az alperes 2001-2006. években és elsősorban 2010. évi tulajdonszerzése után számos, a tőkehelyzetet javító intézkedést tett az ellenőrzött társaság gazdasági helyzetének javítása érdekében. A gazdasági válság, az üzemanyagárak drasztikus emelkedése, a fapados légi járatok elterjedése, a vulkánkitörések miatt visszaeső légi piac hatására azonban a ... **Zrt.** már nem volt rentábilisan működtethető. A ... **Zrt.** helyzetének konszolidálására a alperes több kísérletet tett annak érdekében, hogy tőkeerős piaci szereplő részére értékesíteni lehessen a gazdasági társaságot. Az ellehetetlenült piaci körülmények között azonban nem volt olyan tőkeerős vevő, aki szóba jöhetett.

Az alperes a 13. sorszám alatt előterjesztett nyilatkozatában vitatta, hogy a alperes hátrányos üzletpolitikát folytatott az általa tulajdonolt ... **Zrt.** irányában. Hangsúlyozta, hogy hátrányos üzletpolitikát csak olyan magatartás valósíthat meg, amely jogellenes és ok-okozati összefüggésben áll a felszámolási helyzettel, illetve a felpereseket ért kár bekövetkeztével. Ismételten állította, hogy az egész légi közlekedésben jelentkező gazdasági nehézségek miatt vált a magyar légitársaság veszteségessé. Hivatkozott az Európai Unió Bizottsága határozatának 16. pontjára, amely szerint a 2001. szeptemberi eseményeket követően vált veszteségessé a ... **Zrt.** Utalt a ... Bizottság jelentésének 13. oldalára, amely az ÁSZ jelentés alapján megállapította, hogy a ... **Zrt.** eladósodása 2005. évre 104,79%-ra nőtt. Kiemelte, hogy az idézett számvevőszéki jelentés már 2005. évre és az azt megelőző időszakra vonatkozóan is azt állapította meg, miszerint a társaságnál strukturális hiányosságok, alacsony hatékonyság, elavult informatikai rendszer, és létszámfelesleg okozta a veszteséges gazdálkodást. Utalt arra, hogy a ... **Zrt.** vagyoneértékelését 2006. június 30-i fordulónappal az ... Kft. végezte, és a ... **Zrt.** piaci értékét 0 és 2,2 milliárd Ft közé helyezte, oly módon, hogy a vagyonnal szemben fennálló kötelezettségekre nem is folytatták le a vizsgálatot. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a ... **Zrt.** vagyona már 2005. évet megelőzően sem volt megfelelő kielégítési alap a hitelezők igényének kielégítésére. Magát a 100%-os részvénycsomag értékét is 867 millió Ft-ra értékelte a vagyoneértékelő a privatizáció előtt. Vitatta azt a felperesi tényállítást, hogy a ... **Zrt.** 2007. évi privatizációja a légitársaság vagyonevesztését előrevetítette. Álláspontja szerint semmilyen tényállási elem nem igazolja azt a körülményt, hogy a privatizációs szerződéssel alperes kárt okozott volna a ... **Zrt.** részére. Vitatta, hogy a privatizáció során a ... **Zrt.** vagyonevesztést szenvedett el. 9. sorszám alatti beadványának A/1 számú mellékleteként csatolta a ... **Zrt.** 2005. 2010. évi mérlegbeszámolóinak összesítését, melyből hivatkozása szerint megállapítható, hogy a társaság adózott eredménye 2005. évben több mint -1 milliárd Ft-ot tett ki, 2006. évben több mint 10 milliárd Ft veszteséget mutatott, a részvények értékesítése után azonban a 2007. évi zárómérleg több mint 700 millió Ft nyereséget igazolt. A 2008. évi gazdasági válság következtében lett a társaság ismét veszteséges. A felperesek nyilatkozatával szemben, miszerint a privatizáció során kiválasztott vevő egy üres holding cég volt, állította, hogy egyéb értékesítési lehetőséggel a alperes nem rendelkezett, amit az Európai Bizottság határozatának 19. pontja is igazol. A ... **Zrt.** egyes vagyonelemeinek kiszervezésére vonatkozó felperesi nyilatkozatra akként reflektált, hogy a 2007. évi értékesítés során az egyes vagyonelemek

kiszervezése mellett és fejében a ... **Zrt.**-t mentesítették a hitelek visszafizetésétől. Érvelése szerint a Bizottság határozatának 20. pontja éppen azt tartalmazza, hogy az ügylet a ... **Zrt.**-nek juttatott (és tiltott) támogatásnak minősült. A 2007. évi részvény adásvételi szerződés során a ... **Zrt.** vagyoni helyzetét stabilizálták a vevő friss tőkejuttatásával. A privatizációs szerződéssel a alperes éppen azt kívánta elérni, hogy a vevő „üzleti és szerkezetátalakítási tervek mellett iparági know-howt biztosítson”. A privatizáció során a ... **Zrt.** részvényeit megvásárló .. **Zrt.** azért nem tudta 2008. év második felétől tovább finanszírozni az általa tulajdonolt légitársaságot, mert 2008. második félévében világméretű pénzügyi válság következett be. Az alperes 2010. február 26-án tőkeemelést hajtott végre a társaságban. Vitatta, hogy a „visszaállamosítás” során megkötött szerződés a ... **Zrt.** érdekeit sértette. Hangsúlyozta, hogy a 2010. február 26. napján aláírt „Ötoldalú Megállapodás” a ... **Zrt.**-re semmilyen hátrányos kötelezettséget nem hárított, sőt alperes a társaságot tovább finanszírozta, likviditását folyamatosan fenntartotta. Nem vitatta, hogy a tulajdonos dönthetett volna a társaság felszámolásáról, azonban erre álláspontja szerint a felperesek nem hivatkozhatnak, hiszen éppen a társaság működőképességének fenntartása biztosította részükre a munkaviszony megtartását, jövedelmük biztosítását, így a továbbműködésből a munkavállalókat kár nem érte. Alaptalannak találta a felperesek azon állítását, hogy az Európai Bizottság határozata szerint alperes azzal valósította meg a hátrányos üzletpolitikát, hogy nem hajtott végre megfelelő szerkezetátalakítási terveket. Állítása szerint a Bizottság határozata nem azt tartalmazza, hogy a alperes köteles lett volna szerkezetátalakítással racionalizálni a céget, és ezt elmulasztotta (és ez sikeres is lehetett volna). Nem minősítette a társaság vezetését, működését (erre nem is terjed ki a vizsgálat természetesen), hanem azt rögzítette, hogy csak a nehéz helyzetben lévő vállalatokra vonatkozó egyszeri és megismételhetetlen szerkezetátalakító intézkedés finanszírozása esetén mentesült volna alperes a tiltott állami támogatás megállapítása tekintetében.

Az alperes érvelése alapján az Európai Bizottság határozatából az állam jogellenes magatartásának és hátrányos üzletpolitikájának hiánya mellett az is megállapítható, hogy a ... **Zrt.**-t ért vagyoni hátrány és az alperes magatartása között ok-okozati kapcsolat nem áll fenn. Az Európai Bizottság határozata sem okozott kárt (vagyoni hátrányt), hiszen egyrésztől a támogatást vissza kellett (volna) fizetni, a jogellenesnek minősített támogatás nélkül pedig a társaság már évekkel ezt megelőzően megszűnt volna. Másrésztől, mivel a jogellenesnek minősített támogatások jelentős részére kölcsön- és adó, továbbá társadalombiztosítási-járulék fizetési halasztás volt, ezek a visszafizetési kötelezettségek a Bizottság határozata nélkül is terhelték a társaságot. Az alperes álláspontja szerint a ... **Zrt.** felszámolását az okozta, hogy a Bizottság azonnal lejárttá tette az összes, bármilyen jogcímen nyújtott támogatást.

Az alperes előadta, hogy a jogellenesség, illetve az ok-okozati összefüggés hiánya a ... Bizottság jelentés alapján is megállapítható.

Az alperes a felperes által meghivatkozott BDT. 2012.2645 számú jogeset alkalmazhatóságát a jelen perbeni tényállás tekintetében vitatta. Hangsúlyozta, hogy a ... **Zrt.** működésének elősegítése érdekében a likviditást a alperes folyamatosan biztosította, többször tőkét emelt, nem volt egyéb tulajdonosi -gazdasági érdeke-, mint a cég működőképességének, a nemzeti légiközlekedésnek a fenntartása, a munkavállaló felperesek munkahelyének megőrzése. Az alperes tevékenysége nem a saját érdekeit, hanem a tulajdonolt ... **Zrt.** működőképességének fenntartását célozta.

Az alperes a 49. sorszám alatti beadványában kifejtette, hogy az Európai Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, miszerint egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás átmeneti megmentési, vagy szerkezetátalakítási állam által nyújtott támogatása az Európai Unió irányelveibe ütközik-e. A 2004/C. 244/02 Irányelv és az Európai Bizottság határozatának egybevetéséből megállapítható,

hogyan egy megmentési terv (konkrétan a ... Zrt. 2010. tőkeemelésére vonatkozó intézkedése) egyrészt „nem elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás életképessé váljék” (89) pont; mivel az „állam és bármelyik másik befektető reálisan nem számíthatott arra, hogy a ... eleget fog tenni kötelezettségeinek” (94) pont; és sérült az „először és utoljára elv” (104) pont; továbbá amennyiben jogosult volna a ... a támogatásra (tehát az „először és utoljára elv” nem sérült volna), akkor sem igazolható, hogy a megmentést súlyos társadalmi nehézségek indokolták, és hatásuk nem terjed ki a többi tagállamra. Az Irányelvre hivatkozással alperes állította, hogy a megmentési célú támogatással egyidőben csak nagyon sürgős, és például egy ágazat azonnali bezárását, vagy felszámolását igénylő szerkezetátalakításokat lehet végrehajtani. Az intézkedésnek társadalmi-gazdasági vonatkozásban indokoltnak kell lennie, és a kedvezményezettnek a szerkezetátalakításhoz hozzá kell járulnia. A támogatásnak két fázisa van, a megmentési célú támogatás csak átmeneti és visszafordítható lehet, és addig kell felszínen tartania a vállalkozást, amíg kidolgoznak egy szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet (Irányelv 14-16. pontjai). Az Irányelv 29. pontjának megfelelően a megmentési célú támogatás jóváhagyása nem feltétlenül jelenti azt, hogy következőképpen a szerkezetátalakítási terv keretében kért támogatást jóváhagyják, ez utóbbi támogatást érdemei alapján kell elbírálni (Irányelv 29. pont).

Az alperes az Irányelvben rögzítettek figyelembevételével állította, hogy a 2010. évi tőkeemelés kölcsön, megmentési célú támogatás volt, annak jóváhagyása nélkül azonban szerkezetátalakítási terv sem készülhetett. A 2010. évi privatizációval járó tőkeemelés már olyan tiltott állami támogatásnak minősült, amely alapján a szindikátusi szerződésben rögzített egyéb kötelezettségvállalások (szerkezetátalakítás) lehetetlenültek, a ... Zrt. állami eszközökkel nem volt megmenthető, ahogy azt a Bizottság határozata is rögzíti.

Az alperes a 101. sorszám alatti nyilatkozatában az Európai Bizottság határozatának tartalmát elemezve változatlanul azzal érvelt, hogy a ... Zrt. a gazdasági válság és a fapadosok megjelenése következtében vált nehéz helyzetű társasággá, és 2010. évben a „visszaállamosítás” idején a társaságban történő tulajdonszerzésre már egy magánbefektető sem vállalkozott volna. Az alperes 2007. év óta tett intézkedései csak arra voltak alkalmasak, hogy a felszámolási eljárás időpontját későbbre halasszák, a munkavállalók közpénzből lettek finanszírozva. A felszámolási helyzet elkerülésére irányuló alperesi magatartást a felperesi munkavállalókkal szemben nem lehet károkozó magatartásként értékelni. A perbeni szakvélemény elkészültét követően az alperes állította, hogy az üzletpolitikai tervek elkészítése nyilvánvalóan az iparági szakértelemmel bíró ... Zrt. igazgatóságának a feladata volt. Hivatkozott arra, hogy a ... Zrt. 3 éves üzleti tervet készített a 2010-2012 évre vonatkozóan, és azt a ... Zrt. közgyűlése megtárgyalta és el is fogadta. Az üzleti terv alapja a R. B. tanácsadó cég által készített prezentáció volt. Az üzleti tervet M. G. ... Zrt. vezérigazgató ismertette a közgyűlésen a részvényesekkel azzal, hogy 2012. évre a ... Zrt. nullszaldós eredményt kíván elérni a szakértői anyagban foglalt tervek szerint. Csatolta a Fővárosi Törvényszék előtt 32. G. 40.722 számú eljárásban készült igazságügyi szakvéleményt, amely szerint: „a R. B. tanácsadó által készített prezentáció olyan stratégiai tervet készített elő, amely az akkori lehetetlen helyzetből mindenképpen kilábalást eredményezett volna.” Mellékelte a ... Tanács 240/2010 (III. 10.) ... sz. határozatát annak igazolására, hogy a ... Zrt. tőkehelyzetének konszolidálására irányuló bizottságot hoztak létre meghatározva feladatait. Az alperes a 101. sorszám alatti nyilatkozatának 6. számú mellékletként csatolta a ... Tanács 2010. március 10-i beszámolóját, valamint a 2010. április 8-án a ... Zrt. vezérigazgatójának az ... Zrt.-hez írt levelét, amely a folyamatban lévő intézkedésekről számolt be. Ezen beadványához A/8. sorszám alatt pedig mellékelte az ... Miniszterhez írt 2011. február 18-án kelt levelét, amelyben jelezték, hogy a tiltott állami támogatás tárgyában eljárás indult, így az intézkedések nem hajthatóak végre, egyúttal ezen levél kérte a címzettet, hogy a közgyűlés ne fogadja el a ... jelentését.

Az alperes állította, hogy a fentiek igazolják, miszerint megindultak azok a munkálatok, amelyek célja a társaság jövedelmezőségének helyreállítása és a szerkezetátalakítási terv elkészítése (1 éves munka) volt. A folyamatot az alperes figyelemmel kísérte, beszámolókat kért és kapott, sőt a munkálatokban a Pénzügyminiszter is együttműködött a társasággal.

Az alperes a 101. sorszám alatti beadványához 10. sorszám alatt mellékelte a ... **Zrt.** 66/2011 (III. 07.) IG sz. határozatát. Ebben kezdeményezték, hogy a ... **Zrt.** 2011. március 11-ei folytatólagos rendkívüli közgyűlésén a 2010. évi beszámoló elkészítését követően legkésőbb 2011. május 31-ig aktualizálják a ... **Zrt.** stratégiai tervét 2011-2013 évekre kiterjedően, meghatározva azon fő paramétereket, melyek a társaság „nullszaldós” tevékenység eredményét már 2016. évben, nyereséges működését pedig középtávon biztosítják. Az alperes hivatkozása szerint a fenti határozat igazolja, hogy a ... **Zrt.** új 2011. évi üzleti tervet készített. Az alperes a közgyűlésen javasolta azt nem elfogadni, hanem átdolgozni. A 2011. március 25. napjára kitűzött újabb közgyűlés előtt a részvényesek megkapták az ... 2011. február 23-i jelentését, amely tartalmazta, hogy a ... **Zrt.** és az állam együttműködik a megmentési és szerkezetátalakítási terv elkészítésében. Az alperes 12. szám alatt csatolta ezen beadványához a 312/2011. (VI. 15.) sz. IG határozatot, amelyben az ... **Zrt.** Igazgatósága választ adott a Felügyelőbizottság 2011. május 23-án kelt ... isz. levelében foglalt kérdéseire. Rögzítette az igazgatósági határozat, hogy a ... **Zrt.** 2011. május 27-i közgyűlése -24,5 milliárd Ft veszteséggel fogadta el a 2010. évi beszámolót, így a mérleg -25.006750,-e Ft negatív saját tőkét mutat. A 2011. április 1-jén végrehajtott 2,5 milliárd,-Ft tőkeemeléssel korrigálva a ... **Zrt.** negatív saját tőkéje -22.506.750,-Ft, így a Gt. előírásai miatt a tőkét 23 milliárd Ft-tal szükséges megemelni. Az igazgatósági jelentés rögzítette, hogy a 2010. évben tapasztalt kedvezőtlen piaci és gazdasági okok miatt bekövetkezett, a jóváhagyott stratégiától eltérő változások miatt több változatban készítette el az ... **Zrt.** a ... **Zrt.** 2011. évi üzleti tervét, amelyet a közgyűlés a stratégiai terv felülvizsgálatának igénye miatt még nem fogadott el.

A fentiek összefoglalásaként az alperes arra hivatkozott, hogy a ... **Zrt.** 2010-2012. évekre rendelkezett üzleti tervvel, nem mulasztott az ellenőrzésben és az együttműködésben. 2010-ben azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a terv tarthatatlan, és ezért megkezdték az új üzleti terv kidolgozását.

Az alperes álláspontja szerint az, hogy más légitársaságok milyen szerkezetátalakítási programot hajtottak végre, a per elbírálása szempontjából minden egyéb szakértői vizsgálat nélkül irreleváns. A cseh légitársaság 2009-ben került nehéz helyzetbe, de akkor sem volt fizetésektelen. A **L.** szintén 2009. évtől került nehéz helyzetbe, és bejelentés nélkül szerkezetátalakítást kezdeményezett. Az Európai Bizottság megállapítása szerint ugyanakkor értékesítésére piaci körülmények között került sor. A **L.** megmentési tervét engedélyezték, és kötelezték arra, hogy adjon be részletes szerkezetátalakítási programot és a hitel visszafizetését igazolja. A szintén évek óta veszteséges ...rövid lejáratú likviditási hitelt kapott, amelyet engedélyeztek, és kötelezték, hogy 6 hónapon belül adjon be szerkezetátalakítási tervet. Az alperes érvelése szerint a ... **Zrt.**-vel szemben egyik társaság sem volt a megmentési terv benyújtásakor felszámolási helyzetben, kifejezetten likviditási problémákkal küzdöttek, azonban piaci alapon finanszírozhatóak voltak. Így az állami beavatkozás (szerkezetátalakítással, rövid lejáratú kölcsönrel) nem okozott versenytorzulást.

Az alperes hangsúlyozta, hogy a visszaállamosításkor megkötött 2010. február 26-án kelt „Ötoldalú Megállapodás” 3. pontja rögzítette, miszerint az alperes részt vesz a ... **Zrt.** nehéz pénzügyi helyzetének a megoldásában (tőkeemelés), feltéve, ha az megfelel az Európai Unió nehéz pénzügyi helyzetben lévő cégek megmentésére és szerkezetátalakítására irányuló szabályainak. Elismerte,

hogy az „Ötoldalú Megállapodás” a szerződés hatálybalépését az Európai Bizottság jóváhagyó határozatához kötötte. Tényként rögzítette (101. szám alatti beadvány 11. oldal 4. bekezdés), hogy az „Ötoldalú Megállapodás” 3. pontjában szereplő hatálybalépési feltétel nem teljesült. Mivel hivatkozása szerint a szerződés nem lépett hatályba, így arra az álláspontra helyezkedett, hogy a alperes, mint a ... **Zrt.** uralkodó tagjának magatartása 2010. február 27-ét követően az uralma alatt lévő társaság tekintetében érdektelen. Rögzítette, hogy :”nyilvánvalóan jogsértő, de tényszerű cégbírósi bejegyzése ellenére joghatályos részvényesi jogosultságot nem szerzett, az uniós primátusa, és az „Ötoldalú Megállapodás” tartalma szerint sem.” Egyebekben rámutatott arra, hogy az „Ötoldalú Megállapodás” 3. pontjában rögzített kikötés egyértelműen tartalmazza, miszerint még nem készült el a ... **Zrt.** megmentési és szerkezetátalakítási programja, de arról az ... mielőbb gondoskodik. Mindezek tükrében hangsúlyozta, hogy az amúgy felszámolási helyzetben lévő ... **Zrt.**-ben a alperes tőkét emelt azzal, hogy a későbbiekben megkezdí a részletes megmentési és szerkezetátalakítási terv elkészítését és benyújtását az „Ötoldalú Megállapodás” 3.3. pontjában rögzített célok megvalósítása és a ... **Zrt.** reorganizációja érdekében.

Az alperes hivatkozott arra, hogy 2010. május 5-én a magyar hatóságok a Bizottság felé bejelentették, miszerint szerkezetátalakítást kívánnak végrehajtani a légitársaságnál, és azt is közölték, még nem tudják, ez milyen mélységű lesz. Az alperes állította, hogy ezt követően a Bizottság részére benyújtotta az üzleti tervet, mely akkor a szerkezetátalakítási terv alapját képezte. Az Iránymutatás 25/C. pontban írtak szerint azonban a megmentési célú támogatás engedélyezését követő 6 hónapon belül kellett volna a végleges szerkezetátalakítási tervet benyújtani, ugyanakkor a végleges szerkezetátalakítási terv benyújtásának jogi előfeltétele a megmentési célú támogatás elfogadása. A szerkezetátalakítási terv benyújtására azonban csak akkor köteles a tagállam, ha az előzményként előterjesztett megmentési tervet az Európai Bizottság jóváhagyja. A szerkezetátalakítási terv alapját képező megmentési tervet azonban az Európai Bizottság nem hagyta jóvá, a tőkeemelés formájában nyújtott állami támogatást tiltott állami támogatásnak minősítette.

A fentieket összefoglalva az alperes arra a következtetésre jutott, hogy sem az „Ötoldalú Megállapodás”, sem a vonatkozó uniós szabályozás értelmében nem volt köteles végleges szerkezetátalakítási tervet készíteni és benyújtani addig, amíg magát a megmentési tervet (tőkeemelés formájában nyújtott állami beavatkozás) az Európai Bizottság nem hagyja jóvá. Ha benyújtott volna végleges szerkezetátalakítási tervet, azt a Bizottság érdemben nem vizsgálja, mert a jogi előfeltétel - az, hogy a támogatás ne legyen tiltott állami támogatás -, nem valósult meg. Következésképpen a Bizottság határozata igazolja, miszerint a szerkezetátalakítási terv eredeti koncepcióját a 2010. után elszenvedett veszteségek felülírták. Az alperes nem tudott olyan stratégiai tervet kidolgozni, amellyel igazolhatta, hogy a ... **Zrt.** rövid határidőn belül olyan jövedelmezőségi pályára kerül, amely alapján feltételezni lehetne, miszerint reorganizációját egy magánbefektető is vállalná.

Az alperes 118. sorszám alatti beadványában következetesen állította, hogy az alperes nem tanúsított tartósan hátrányos üzletpolitikát az általa uralt ... **Zrt.** irányában, magatartása, intézkedései nem voltak jogellenesek, a ... **Zrt.** felszámolása, a felszámolási helyzetet okozó vagyonszűkülés között ok-okozati összefüggés nem áll fenn.

Az alperes a 118. sorszám alatti beadványához csatolta a ... **Zrt.** 2010. május 28-án tartott közgyűlésére előterjesztett és azon jóváhagyott teljes dokumentációt, mely a 2010-2012. évre vonatkozóan elkészített üzleti terv. Hivatkozott arra, hogy a peres iratok között csak rövidített, publikus üzleti terv szerepelt. Az alperes csatolta beadványának 3. számú mellékleteként az ... **Zrt.** 770/2010. (V. 25.) VIG számú határozatát, amelynek határozati javaslatai között (11. pont) szerepel, hogy, az ... **Zrt.** képviselője jóváhagyja a ... **Zrt.** 2010-2012 évekre szóló középtávú stratégiáját a 4.

számú mellékletként csatolt rövid publikus dokumentum alapján". A határozat 7.oldala szerint „az ... Zrt.. felkéri a társaság Igazgatóságát, hogy a stratégiai tervben meghatározott, a hatáskörébe tartozó feladatokat hatékonyan, eredményesen, transzparens módon végezzék, és időben tegyenek meg minden intézkedést a ... Zrt. jövedelmező működésének mielőbbi elérése érdekében, a leánytársaságok tekintetében is. Az ... Zrt.. a fentiekhez kapcsolódóan felkéri az Igazgatóságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet az összességében megcélzott 48,8 m EUR megtakarítás mielőbbi elérése érdekében, különös tekintettel a flottához és annak üzemeltetési költségeihez kapcsolódó, a személyi, a földi kiszolgálás, valamint a kereskedelmi költségekben megcélzott megtakarítások elérése érdekében."

Az alperes végezetül állította, hogy 2011. évben a társaság átvételét követően összes uralkodó tagságból eredő, vagy egyéb részvényesi kötelezettségét teljesítette. A 2011. szeptember 28-án véglegesített üzleti tervet a ... Igazgatósága a 100/2011. számú határozatával elfogadta. A közgyűlés azonban (2011. december 21.) nem kívánt határozni az üzleti tervről.

A kereset alapos az alábbiak szerint:

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban Cstv.) 63. § (2) bekezdése szerint: „A minősített többséget biztosító befolyás alatt álló, valamint egyszemélyes gazdasági társaság, továbbá az egyéni cég felszámolása esetében a befolyással rendelkező, illetve az egyedüli tag (részvényes) korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a hitelezőnek a felszámolási eljárás során, vagy annak jogerős lezárásáról hozott határozat Céggközlönyben való közzétételét követő 90 napos jogvesztő határidőn belül benyújtott keresete alapján a bíróság megállapítja e tagnak (részvényesnek) - az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel - korlátlan és teljes felelősségét a társaság tartozásaiért. A felszámoló a keresetindítást megalapozó körülményekről és információkról köteles a hitelezői választmányt, a hitelezői képviselőt vagy a hozzá forduló hitelezőket tájékoztatni."

A hatályos szabályozás alapján megállapítható, hogy *a konszernjogi felelősség önálló „sui generis delictualis” kárfelelősség, ahol az ellenőrzött társaság hitelezője és az uralkodó (minősített befolyást szerző) tag között a károkozás ténye keletkeztet kötelmi jogviszonyt. Az uralkodó tag részéről a felelősséget megalapozó, jogellenes és felróható magatartás abban áll, hogy megghiúsította egy másik jogalany (az ellenőrzött társaság) tartozásának a megfizetését. Az uralkodó tag felelőssége nem járulékos jelleggel az alapjogviszonyért áll fenn (tehát az uralkodó tag nem ugyanazon követelésért, ugyanazon jogcímen felel, mint az ellenőrzött társaság), hanem az uralkodó tag kártérítés jogcímen felel az alapjogviszonytól már elkülönült kárért.*

A Cstv. 63. § (2) bekezdésére alapított perek elbírálása során a joggyakorlatban az önálló kártérítési jogcím nyomon követhető. A Kúria számú határozata szerint az uralkodó tag részéről a felelősséget megalapozó jogellenes magatartás abban áll, hogy megghiúsította egy másik jogalany (az ellenőrzött társaság) tartozásainak a kifizetését. Ez pedig önálló (az alapjogviszonytól elkülönült) kártérítési jogcímet eredményez.

A Kúria a.... számú polgári elvi határozatának I. pontjában is kiemelte, hogy a konszernjogi felelősség-átvitel alapja egy „sui generis delictualis” kárfelelősség, ahol az ellenőrzött társaság hitelezője és az uralkodó (minősített befolyást szerző) tag között a károkozás ténye keletkeztet kötelmi jogviszonyt.

A részvényes korlátlan és teljes felelősségét a behajthatatlan tartozásért - egyéb előfeltételek fennállása esetén - akkor állapítja meg a bíróság, ha a minősített többséget biztosító befolyással rendelkező részvényes által alkalmazott üzletpolitika - stratégiai irányító tevékenység - vizsgálata alapján arra a következtetésre jut, hogy a tag e körbe sorolható tevékenysége, magatartása, mulasztása, döntései, a társasági befolyás időtartama, vagy annak egy része alatt az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának és fenntartásának elvével ellentétben állnak és ezáltal veszteséget és valamely hitelezőnek kárt okoztak (BDT.2012.2645. számú jogeset). A meghivatkozott döntés indokolása szerint *a Cstv. 63. § (2) bekezdésében megfogalmazott feltételrendszer alapján az egyedüli tag (részvényes) korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért:*

-amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi,

-ha a hitelezőknek a felszámolási eljárás során vagy annak jogerős lezárását követő 90 napos jogvesztő határidőn belül benyújtott keresete alapján,

-a bíróság megállapítja a tagnak (részvényesnek) - az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel - korlátlan és teljes felelősségét a társaság tartozásaiért.

A határozat kiemeli, hogy a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatását mindig az ellenőrzött társaság nézőpontjából kell megítélni. Az adott (BDT. 2012.2645. számon közzétett) ügyben az alperes két különböző tulajdonosi érdepozícióban állt. Egyrészt tulajdonos volt egy privatizálni szándékozott üdülő ingatlan komplexumban, másrészt egyszemélyes alapítója és részvényese az ezen ingatlanvagyon üzemeltetése céljából alapított felszámolás alá került társaságnak. A határozat indokolása rögzíti, hogy az alperes e két jogviszonyból eredő különböző érdekei és kötelezettségei az azonos tulajdonos ellenére jogi értelemben nem vonhatóak egy érdekkörbe. A felperes bizonyította, hogy a társaság fennállása alatt folyamatosan tájékoztatta a tulajdonost a gazdálkodási nehézségekről. Felhívta figyelmét azon jogszabályi kötelezettségekre is, amelyek alapján a tulajdonosnak már évekkal a felszámolási eljárás tényleges megindulása előtt a társaság megszüntetésére irányuló jogi lépéseket kellett volna kezdeményeznie. A tulajdonos az eljárás során alperesként arra hivatkozott, hogy a társaság gazdálkodása kezdetektől veszteséges volt, működését egy ideig tőkeemeléssel egyensúlyban tartotta, anyagi áldozatok árán is megkísérelte azt fenntartani, mert célja a privatizáció volt. A veszteség ennek ellenére évről-évre emelkedett. Az alperesnek tudomása volt arról, hogy az uralkodása alatt álló gazdasági társaságnak napi működési gondjai vannak. Ennek ellenére a veszteséges működést tartósan, hosszú ideig fenntartotta. A meghivatkozott döntésben a bíróság az alperes felelősségét az uralt társasággal szemben megállapította a tartósan hátrányos üzletpolitika alapján. A jogerős bírósági határozat szerint az uralkodó tag „üzletpolitikája” keretében pontosan azon jogszabályi kötelezettségei teljesítését mulasztotta el több éven keresztül, mely a hitelezők hivatalos tájékoztatását, védelmét szolgálta volna.

A Cstv. 63. § (2) bekezdésében szabályozott „sui generis” kártérítési felelősség szabályait a kártérítés általános szabályaival együtt kell alkalmazni. A kártérítés általános szabályaira az alperes uralmi tagsága és a ... Zrt. adós elleni felszámolási eljárás megindulása idején hatályos 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. § (1) bekezdésében írtak irányadóak.

A polgári jogi kártérítési felelősségnek négy egymással összefüggő feltétele van:

a) a jogellenesség,

b) a felróhatóság,

c) a kár; végül

d) az okozati összefüggés a kötelelességhez és a kár között.

A kártérítés általános szabályai szerint tehát a felelősség feltételei:

a) Jogellenesség: a jogellenesség objektív kategória. Minden vagyoni károkozás, amely nem minősül jogszerűnek - jogellenes. A jogellenes magatartás lehet aktív tevékenység, de lehet mulasztás is. A jogellenességet bármilyen konkrét jogszabály megalapozhatja. A bírói gyakorlat egységes és következetes abban, hogy a károkozás nemtevéis eredménye is lehet. Nincs elvi különbség a tevésséssel és nemtevésséssel okozott károk között. A károkozás ugyanis önmagában is jogellenes, hacsak azt külön rendelkezés megengedette nem teszi. (Pl. szükséghelyzet, károsult beleegyezése, jogos védelem, a jog engedélyével okozott kár).

*b) Felróhatóság: a jogellenes magatartás nem mindig felróható. Viszont a felróhatóság feltételezi a jogellenességet. Gyakran a felróhatóság fogalmát azonosítják a „vétkességgel”. A felróhatóság általánosított fogalma azonban mást jelent. Nevezetesen azt, hogy az, aki nem a társadalmi elvárásnak megfelelően jár el, annak a magatartása „felróható”. A felróhatóság társadalmi értékelést tartalmaz. (Dr. E. Gy.: A polgári jogi kártérítési felelősség kézikönyve, KJK, 1966.124.O.). Ez az értékelés a felelősségi szabályok körében felállít egy absztrakt mércét, amellyel összeveti a jogellenes magatartást. Ha a magatartás e mércét eléri - a kárt okozó személy nem az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja - úgy a felelősség megállapítható. A felróhatóság egyik megnyilvánulási formája tulajdonképpen a vétkesség. Ez lehet szándékos, vagy gondatlan. *Gondatlan károkozásról akkor van szó, ha a károkozó nem látja előre cselekménye következményeit, vagy nem törődik azok esetleges bekövetkeztével, mivel elmulasztja a tőle elvárható figyelmet, gondosságot.* A felróhatóság különböző fokozatainak különösebb jelentősége nincs, mert ha a vétkesség bármelyik fokozata, akár a szándékosság, akár a gondatlanság fennáll, a teljes kártérítési felelősség bekövetkezik. *A polgári jogi felelősség szankciója ugyanis - elvi síkon - a „teljes”, tehát nem a „felróhatóság” fokához mért jóvátétel. A szándékos és a gondatlan károkozás polgári jogi következményei között tehát nincs alapvető különbség. Amikor a jogsértő nem ismeri fel magatartásának következményeit, noha kellő gondosság mellett fel kellett volna ismernie, vagy felismeri ugyan, hogy a magatartása jogsértő eredménnyel járhat, bár ezt kifejezetten nem akarja, de a következményekbe beletörődik, annak a kártérítés mértéke szempontjából jelentősége nincs. A kártérítés mértékét ugyanis nem a károkozó magatartás súlya, hanem a ténylegesen bekövetkezett kár mértéke határozza meg.**

c) A kár: a régi Ptk. a teljes kártérítés elvén alapul, vagyis azon, hogy a kártérítés mértéke nem a károkozó magatartás súlyával, hanem a ténylegesen bekövetkezett kár mértékével határozható meg. A kár minden olyan hátrány, amely valakit valamely károsító esemény folytán személyében vagy vagyonában ér. A kár fogalmához tartozik a ténylegesen felmerült kár, a beállott értékcsökkenés és az elmaradt vagyoni előny.

d) Okozati összefüggés: a kár és a jogellenes magatartás közötti oksági kapcsolat. Jogilag releváns, az az ok, amely közvetlenül kiváltja, előidézi a kárt, ami a kártérítés szankciójával befolyásolható, amivel szemben a kártérítés prevencióis hatást fejt ki.

Az 1959. évi IV. tv. (réti PTK.) 339. § (1) bekezdésében írtakra alapozva a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerinti felelősség feltételei az alábbiak:

a) Jogellenesség: az uralkodó tag részéről a felelősséget megalapozó jogellenes magatartás abban áll, hogy meghíúsította egy másik jogalany (az ellenőrzött társaság) tartozásainak kifizetését, a felszámolási eljárás során.

b) *Felróhatóság: többször, huzamosabb ideig (legalább 2 év) az uralkodó tag tevéleges magatartással, vagy mulasztással olyan üzletpolitikát folytatott, amely az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának és fenntartásának elvével ellentétben állt és ezáltal veszteséget, s valamely hitelezőnek pedig kárt okozott (BDT.2012.2645.). Az uralkodó tag részéről folytatott tartósan hátrányos üzletpolitika során megvalósított magatartás / mulasztás során az uralkodó tag szándékos vagy gondatlan magatartása következtében (nem látta előre cselekménye következményeit, vagy azok esetleges bekövetkeztével nem számolt, mivel elmulasztotta a tőle elvárható figyelmet, gondosságot) keletkezik veszteség a tulajdonolt cégnél, aminek következtében a felszámolás során kielégítetlen hitelezői követelések maradnak fenn.*

c) *A kár: azonos azzal az összeggel, amely a felszámolási eljárás során kielégítetlen hitelezői igényként marad fenn. Amennyiben a Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt törvényi tényállás fennáll, úgy a hitelezők teljes bejelentett és nem fedezett követelése tekintetében megáll a kártérítési felelősség. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt felelősségi alakzattal szemben a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vagyonsökkenésének mértékét megállapítani nem kell. A felpereseknek a keresetlevélben nem szükségeltetik előadniuk azt, hogy a jogellenes magatartás következtében milyen mértékű volt az adós vagyonsökkenése. (Ezt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése kifejezetten tartalmazza.) A felszámolás alá került adós számszerűsített vagyonsökkenésének megállapítását sem a Cstv. 63. § (2) bekezdése, sem más jogszabály, illetőleg a bírói gyakorlat sem követeli meg. A felelősség-átörés alapvetően hitelezővédelmi eszköz. A jogszabály semmiféle olyan kritériumot nem fogalmaz meg, ami azt támasztaná alá, hogy a tag a felszámolási eljárás során nyilvántartásba vett hitelezői igénynek csak egy -a vagyonsökkenés aránylagos mértékéhez viszonyított- részét köteles megfizetni abban az esetben, ha felelőssége fennáll. A bejelentett és nyilvántartásba vett, illetve kielégítetlenül maradt hitelezői igény a Cstv. 63. § (2) bekezdése esetében ekvivalens a kár összegével. Gyakorlatilag valamennyi bírói határozatban, ahol marasztaló ítélet született, ez volt a konklúzió. Egy tartósan hátrányos üzletpolitika hatására az egész gazdálkodó szervezet működése annyira ellehetetlenülhet, hogy a cég felszámolási eljárás hatálya alá kerül. Ebben az esetben pedig nyilvánvaló, hogy az alperesi magatartás teljes egészében a cég megszűnését eredményezi, ennek következményeként maradnak fenn kifizetetlen hitelezői követelések. A szabályozás indoka az, hogy a tag tevékenysége egy folyamat és mint egy egész (stratégiai döntések összessége) eredményezi végső soron a fedezetlen hitelezői igényt. Nincs egy elkülöníthető időpont, amikor a felelősség - a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően - beáll. (Egy hibás döntés a gyakorlat szerint felelősséget nem eredményez, a folyamat pedig jellegénél fogva több mozzanatú.) A hitelezőnek bizonyítania kell azt, hogy az uralkodó tag tartósan hátrányos üzletpolitikájának következtében vagyonsökkenés keletkezett, melynek következtében az uralt gazdálkodó szervezet felszámolási eljárására sor került. Azt azonban, hogy konkrétan az alperesi magatartás következtében mikortól, mely időpontoktól, konkrétan milyen mértékű vagyonsökkenés következett be, bizonyítani nem kell. A törvényi szabályozás a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerint egyértelműen azt tartalmazza, hogy a hitelezők minden olyan követeléséért felel a tag, melynek kielégítését az adós vagyona nem fedezi.*

A hátrányos üzletpolitika általánosságban véve semmiféle jogkövetkezéssel, a tag szempontjából nem jár. A felelősség kérdése akkor merül fel, ha a tagsági viszonytal érintett gazdálkodó szervezet felszámolás alá kerül.

d) *Ok-okozati kapcsolat: A Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján akkor áll fenn, ha a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet szempontjából nézve, az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásával és fenntartásával ellentétben álltak az uralkodó tag döntései és ezáltal veszteség keletkezett, amelynek következtében a felszámolási eljárás során kiegyenlítetlen*

hitelezői igények maradtak fenn. *A tagnak is veszteséget jelentő, elhibázott üzleti döntés a konszernjogi felelősséget nem alapozza meg. (EBH.2004.1038.) Az a körülmény, ha a tag később hibásnak bizonyult, gazdaságilag célszerűtlen döntés meghozatalában vett részt, nem elegendő a hitelezőkkel szembeni kártérítési felelősségének megállapítására, okozati kapcsolat hiányában (Legfelsőbb Bíróság /jelenleg Kúria/ Gfv.... számú döntés).*

Tartósan hátrányos üzletpolitika:

A Cstv. 63. § (2) bekezdésének törvényi tényállási eleme, a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatása. Azt, hogy mi minősül tartósan hátrányos üzletpolitikának, minden esetben külön-külön kell és lehet eldönteni. Előfordulhat, hogy egy gazdasági döntés, cselekménysorozat, piaci magatartás egy gazdálkodó szervezet esetében kifejezetten tartósan hátrányos üzletpolitikát valósít meg, míg egy más tevékenységi körű, szerkezetű, eltérő piaci szegmensben tevékenykedő, más eszközállománnyal, stb. bíró gazdálkodó szervezet esetén nem minősül annak. Az eset összes körülményei alapján jogosult és köteles a bíróság a Pp. 206. §-a szerint lefolytatott kontradiktórius eljárás keretében a bizonyítékokat mérlegelni. A tartósan hátrányos üzletpolitika lényegét az adott perbeli tényálláshoz igazítva a bíróság tölti ki.

A tartósan hátrányos üzletpolitika lényegi elemeit azonban a bírói gyakorlat már kialakította. A Fővárosi Ítéltábla számú határozata szerint *„az üzletpolitika üzleti cselekvési program, stratégiai, piaci műveletek hosszabb távú meghatározását, tervezését, a cégre jellemző gazdálkodási koncepció kialakítását, az üzleti célok, irányelvek megfogalmazását foglalja magában.* Amennyiben ez a tevékenység, magatartás nem a társaság érdekét szolgálja, esetlegesen azzal ellentétes, pld. a társaságnak tartósan bevételkiesést vagy más hátrányt okoz, a hátrányos üzletpolitika megvalósul". Az EBH.2004.1038. sz. alatt közzétett határozat rámutatott arra, hogy a hátrányos üzletpolitikát mindig az ellenőrzött társaság nézőpontjából kell megítélni. *A tartós kifejezés többszöri, huzamosabb magatartást feltételez.*

A BDT.2012.2645. számon közzétett határozat szerint *„a bíróság a részvényes korlátlan és teljes felelősségét a behajthatatlan tartozásért - egyéb előfeltételek fennállása esetén - akkor állapítja meg, ha az egyedüli tag (részvényes) által alkalmazott üzletpolitika - stratégiai irányító tevékenység - vizsgálata alapján arra a következtetésre jut, hogy az egyedüli tag e körbe sorolható tevékenysége, magatartása, mulasztása, döntései a társasági befolyás kezdetétől a felszámolási eljárás megindulásáig terjedő időszakban, vagy annak meghatározott részében az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának és fenntartásával elvével ellentétben álltak és ezáltal veszteséget, valamely hitelezőnek pedig kárt okoztak."*

A bírói gyakorlat a fentieket is figyelembe véve egységesen kialakította azokat a szempontokat, amelyeket a tartósan hátrányos üzletpolitika törvényi tényállási elemeinek vizsgálatakor értékelni kell. Ennek alapján egyértelmű, hogy az üzletpolitika egy cselekvési programot, stratégiai, piaci műveletek hosszabb távú meghatározását, tervezését, az uralt gazdálkodó szervezet gazdálkodására vonatkozó koncepció kialakítását, stratégiai, üzleti célok, jövőbeni irányelvek megfogalmazását foglalja magában. A magatartásnak hosszabb időn keresztül kell megvalósulnia (egy jogügylet irreleváns), a tevékenység aktív, de passzív tevékenységgel is megvalósítható.

A perbeni eljárás során kirendelt igazságügyi szakértő a 2016. augusztus 15. napján előterjesztett 97. számú szakvéleményében nyilatkozott a tartósan hátrányos üzletpolitika fogalmáról. A fogalom meghatározásakor figyelemmel volt a 2006. évi IV. törvény (Gt); Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.); A társasági adóról és osztalék adóról rendelkező 1996. évi LXXXI. törvény

(TAO); Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXDII. törvény (ÁFA tv.) rendelkezéseire, továbbá a Polgári Törvénykönyvben írtakra, valamint fővárosi ítéletábrái határozatok tartalmára, illetőleg jogirodalmi meghatározásokra (Dr. F. S. Phd. értekezésében foglaltakra). A szakvélemény kimerítően részletezte a vizsgálat tárgyává tett jogszabályokat, bírósági határozatokat, jogirodalmi értekezést. A szakértői vélemény szerint *a tartósság minimum kettő, tipikusan három-öt évig fennálló folyamatos tevékenységet jelent. Az üzletpolitika, üzleti cselekvési program, a stratégiai, piaci műveletek hosszabb távú meghatározását, tervezését, a cégre jellemző gazdálkodási koncepció kialakítását, az üzleti célok, irányelvek megfogalmazását foglalja magában. A hátrányosság azt jelenti, hogy az uralkodó tag döntései a szokásos üzleti kockázatot meghaladják, és / vagy a szokásos üzleti logikától eltérnek, mellyel veszteséget okoznak a társaságnak.* (19. oldal).

Az igazságügyi szakértő részletezte, hogy a ... **Zrt.** esetében mely tevékenységek tartoztak az üzletpolitikába (szakvélemény 15. oldal):

- ? meghatározni a piaci stratégiát,
- ? meghatározni, hogy mely vevőköröket és milyen eszközökkel, árázással céloz meg;
- ? meghatározni, hogy a versenytársakhoz képest milyen eszközökkel tudja önmagát megkülönböztetni és milyen módszerekkel képes felvenni velük a piaci versenyt;
- ? meghatározni, hogy milyen (repülő) géppel dolgozik (és ezeket honnan, hogyan szerzi be);
- ? milyen desztinációk irányában szolgáltat;
- ? meghatározni a tervek finanszírozási hátterét rövid- és hosszútávon;
- ? üzletpolitikába tartozik az a kérdés is, hogy ha egy céget saját forrásokkal nem tud a tulajdonos működésben tartani, akkor gondoskodik friss kapacitások bevonásáról. (Külső tőkéstárs, részleges eladás, részleges végelszámolás, teljes értékesítés, összetett kombinációk.)

A peres eljárás során kirendelt igazságügyi szakértő a bíróság részéről feltett azon kérdésre, hogy mikor tekinthető hátrányosnak egy tulajdonos tevékenysége gazdasági szempontból, milyen jellegű, típusú magatartások, tevékenységek, intézkedések, döntések tartoznak ebbe a körbe, azt a választ adta, hogy: *„a veszteséges működés megléte önmagában - ahogy az OECD irányelvből is látjuk - nem jelent tartósan hátrányos üzletpolitikát, a veszteségnek huzamosabb ideig (2+ év) fenn kell állnia, illetve meg kell annak valósulni, hogy megfelelő üzletpolitikával a veszteség elkerülhető, illetve mértéke kisebb lehetett volna. Tehát amennyiben veszteséges a gazdálkodás, akkor azt kell vizsgálni, hogy van-e mögötte egy kidolgozott üzleti stratégia, ami hosszú távon nyereséges pályára tudja a vizsgált céget állítani”.*

A fentiekből következik, hogy egy veszteségesen működő gazdálkodó szervezet vonatkozásában is megvalósulhat a tartósan hátrányos üzletpolitika akkor, ha hosszabb időn keresztül nem gondoskodik egy jövőre vonatkozó, a céget nyereséges pályára állító üzleti stratégia kidolgozásáról.

Tulajdonosi jogok-kötelezettségek:

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv.-Vagyontörvény) hatályba lépéséig az állami társasági részesedésekben testet öltött vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlására az ÁPV. Rt. kapott törvényi felhatalmazást. Döntésre jogosult testülete az Igazgatóság volt. A Vagyontörvény hatályba lépését követően az egységes törvényi szabályozás alá vont állami vagyon feletti a tulajdonosi döntési jogokat a ... Tanács (...-Tanács) gyakorolta. A Tanács döntéseit a piaci / üzleti szemléletű tulajdonosi pozíciójából volt köteles meghozni. A Kormánynak az ... döntéseibe

beleszólási joga nem volt. Ezért, ha nemzetgazdasági érdekeket kívánt érvényesíteni az alperes az általa tulajdonolt gazdálkodó szervezetek vonatkozásában, akkor az Állami Vagyonért Felelős Miniszter (Részvényesi Jogok Gyakorlója) írásbeli, a Tanács által kötelezően végrehajtandó utasítással kerülhetett erre sor. A peres eljárás során mind a felperesek, mind az alperes többször is hivatkoztak arra, hogy kormányhatározatok, a Részvényesi Jogokat Gyakorló írásbeli utasításai, a ... **Zrt.** iránymutatásai, határozatai, felügyelőbizottságának döntései határozták meg a ... **Zrt.** tevékenységét. A perbeni időszakban tehát az állami tulajdonosi jogokat a ... **Zrt.** irányában ténylegesen az ÁPV. Zrt., az IG és a Kormány, majd a Tanács és a ... **Zrt.**, továbbá az RJGY gyakorolta.

Az államnak, mint tulajdonosnak az általa tulajdonolt gazdálkodó szervezetek tekintetében ugyanolyan jogai és kötelezettségei vannak, mint bármely más jogalanynak. A Kúria a Gfv. ... számú határozatában rámutatott arra, hogy *a gazdasági társaságok vonatkozásában fennálló jogok és teljesítendő kötelezettségek tekintetében nincs különbség aszerint, hogy milyen célra hozták létre azokat, vagy kik a tulajdonosai. Ha egy közfeladatot a feladat ellátására kötelezett személy, gazdasági társasági formájú szervezet segítségével kíván ellátni, úgy tudomásul kell vennie azt, hogy ehhez a szervezeti formához a törvényben írt kötelezettségek is járulnak.* Jobbizonytalansághoz vezetne az, ha - törvényi előírás nélkül - a tulajdonosok, vagy a feladatok alapján, eltérő módon kellene megítélni az egyes gazdasági társaság jogait vagy kötelezettségeit. Ebből következően tehát *a közfeladatot ellátó gazdasági társaságoknál is vizsgálható a tulajdonos tartósan hátrányos üzletpolitikájának folytatása, és a törvényi tényállási elemek megvalósulása esetén megállapítható a felelőssége is. Adott esetben a ...Zrt. közfeladatot nem látott el.*

A fentiekből egyrészt az következik, hogy a alperesnek, mint alperesnek a ... **Zrt.** felé kifejtett tevékenységeként kell értékelni az ÁPV Zrt., a ... Tanács, a Részvényesi Jogok Gyakorlója, és a Kormány intézkedéseit, döntéseit a maguk egységében. Másrészt az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 2. § (1) bekezdése a tulajdonosi jogok gyakorlása körében feladatként kifejezetten előírja a hatékony, költségtakarékos, értékmegőrző, értéknövelő felhasználás biztosítását, valamint az állami vagyon gyarapítását is. *Az alperesnek az általa tulajdonolt gazdálkodó szervezet vonatkozásában kifejtett tevékenységét, döntéseit ennek függvényében összességében egységes egészként kell értékelni.*

A bíróság e körben utal arra, hogy a **H. T. D. P.** Nemzetközi Jogi Iroda által készített memorandum (46. sorszám alatt csatolva) kifejezetten vizsgálta a alperes neve, mint a ... **Zrt.** döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló személy mögöttes felelősségét a hitelezői követelések szemszögéből. A memorandum 3.2. pontjában utalt arra, hogy a *Cstv. a vezető tisztségviselők felelősségét kiterjeszti azon személyre is, „aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol” („Shadow Director”). Az állam felelősségét is vizsgáló Nemzetközi Jogi Iroda összefoglalójában az alperes tevékenységét a ... Zrt-t közvetlenül irányító tevékenységként értékelte.*

A fentiekből összegzésként az állapítható meg, hogy a ... Zrt. tevékenységét, annak minden szegmensét az alperes tulajdonosként különféle csatornákon keresztül közvetlenül irányította, alapvetően, mindenre kiterjedően meghatározva annak mozgásterét.

Az alperes az érdemi védekezésében több alkalommal hivatkozott arra, hogy a 2006. évi IV. tv. (Gt.) alapján a részvényes részére előírt törvényi kötelezettségeknek eleget tett. A 2017. március 28. napján érkezett 118. sorszám alatti beadványának II. pontjában részletesen taglalta a részvényes jogait és kötelezettségeit a társasági törvény rendelkezéseinek konkrét meghivatkozásával.

Az alperes magatartásának értékelésével kapcsolatosan azonban nem kizárólag a 2006. évi IV. törvényben írt kötelezettségek teljesítését kell értékelni. A felperesek a keresetet a Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt törvényi tényállásra alapították. A jogszabályhely alapján kifejezetten az uralkodó tag üzletpolitikáját kell értékelés alá vonni. *Az üzletpolitika nem a társaság tagjának, mint részvényesnek a gazdasági társaságokról szóló törvényben foglalt kötelezettségei teljesítését foglalja magában, hanem egy üzleti cselekvési program,* piaci műveletek hosszabb távú meghatározása, tervezése a cégre jellemző gazdálkodási koncepció kialakításával, az üzleti célok, irányelvek megfogalmazásával. Az üzleti politika részeként a tulajdonos meghatározza a cég jövőbeni irányvonalát. Másrészt a „sui generis delictualis” felelősség alapja az adott esetben éppen az, hogy az uralkodó tag a kötelezettségek teljesítése és jogok gyakorlása esetében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Mindezek összegzéséből arra a következtetésre lehet jutni, hogy *az alperesi felelősség vizsgálatakor nem annak van jelentősége, hogy a Gt. 171. § (1) bekezdése, továbbá a 218. § (1) bekezdése alapján a részvénytársaság felé pénzbeli hozzájárulását teljesítette-e, illetőleg az alaptőke kétharmadára csökkent saját tőkeveszteség következtében tőkeemelési kötelezettségének eleget tett-e. A Cstv. 63. § (2) bekezdése értelmében azt kell vizsgálni, hogy a stratégiai irányító tevékenysége, üzletpolitikája az uralt cég irányában hogyan valósult meg.* Az alperes annak igazolásával, hogy a részvényesi kötelezettségeit a Gt. szerint betartotta, nem mentesülhet a felelősség alól akkor, ha egyébként a tartósan hátrányos üzletpolitikájának következtében az általa uralt gazdálkodó szervezet fizetéseképtelensége során a jogellenes és felróható magatartással ok-okozati összefüggésben hitelezői igények kielégítetlenül maradnak.

Elévülés; Az alperesi károkozó magatartás időintervalluma:

A bíróság elfogadta a felperes érvelését, miszerint *nem a károkozó magatartás, hanem a követelés évül el.* A Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján a többségi tulajdonos felelőssége csak abban az esetben eredményezi a felelősség megállapítását egyéb feltételek megléte esetén, ha az általa uralt gazdálkodó szervezet felszámolási eljárás hatálya alá kerül. Fogalmilag kizárt az ezt megelőző időszakban a Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt kereset előterjesztése. Az adott eljárásban alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 326. § (1) bekezdése alapján így az elévülés akkor kezdődik, amikor tényként megállapítható, hogy a hitelezők igénye a felszámolási eljárás során kielégítetlen marad. A károsodáshoz vezető okfolyamat mindaddig vizsgálat tárgya lehet, ameddig a magatartásnak a károsodás bekövetkezte szempontjából relevanciája van. Általánosságban polgári jogi szempontból azokat az okokat tekintjük relevánsnak, amelyek alkalmazásával a polgári jogi felelősség célja, a reparáció megvalósul, illetve ami elindította azt a folyamatot, aminek a végén a pénzben kifejezhető hátrány megjelenik. Az okfolyamat során a túl távoli ok nem jöhet számításba, ugyanakkor nincsen olyan jogszabályi rendelkezés, ami kizárná a károsodás tényleges bekövetkeztét megelőző akár 10 évvel azelőtti ok vizsgálatát, amennyiben egyértelműen megállapítható, hogy annak következtében állt be a káresemény. A BDT 2012.2645. számon közzétett határozat többek között megállapította, hogy az egyedüli tag által alkalmazott üzletpolitika a társasági befolyás kezdetétől a felszámolási eljárás megindulásáig, vagy annak egy meghatározott részében vizsgálendő. A felperesek által meghivatkozott EBH 2004.138. és a BH 2008.186. számú jogeset, továbbá az EBH 2013.P.4. számon közzétett jogesetek is azt támasztják alá, hogy a konszernjogi felelősséget megállapító jogszabály hatályba lépéséig van jogi lehetőség a többségi tulajdonos tartósan hátrányos üzletpolitikát megvalósító magatartásának a vizsgálatára. A felperesek által meghivatkozott PK 51. számú állásfoglalást a Kúria az 1/2014. PJE Jogegységi Határozatával hatályon kívül helyezte, így az abban foglaltak a régi Ptk. alapján elbírálandó ügyekre nézve sem alkalmazhatóak. A fentiek alapján azonban *nincs akadálya annak, hogy a ... Zrt. „f.a.” felszámolásának közzétételét megelőző 5 éven túli alperesi magatartások is a vizsgálat tárgyát*

képezzék. Túlnyomórészt azonban a felperesek maguk is a felszámolást megelőző 5 év időtartam vonatkozásában hivatkoztak az alperes tartósan hátrányos üzletpolitikájára amellet, hogy az Állami Számvevőszék 2006. évi ténymegállapításait is felhozták igényérvényesítésük jogalapjaként. A konszernjogi felelősséget megalapozó tényállást a Cstv. 1998. VI. 16-tól tartalmazza. Az 1997. évi CXLIV. törvény 309. § (4) bekezdésével módosított Cstv. 63. § (2) bekezdése szerint a többségi befolyással rendelkező tag korlátlan felelősséggel tartozott az uralma alatt lévő társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek a kielégítését az adós vagyona nem fedezte, ha a hitelezőknek a felszámolási eljárás során benyújtott keresete alapján a bíróság a tag korlátlan és teljes felelősségét megállapította. Ezt a szabályt kellett alkalmazni 1998. VI. 16-tól. A tartósan hátrányos üzletpolitikára alapított felelősséget pedig 2006. VII. 1-től szabályozza a Cstv. Az alperes a ...1993. évi privatizációjától kezdődően volt többségi tulajdonosa a ... Zrt.-nek. 1999-től az ÁPV Rt. 96,843 %-os tulajdonrészesevel bírt a ... Zrt.-ben.

A bíróság ezért az Állami Számvevőszék 2006. évben elkészített, az állami vagyon működésére vonatkozó megállapításait és az alperes 2006. előtti tevékenységét is az okirati bizonyítékok alapján értékelte.

2007. február 23-án kötötték meg a privatizációs szerződést, melynek alapján a ... Zrt. 99,95 %-át kitevő részvénycsomagját az .. Zrt. vásárolta meg. A 2010. február 26-án megkötött „Ötoldalú Megállapodás” következtében a ... Zrt. többségi tulajdonosa ismételtén a alperes lett. Konszernjogi felelősség esetén a tényleges befolyást szerző terhére olyan magatartást értékelni nem lehet, amely időszak alatt többségi, tagsági viszonya nem állt fenn. *Az uralkodó tag terhére egy másik uralkodó tag jogviszonyának idején megvalósított magatartásokat figyelembe venni nem lehet.* Ezért a felperes kereseti kérelmében foglaltaktól eltérően azon időszakot, amikor a ... Zrt.-nek az .. Zrt. volt a többségi tulajdonosa, vizsgálni nem lehet. *A 3/2013. számú polgári elvi határozat elvi éllel mondta ki, hogy az egymást követő uralkodó tagok felelőssége nem egyetemleges, egymást tevékenységéért nem tartoznak felelősséggel.*

A 3/2013. számú polgári elvi határozat II. pontja ugyanakkor rámutatott arra, hogy a volt uralkodó tag tagsági viszonyának időközbeni megszűnése nem akadály a kártérítési felelősség megállapításának. Ebből kiindulva az alperes, mint többségi tulajdonos felelőssége a 2007. február 23-án aláírt privatizációs szerződést megelőző, majd a „visszaállamosításra” vonatkozó 2010. február 26-án megkötött „Ötoldalú Megállapodás” aláírását követően kifejtett tevékenységek vonatkozásában is vizsgálható.

Az alperes felelőssége a felpereseknek a ... Zrt. adós elleni felszámolási eljárás során nem fedezett hitelezői igénye vonatkozásában az alábbiak okán áll fenn:

a.) Jogellenesség:

A polgári jogi kártérítési felelősség feltételeinek elemzésekor a bíróság rámutatott arra, hogy a jogellenesség objektív kategória. Minden vagyoni károkozás amely nem minősül jogszerűnek - jogellenes. *A jogellenességet ezért külön nem kell bizonyítani, mert a károkozás ténye önmagában igazolja a magatartás jogellenességét, ha nem áll fenn a jogellenességet kizáró ok valamelyike.* Az adott eljárásban tényként megállapítható, hogy a ... Zrt. ellen a felszámolási eljárás a Fővárosi Törvényszék előtt indult meg ... Fpk. ...szám alatt. A felszámolási eljárás közzétételére ... napján került sor. A ... Zrt. ezen időponttól áll felszámolási eljárás hatálya alatt. A felszámoló a 2016. november 2. napján kelt zárómérleget a hozzá kapcsolódó szöveges jelentéssel 2016. december 19. napján terjesztette elő. (A peres iratok között 124. szám alatt található.) *A felszámoló a 2017. február 21. napján kelt 115. szám alatti beadványához a bíróság felhívására csatolta az elismert és*

nyilvántartásba vett felperesi követeléseket tartalmazó kimutatást. A kimutatásban a bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igények, a 2016. szeptember 30-ig kiegyenlített követelések, továbbá azon ki nem fizetett igények kerültek feltüntetésre, melyekre az adós vagyona nem nyújtott fedezetet. A bíróság a ... Zrt. felszámolóbiztosát, dr. V. J-t. tanúként is meghallgatta 2016. szeptember 6-án megtartott tárgyaláson. A felszámolóbiztos úgy nyilatkozott, hogy további kifizetésekre lehetőség nincs. Tekintettel arra, hogy a Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján a jogellenes magatartás abban áll, hogy az uralkodó tag magatartása megghiúsította az ellenőrzött társaság tartozásainak a kifizetését, a felpereseknek a ... Zrt. felszámolási eljárása során nyilvántartásba vett, de ki nem fizetett követeléseivel kapcsolatban az alperesi magatartás jogellenessége (mivel nem áll fenn jogellenességet kizáró körülmény) fennáll.

b.) Felróhatóság:

A Cstv. 63. § (2) bekezdésében írtak figyelembevételével a felróhatóság körében a bíróság azt vizsgálta, hogy az alperes üzletpolitikája az általa tulajdonolt ... Zrt. vonatkozásában olyan volt-e, amely az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű fenntartásának elvével ellentétben állt, és ezáltal veszteséget okozott, amelyből kifolyólag a felperesek követelésére a felszámolási eljárás alatt az adós vagyona nem szolgált fedezetül.

Alapvetően 5 olyan magatartás/mulasztás valósult meg az alperes részéről a ... Zrt. irányában amely a tartósan hátrányos üzletpolitika fogalmát kimeríti. Ezek az alábbiak:

I. Hátrányos, elhibázott döntések.

II. Egymásnak ellentmondó intézkedések.

III. A tulajdonolt cég működését alapvetően érintő döntések halogatása.

IV. A ... Zrt. részére biztosított tőkeinjekciók nyújtásával egyidejűleg olyan feltételeket amelyek a társaság gazdálkodásának javítását szolgálják, és ezzel a kölcsön visszafizetésének esélyét növelik, soha nem írtak elő. -Ellenőrzés hiánya.

V. A ... Zrt. tevékenységére vonatkozó koncepció, stratégiai terv hiánya.

I. Hátrányos elhibázott döntések:

1. Rövid távú, egyszeri bevételeket szem előtt tartó döntések, a vagyon kiárusítása:

- Az Állami Számvevőszék a 2006. éves jelentésében megállapította, hogy a társaság menedzsmentjeinek nem sikerült kölcsönösen elfogadható módon rendeznie az érvényben lévő „kollektív szerződést”, amely az ésszerű létszámleépítést hátráltatta. Megállapította az Állami Számvevőszék jelentése azt is, hogy a ... Zrt. által korábban végzett egyes tevékenységek kiszervezése nem járt eredményesebb gazdálkodással. 2005-ben rendkívüli bevételt jelentett az üzemanyag üzletág értékesítése, amelyet a ... 5 milliárd Ft készpénzért és a ..felé, mintegy 2,6 milliárd Ft tartozás leírása fejében adott el a...Rt.-nek. Ekkor került sor a ... H. slot eladására is.

Az Állami Számvevőszék a veszteséges gazdálkodás okát a strukturális hiányosságokban és a versenykörnyezetnek nem megfelelő működés fenntartásában határozta meg.

- A **D. P.** Ügyvédi Iroda által készített memorandum 2011. március 7. napján kelt összefoglalója szerint „a ... működési jellegzetességei, (elavult szerkezeti struktúra, nemzetközi viszonylatban túlfizetett alkalmazottak, elavult menedzsment rendszerek) és *rossz menedzsment döntések* miatt az utóbbi 15 évben képtelen volt „jó gazdaként” működő magántulajdonosok érdeklődését felkelteni. Az alperes, mint gazda szintén nem volt sikeres a vállalat működésének megfordításában ... a 2002-es vezetőségi választástól kezdődően egészen a legutóbbi időkig a ...nál nem biztosított a szükséges speciális iparági ismeretekkel rendelkező, és az alapvető változásokban érdekelt vezető gárda”.

- Az alperesnek a ... **Zrt.**-t érintő hibás döntéseit támasztja alá a felperesek 87. számú előkészítő iratához csatolt ... miniszternek az érdek-képviselői vezetők részére megküldött levele is. Ennek 2. bekezdése rögzíti, hogy a ... **Zrt.** működése az elhibázott privatizáció és a *társasági vagyonteljes felélése* miatt nehezült el.

- Az alperes által a 2017. március 28-án érkezett beadványhoz mellékelte 2011-2015. évre vonatkozó üzleti terv menedzsment összefoglalója szerint (4. oldal 1-2 bekezdés) a hiánygazdálkodás, a *rövid távra optimalizált*, a likviditás fenntartása érdekében meghozott döntések sora alapozta meg a negatív fedezetképzés tovább romló tendenciáit. Az összefoglaló szerint komoly veszteséget generált a rosszul végrehajtott privatizáció; az *elvesztegetett évek*, a végre nem hajtott stratégiák költségei csapódnak le az eredményekben. A légitársaság a túlélés érdekében *sorra adta fel értékeit*. Áldozatul estek fontos piacok, értékes slotok, vissza nem térő lehetőségek, termék minőség és piaci elismertség. A forráshiány okán számtalan szükséges beruházás marad el, vagyontárgyak, a bevétel és jövedelemszerzés alapvető eszközei kerültek értékesítésre, és tették egyre költségesebbé így a fő tevékenység végrehajtását.

2. Elhibázott privatizáció:

- A 2007. február 23. napján aláírt privatizációs szerződés tekintetében a 2007. évi ÁSZ jelentés megállapította, hogy „a hozzárendelt vagyonteljesítésénél a ... **Zrt.** esetében teljes körűen nem teljesült a privatizációval elérni kívánt cél. Az alacsony értékesítési ár ellenére az állami garanciális hitelek nem rendeződtek véglegesen, valamint a szerződésben vállalt feltételeket csak részben teljesítette a vevő. (Összefoglaló ... számú ÁSZ jelentés első oldal 3. bekezdés.)

- A részvény adásvételi szerződésben a 100 millió EUR-ra szóló hitelígérvénnyel szemben a vevő mindösszesen 32 millió EUR erejéig vállalta a „hitelszerződési bankgarancia” biztosítását. A privatizációs szerződés jogi előkészítésében részt vett **B. K.** Ügyvédi Iroda részéről eljáró dr. **B. K. J.** ügyvéd azbizottság előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy „2007. január elején már döntést hozott az ÁPV Zrt. Igazgatósága, hogy az .. **Zrt.**

a győztes, gyakorlatilag ebben az időszakban még tisztázatlan volt, hogy az eredeti ajánlathoz csatolt 100 millió EUR hitelígérvény tulajdonképpen mit jelent... és akkor a végén alakult ki, hogy tulajdonképpen amire garanciát akarnak vállalni, és amire a hitelígérvény is vonatkozott, az nem más, mint az adásvétel 200 milliója, és az első tőkeemelés, ami valójában nem volt jó”. Mindezekből az állapítható meg, hogy a privatizációs eljárás során a szerződés megkötése előtt nem került tisztázásra a vevő által felajánlott garanciarendszer tényleges mibenléte, ami alapvető szempont. A ... **Zrt.** eladósodottságának növekedése részben ennek következménye.

- A privatizációs koncepció részeként hozták létre a ... Vagyonkezelő Kft.-t. Az Állami Számvevőszék 2007-es évre vonatkozó jelentése megállapította, hogy a „technikai társaság bevonása a privatizációs eljárásba *tovább rontotta az átláthatóságot, egyben többletkiadásokat jelentett az állami vagyonkezelőnek.*” Az Állami Számvevőszék megállapította azt is, hogy nem

teljesült az a feladat, hogy a ... Vagyonkezelő Kft. a hitelfedezetül megvásárolt eszközöket működtesse és hasznosítsa.

- A viszontgarancia szerződés megkötésére ugyan azt követően került sor, hogy a privatizációs szerződés létrejött, de önmagában az a tény, hogy a megállapodás erre lehetőséget adott, az azt előkészítő alperes felelősségét is megalapozza. *A viszontgarancia szerződést és annak hatásait „a visszaállamosítást” követően olyan súlyosnak tartották, hogy 2010. májusában K. Z., az ... Zrt. Társaságokért Felelős Igazgatója, a ... Igazgatóságának akkori elnöke büntető feljelentést is tett.*

A viszontgarancia szerződés megtámadásának többek között utóbb akadálya volt, hogy a felek a szerződésben az angol jogot kötötté ki irányadónak, illetve a Londoni Nemzetközi Választott Bíróságot eljáró törvénykezési fórumnak.

A **...bank** által kiadott 32 millió EURO összegű hiteltörlesztési bankgarancia a viszontgarancia ügylet révén 2010-ben már 112 millió EUR összegű **... Zrt.** tartozásként jelentkezett. Ez önmagában is érzékelteti a **... Zrt.** egyre ellehetetlenülő adóssághalmazát.

- A felperesek által 2013. június 21. napján F/11 sorszám alatt benyújtott ÁSZ tájékoztató 2. oldalának 4. bekezdése szerint: *„egyértelműen megállapítottuk, hogy a ... privatizációjának céljai nem valósultak meg. Elsősorban a hitelek miatti állami kezesség beváltása jelentett fenyegetést. Rámutattunk, hogy a privatizációs tárgyalási szakban egy technikai társaságon, a ... Vagyonkezelő Kft.-n keresztül a ... Zrt. hiteleit kiszervezték. Olyan társaságot hoztak létre, amelynek sem apparátusa, sem szakmai hozzáértése nem volt a kiszervezett feladatok ellátására. A technikai társaság bevonása a privatizációs eljárásban tovább rontotta az átláthatóságot, és többletkiadásokat jelentett a vagyonkezelőnek.”*

- **... miniszter** 87. szám alatt csatolt levele és a Bizottsági határozat 68. pontja az elhibázott privatizációt tényként rögzíti. A mérlegadatokból pedig tényszerűen következik, hogy a „visszaállamosítást” követően a **... Zrt.** vagyonvesztése még nagyobb mértéket öltött. A **... Zrt.** privatizációs következményeként elvesztette vagyonát, kiszolgáltatottá vált.

3. Előnytelen reprivatizáció:

- A 2010. február 26. napján megkötött „*Ötoldalú Megállapodás*”, amellyel az alperes ismételten többségi tulajdont szerzett a **... Zrt.-ben**, olyan feltételrendszert alakított ki, hogy a **...bank** a **... Zrt.-t** illető döntések egy része tekintetében vétőjogot szerzett. Az Állami Számvevőszék 2011. decemberében készült **... számú** jelentése a 2010. évi tevékenység ellenőrzéséről megállapította, hogy *„Bank1 a tulajdonosi kölcsönök felajánlott fedezeteit megvétőzta, e miatt az állami tulajdonos 2010. augusztusban, illetve szeptemberben folytatólagosan összehívott rendkívüli ... Zrt. közgyűlésen újabb tőkeemelésről határozott”* (55. oldal 6. bekezdés). A „visszaállamosítás” során olyan konstrukció született, melynek következtében a **... Zrt.-t** érintő döntések egy részéhez gyakorlatilag a **...bank** hozzájárulására volt szükség, amely vétőjogával élve az *ésszerű gazdálkodást nehezítette. A kisebbségi tulajdonos aránytalan befolyást kapott, nehezítve a ... Zrt. működését.*

- A „visszaállamosításra” úgy került sor, hogy az Európai Unió vonatkozó Irányelvében írtakat nem tartották be, tiltott állami támogatásnak minősülő konstrukcióval emeltek tőkét, amelynek visszafizetésére kötelezte később a Bizottság a kedvezményezettet. Ez a felszámolás közvetlen kiváltó oka volt.

- A Bizottsági határozat 88. pontja meglepő tényként rögzítette, hogy tulajdonképpen 127-szeres áron kerültek vissza a ... **Zrt.** részvényei az államhoz. Az alperes állította, hogy ezzel legfeljebb a költségvetést, és nem a felpereseket érte kár. A bíróság ezen érveléssel nem ért egyet. A szakvélemény és a következetes bírói gyakorlat szerint a tartósan hátrányos üzletpolitika fogalmába a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának és fenntartásának elvével ellentétben álló döntések beletartoznak. Egy ilyen döntés pedig a szokásos üzleti logikától eltér. E körben a fentiekben túlmenően döntő jelentőségű, hogy a BDT. 2012. 2645. számon közzétett jogeset szerint a veszteséges működés fenntartása is tartósan hátrányos üzletpolitikaként értékelendő, éppen azért, mert a konszernjogi felelősséget hitelezővédelmi eszközként szabályozza a Cstv.

- A „**Bank1** végül az „Ötoldalú Megállapodás” végrehajtása keretében teljesítette a privatizációs szerződésben vállalt 32 millió euró hiteltörlesztési bankgarancia megfizetését, de egyúttal a bankgarancia összegének megfelelő új hitelt nyújtott a ... **Zrt.**-re aminek visszafizetése a társaságot terhelte. Ezzel újabb adósságot róttak a ... **Zrt.**-re.

4. Tiltott állami támogatások:

- A Bizottság 2012. 01.09-én meghozott SA. 30.584 (C 38.2010., korábbi NN 69/2010) határozata nyolc intézkedés tekintetében minősítette az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében tiltott állami támogatásnak az alperes által a ... **Zrt.** javára tett intézkedéseket. Ezen intézkedések a c.) pont kivételével az alperes többségi tulajdonosi működése idején meghozott döntések voltak. A ... **Zrt.** felszámolásának közvetlen kiváltó oka ezen határozat tartalma volt. A határozatban rögzített tulajdonosi döntések azért voltak hátrányosak a tulajdonolt gazdálkodó szervezet tekintetében, mert az alperes az Európai Unió csatlakozástól kezdődően tudomással bírt arról, hogy egy gazdálkodó szerv tekintetében mely támogatások minősülnek az uniós jogszabályok alapján a belső piaccal összeegyeztethetetlenek. Mind az Állami Számvevőszék, mind a Gazdasági Versenyhivatal és a Pénzügyminisztérium külön is több alkalommal figyelmeztette a tulajdonos alperest arra, hogy amennyiben az állami támogatási intézkedések megsértik az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését, az állami támogatást a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie. Ennek ellenére folyamatosan úgy nyújtott támogatást az állam a ... **Zrt.** részére, hogy a hatályos 2004/C. 244/02. számú, a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi Iránymutatás rendelkezéseit figyelmen kívül hagyta. A peranyagban nem merült fel konkrét bizonyíték arra nézve, hogy bármikor is az Európai Unióhoz fordultak a ... **Zrt.** stabilitását biztosító támogatási formák Bizottság részéről történő engedélyezése érdekében. Az alperes által 101. sorszám alatt becsatolt, a *Fővárosi Törvényszék előtt 32. G. 40.722/2014 számú ügyben Cs.Sz. igazságügyi könyvszakértő által készített szakvélemény 4.3.2. pontja alapján a szakkonzultáns a Bizottság hivatalos adatbázisából 2007-2015 között 221 esetet azonosított, amikor is a tagállamok az állami támogatások tekintetében a Bizottság jóváhagyását kérték. A 4.3.3. pont szerint a 221 esetből mindössze egy alkalommal hozott a Bizottság elutasító döntést (Észt Légitársaságnak nyújtott szerkezetátalakítási támogatás SA. 36.868). A bíróság ezen okiratban írtakra is figyelemmel ezért elhibázott döntésként értékelte az alperesnek a ... **Zrt.** részére nyújtott és a meghivatkozott Bizottsági határozatban rögzített hét (a c./ pont kivételével) támogatást. Egyrészt azért, mert az állam tudatában volt annak, hogy mely támogatások minősülnek az unió irányelve alapján tiltott állami támogatásnak, mégis folyamatosan ilyen jellegű támogatást nyújtott. Másrészt meg sem kísérelték a Bizottság jóváhagyását kérni. Nem fog helyt e körben az alperes azon védekezése, hogy jogi és közgazdasági akadálya volt a Bizottsági jóváhagyásnak. Az alperes tudott arról, hogy támogatása felveti a tiltott állami támogatás közösségi szintű dimenzióját, hiszen erre az ÁSZ és a GVH is figyelmeztette. Tudott arról, hogy a tiltott állami támogatás azzal a*

következménnyel jár, hogy a Bizottság a kedvezményezettet visszafizetésre kötelezi, de ennek következményeibe beletörődött. A polgári jogi kártérítési felelősség feltételeinél a felróhatóság körében a bíróság már utalt arra, hogy a kártérítés mértékét nem a károkozó magatartás súlya, hanem a ténylegesen bekövetkezett kár mértéke határozza meg, és a kártérítés következményeinél nincsen jelentősége annak, hogy szándékos, súlyos gondatlan, vagy a következményekbe beletörődő gondatlan magatartással okoztak-e kárt.

Nem fog helyt az alperes azon védekezése sem, hogy a folyamatos tökeemeléssel és kölcsönökkel volt biztosított a ... **Zrt.** fennmaradása, ezt az alperes biztosította, ezért a felszámolás során kiegyenlítettlen követelésekért felelősség nem terheli. *A tartósan hátrányos üzletpolitika ugyanis nem egyenlő a Gt.-ben írt kötelezettségek teljesítésének vizsgálatával.* Kötelezettség teljesítése is eredményezhet kártérítési felelősséget akkor, ha a károkozó nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően az uniós Irányelveket is figyelembe kell venni. *Amennyiben a tulajdonos úgy finanszírozza az általa uralt gazdálkodó szervezetet, hogy tudja, a támogatás felveti az összefonódás közösségi szintű dimenzióját, mégis huzamosabb ideig többször nyújtja azt anélkül, hogy a Bizottság jóváhagyását kérné, majd konkrétan a tiltott állami támogatás visszafizetési kötelezettségének következményeként kerül az uralma alatt lévő gazdasági társaság felszámolási eljárás hatálya alá, döntése a gondossági mércét megüti. Az ilyen tevékenység ésszerűtlen, a szokásos üzleti logikától eltérő, ami a perbeni igazságügyi szakvélemény szerint hátrányos üzletpolitikát takar.*

A bíróság megítélése szerint nem védekezhet az alperes azzal sem, hogy a **Cs.Sz.** igazságügyi könyvszakértő által készített szakvéleményben meghivatkozott cseh és lengyel légitársaságok nem voltak felszámolási helyzetben, amikor a Bizottsághoz fordultak. Egyrészt azért, mert fizetési képtelenségi helyzetet megelőzően is mód van a Bizottsághoz fordulni. Másrészt *a Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt felelősség hitelező védelmi eszköz. Ez azt is jelenti, hogy az uralkodó tag fokozott felelősséggel tartozik az ellenőrzött társaság vagyonának megőrzéséért. Ezt meghaladóan pedig, amennyiben a fizetési képtelenség helyzete bekövetkezik, úgy felelő, azért, hogy a hitelezők arról megfelelően tájékozódhassanak további veszteségeik elkerülése érdekében.*

Az uralkodó tag felelőssége az is, hogy veszteséges vállalkozást ne finanszírozzon, mert ezzel nem a hitelezők érdekeit szolgálja, éppen ellenkezőleg, további veszteségeket generál. (BDT. 2012. 2645 jogeset.)

- A **D. P.** Nemzetközi Ügyvédi Iroda által készített tárgyalási háttéranyag (46. sorszám alatt csatolva) B. háttér-információk 1. pontja a privatizáció sikertelenségét deklarálja. A 4. pont pedig rögzíti, hogy a ... 2007. év óta folyamatosan kap olyan állami támogatásokat, melyek Európai Bizottság általi előzetes jóváhagyása hiányában jogellenesek. A dokumentum 4.2. pontja szerint a változatos formában és éveken át juttatott állami támogatásoknak nem történt meg az előzetes engedélyeztetése. A tulajdonos tehát nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, ez pedig felelősséget megalapozó magatartás.

II. Egymásnak ellentmondó intézkedések:

- A ...Rt. privatizációs koncepciójáról szóló 2192/2004. (VII. 29.) Korm. határozat előírásai alapján nyílt egyfordulós pályázattal kellett volna értékesíteni a ... **Zrt.** részvényeit. Ennek ellenére a pályázat nyílt kétszakaszos eljárásban valósult meg, aminek azért van jelentősége, mert a pályázatra beérkezett ajánlatok közül egyetlen ajánlat sem rendelkezett olyan banki garanciákkal, amelyek megfeleltek volna a pályázati kiírásban foglaltaknak. *Az állam a saját maga által megállapított*

koncepcióhoz sem tartotta magát.

- *A privatizációs szerződés nem tartalmazta az Ajánlattételi Felhívásban közzétett elveket maradéktalanul. A 2007. évi, 2006-os évre vonatkozó ÁSZ jelentés szerint: „a tranzakció során nem érvényesült teljes körűen az Ajánlattételi Felhívásban közzétett értékesítési szándék, melynek alapelve volt, hogy az állam mentesüljön a közel 33 milliárd Ft-os készfizető kezességétől.” Az állam a maga által megszabott célkitűzéseket sem érvényesítette.*

- *A „visszaállamosítás” során az állam az eredeti eladási ár 127-szereséért szerezte vissza a ... Zrt. részvényeinek többségi tulajdonát. A Bizottsági határozat 88. pontja rögzíti, miszerint „a 2010. februári tőkeemelésre tekintettel, amelynek révén az állam visszaállamosította a légitársaságot, amelyben annak privatizációja óta nem rendelkezett részesedéssel, a legmeglepőbb tény, hogy míg a ... 99,5%-át hozzávetőlegesen 740,000 EUR-ért adták el 2007-ben, 2010-ban az állam, de facto 94 millió EUR-nak megfelelő összeget fizetett a 94,6%-os tulajdonért... azaz az eredeti eladási ár 127-szeresét.” Ez a szokásos üzleti logikától eltérő magatartás, ami a hátrányos üzletpolitika része.*

- *Az alperes az érdemi védekezésében többször hivatkozott arra, hogy a 2010. február 26-án aláírt „Ötoldalú Megállapodás” realizálódott ugyan, az alperes többségi tulajdonára vonatkozó változást a cégbíróság bejegyezte, ugyanakkor a „visszaállamosításra” vonatkozó szerződés az Európai Bizottság döntésének hiányában nem lépett hatályba. A 2017. április 10-én megtartott tárgyaláson az alperes a hatálytalanság jogkövetkezményeinek levonását és értékelését kérte a bíróságtól. A bíróság e körben nyomatékosan utal arra, hogy a szerződés hatálytalanságának megállapítása jelen pernek nem képezi a tárgyát. A szerződés érvényességének, hatályosságának elbírálására eljárásjogi szempontból csak abban az esetben kerülhet sor, ha valamennyi szerződő fél az eljárásban peres félként vesz részt. Mindezekről függetlenül az alperes ezt követően a ... Zrt. tényleges irányításában mint uralkodó tag vett részt. A tulajdonosi jogok alapjául szolgáló megállapodás hatálytalanságára hivatkozni tulajdonosi felelősség megállapítására irányuló perben önmagában is ellentmondásos. Megjegyzi a bíróság, hogy a szerződés 14. pontja a hatálybalépésnél azt rögzíti, miszerint a „jelen Megállapodás azon a napon lép hatályba, amelyen az összes szerződő fél és az alperest ellenjegyzőként képviselő Pénzügyminisztérium aláírja azt”. A Bizottság jóváhagyásának hiánya az Európai Unió tagállamai által nyújtott támogatások esetén a támogatás hatálytalanságát önmagában nem vonja maga után, hanem tiltott állami támogatás esetén azt a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie.*

Az „Ötoldalú Megállapodás” 3.1. pontja szerint a Magyar Kormány kész részt venni a Társaság pénzügyi nehézségeinek megoldásában, feltéve ugyanakkor, hogy az megfelel a vonatkozó követelményeknek, különös tekintettel az Európai Unió szabályaira, ami a pénzügyi nehézségekkel küzdő cégek megsegítését és átalakítását illeti. A felfüggesztő hatállyal megkötött szerződések esetén a felek között érvényesen létrejön a megállapodás, amelyhez valamilyen okból nem fűződnek joghatások, ezért a szerződés rendelkezései nem alkalmazandóak. (A nem létező szerződésből semmiféle joghatás nem származik. Az érvénytelen szerződés bizonyos joghatásokat maga után vonhat, az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével azt a bíróság érvényessé nyilváníthatja. A hatálytalanság nem érinti a hatályosság idején beálló jogkövetkezményeket.) Hatálytalan szerződés esetén tehát a szerződés létrejön, és az érvényes, joghatás kiváltására azonban alkalmatlan. A hatálytalan szerződés jogkövetkezménye az, hogy a teljesítést nem lehet követelni. A függő jogi helyzet fennállásának idején a feleket kötelezettség nem terheli, és jogokat sem gyakorolhatnak. A hatálytalan szerződés alapján történő teljesítésre az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeit kell alkalmazni. A jogi szabályozás értelmében tehát a hatálytalan szerződés alapján történő teljesítések osztják az érvénytelen szerződések esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket. Az érvénytelen

szerződések jogkövetkezményeit alapvetően az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény taglalja. Mód van ezért a hatálytalan szerződések esetén arra, hogy a bíróság azokat hatályossá nyilvánítsa, illetőleg szóba jöhet az eredeti állapot visszaállítása is. A megállapodás hatályossá nyilvánítása esetén a felek által teljesített szolgáltatásokra úgy kell tekinteni, mintha a szerződés hatályosult volna, és annak alapján történik meg a teljesítés. Ebben az esetben az alperes nem hivatkozhatna arra, hogy tulajdonjoga a cégbírósági bejegyzés ellenére „létre sem jött” a ... **Zrt.**-t érintően. Az eredeti állapot helyreállítása esetén pedig a jogkövetkezmény az lenne, hogy az állam által teljesített szolgáltatásokat (amelyet a „visszaállamosításhoz” köthetően a Bizottság tiltott állami támogatásnak minősített) vissza kellene fizetni. A Bizottság határozatának értelmében éppen erre kötelezték a kedvezményezettet. Érdemben tehát ez a jogkövetkezmény sem befolyásolná az állam, mint tulajdonos magatartásának megítélését. Mindez azonban csak fiktív okfejtés a jelen peres eljárás szempontjából. Az „Ötoldalú Megállapodás” 12.1. pontja a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő állandó választott bíróság hatáskörébe utalta a vitás kérdések rendezését, továbbá jelen perben az „Ötoldalú Megállapodást” aláíró felek közül csak az alperes, mint ellenjegyző vesz részt. Így eljárásjogi akadály van az abszolút, vagy relatív, illetőleg teljes, vagy részleges hatálytalanság esetleges fennállását és jogkövetkezményeit vizsgálni. A befolyásszerzés bejelentésére a cégbíróság felé sor került. A közzététellel a hitelezők tudomást szereztek a változásról, ami a társasággal kapcsolatos döntéseiket befolyásolja. A bíróság utal arra, hogy amennyiben egy fél olyan szerződéses nyilatkozatot tesz, amelynek teljesíthetőségét maga is kétségesnek ítéli és e miatt a hitelezője kárt szenved, az kimeríti a gondatlan magatartással okozott károkozás fogalmát. Ha pedig a szerződés tartalmát elfogadja, akkor mindent meg kell tennie az együttműködési kötelezettség körében annak érdekében, hogy a teljesítés, adott esetben a szerződés hatályosulása a legrövidebb időn belül megtörténhessen. Az „Ötoldalú Megállapodás” 3.3. pontjában az ... vállalta, hogy a ... megmentésének és átalakításának tervét a lehető leghamarabb elkészítteti, és a tervet a Magyar Kormány benyújtja az Európai Bizottságnak, kérve annak jóváhagyását. **Cs.Sz. az általa elkészített szakvélemény 4.1.4. pontjában a bíróság azon kérdésére, hogy elkészíthető volt-e olyan megmentési és szerkezetátalakítási terv, amely a ... számára az állami támogatás nyújtásának az „Ötoldalú Megállapodás” 3.2. pontja alapján megfelelt, azt nyilatkozata, hogy a válasz inkább igen.**

- A ... **Zrt.** 2010. május 28-án kelt közgyűlésén elfogadták a ... **Zrt.** 3 éves 2010-2012 évre vonatkozó üzleti tervét. Ezt megelőzően készült el a **R. B.** tanácsadó által készített prezentációs anyag 2010. áprilisában. Ez három scenáriót dolgozott ki a ...jövőjére vonatkozóan. 2015-re nyereséges vállalkozásként vizionálta a légitársaságot. A 2010. május 28. napján elfogadott üzleti terv alapja a **R. B.** tanácsadó cég által elkészített anyag volt. A ... **Zrt.** 2010. december 8-án és 2011. január 6-án megtartott rendkívüli közgyűlésén azonban már az új, átdolgozott üzleti terv elkészítése vált szükségessé. A 2011. március 25. napjára összehívott ... **Zrt.** közgyűlésén pedig az ... **Zrt.** képviselője nemmel szavazott az átdolgozott üzleti tervre. Ezt követően új üzleti tervet dolgoztak ki, de a 2011. május 25-én, majd a június 24-én megtartott közgyűléseken arról nem határoztak. A ... **Zrt.** igazgatósága által készített 2011. szeptember 28-án kelt véglegesített üzleti tervet a ... **Zrt.** igazgatóság elfogadta, a 2011. november 18-án, és december 21-én megtartott rendkívüli közgyűléseken azonban az üzleti tervet nem vizsgálták. A fentiekből megállapítható, hogy 2010. május 28-án a ... **Zrt.** közgyűlésén ugyan elfogadtak egy üzleti tervet, ugyanakkor azt átdolgozták, aktualizálták, újra tárgyalták, de egészen a 2011. december 21-i közgyűlésig ténylegesen nem hajtották végre, és nem is fogadták el aktualizált változatát. Önmagában ellentmondásos, hogy elfogadják, majd végrehajtás megkezdése nélkül folyamatosan aktualizálnak, újratárgyalnak, és több mint 1 évig mégsem fogadják el új üzleti tervet. Ezen „aktualizálási folyamat” azért is ellentmondásos, mert az alperes a 2017. március 28-án érkezett beadványához csatolta a ... **Zrt.** 2011-2015 évre vonatkozó üzlet tervét, melynek 6. oldal 2. bekezdése szerint a vizsgált időszak

végére üzemi nyereséget termelő pozitív működési pénzáramot generáló, így üzletileg valódi értéket képviselő légitársaságot eredményező terv kidolgozására került sor.

Tehát üzemi nyereséget prognosztizálnak, mind a 2010. május 28-án a ... Zrt. közgyűlésén elfogadott, mind a 2011-2015. évre kidolgozott, de el nem fogadott üzleti tervekben, mégis arra hivatkoznak folyamatosan, hogy a légitársaság működése nem tartható fenn.

Az ellentmondásos intézkedések miatt nem volt meghatározott a jövőbeni irányvonal, ez önmagában, alapjában ellehetetlenítheti egy cég piaci helyzetét.

III. A tulajdonolt cég működését érintő döntések halogatása:

- A I.4. pontban részletesen bemutatásra került az, hogy az állam tudta, miszerint az általa a légitársaság működésére nyújtott támogatások felvetik a tiltott állami támogatás lehetőségét. Ezt támasztják alá az ÁSZ jelentések, a **D. P.** memorandum, stb. Éveken keresztül azonban ennek ellenére nem kérték a Bizottság jóváhagyását.

- A II. pontban részletesen bemutatásra került, miszerint a ... **Zrt.** közgyűlése 2010. május 28-án elfogadta a 3 éves üzleti tervet, majd annak aktualizálása vált szükségessé, de egészen a felszámolási eljárás megindulásáig ténylegesen az új üzleti terv elfogadására nem került sor annak ellenére, hogy folyamatosan aktualizálták és tárgyalták az új üzleti tervet.

- A 2010. február 26. napján megkötött „visszaállamosításra” vonatkozó megállapodást a Bizottság részére nem jelentették be. Az SA. 30.584. számú állami támogatásokról szóló Bizottsági határozat 3. pontja szerint sajtóközlemények révén szereztek tudomást az államnak a ... „visszaállamosítására” irányuló szándékáról.

- A Bizottság határozatának 104. pontja szerint a ... **Zrt.** a vizsgált időszakban folyamatos szerkezetátalakítás alatt volt, azonban koherens terv nélkül. A szerkezetátalakítás szükségessége mindezekből kitűnően nyilvánvaló volt, ténylegesen mégsem történt érdemi előrelépés. Az alperesarról sem tudott tájékoztatást nyújtani, milyen mélységű lesz a terv.

- A **R. B.** tanácsadó cég által készített koncepcióban külön is felhívták a figyelmet arra, hogy mielőbb meg kell kezdeni a szükséges intézkedések kidolgozását és végrehajtását, a halogatás ellehetetleníti a megvalósítást. A szakértő által javasolt intézkedések azonban a sürgető szükség ellenére sem valósultak meg.

- A 2010. február 26-án megkötött „Ötoldalú Megállapodás” 3.3. pontja szerint az MNV biztosítja, hogy a ... megmentésének és átalakításának terve a lehető leghamarabb elkészüljön, összhangban a 2004/C. 244/02 sz. Közösségi Irányelvekkel. A ... **Zrt.** felszámolásának megindulására az „Ötoldalú Megállapodás” aláírását követő két év múlva került sor. Az alperes által 101. sorszám alatt csatolt **Cs.Sz.** igazságügyi könyvszakértő által készített szakvélemény 4.1.4. pontja a bíróság azon kérdésére, hogy a 2010. február 26-ai megállapodás 3.2. pontja alapján *elkészíthető volt-e olyan megmentési és szerkezetátalakítási terv, amely a ... számára az állami támogatás nyújtásának módját, és módszerét meghatározza, a szakértő úgy nyilatkozott, hogy a válasz inkább igen.* A szakértő a 4.9.3. pontban úgy nyilatkozott, hogy a **R. B.** tanácsadó által készített prezentáció olyan stratégiai tervet készített elő, amely az akkori lehetetlen helyzetből mindenképpen kilábalást eredményezett volna. Ez alapja lehetett egy megmentési és szerkezetátalakítási tervnek. *A 4.9.4. pontban a szakértő rögzítette, hogy a **R. B.** prezentáció a megmentési és szerkezetátalakítási terv megalkotásához egyértelmű reális, megvalósítható cél volt, tehát annak is alapjául szolgálhatott*

volna. A D. P. memorandum anyagból következtetést lehet levonni arra is, hogy Magyarország Európai Unió elnöksége alatt a Bizottság elnézően viselkedett Magyarországgal (A. ... levele). A perbeni jogviszony elbírálása szempontjából nem annak van jelentősége, hogy jóváhagyta volna-e a Bizottság a megmentési és az arra épülő szerkezetátalakítási tervet. A jelentősége annak van, hogy ilyen terv jóváhagyását nem kérték, annak ellenére, hogy egy „jó gazdaként” eljáró tulajdonos kötelezettsége mindent megtenni az uralma alatt lévő gazdálkodó szervezet érdekeinek képviselete érdekében.

A meghivatkozott Cs.Sz. féle szakvélemény a 17. oldalon található összefoglalóban rámutatott arra, hogy a cseh és a lengyel légitársaságok esetében a tagállam már a Bizottság támogatást engedélyező határozatának meghozatala előtt, a szerkezetátalakítási terv végrehajtása során, vagy annak megkezdésekor nyújtotta a támogatást, miközben még a Bizottság sem a tervről, sem a támogatásról nem döntött. A Bizottság 2011. július 11-én indított eljárást a L. részére nyújtott állami támogatások ügyében, és határozatát 2012. november 20-án hozta meg. A L. 2008-tól kezdődően folyamatos likviditási problémákkal nézett szembe, és ezen időponttól veszteséges is volt, pénzügyi helyzetét nem tudta stabilizálni (szakvélemény 29-30 oldal). A szakvélemény szerint lehetősége van az adott tagállamnak arra is, hogy a megmentési támogatás alkalmazásakor már kész szerkezetátalakítási tervet is kidolgozzon és a kettő együtt kerüljön a Bizottság elé. Az igazságügyi szakértői véleményt Cs.Sz. igazságügyi könyvszakértő 2016. június 28-án írásban kiegészítette. Ezen vélemény 2.3.2. pontjában a szakértő részletesen vizsgálta az ...ügyet, ahol a „Bizottság” alkalmazott az „először és utoljára elv” alóli kivételt is.

A fentiekből egyrészt az következik, hogy *likviditási problémákkal rendelkező európai légitársaságok esetén több alkalommal is „pozitív” Bizottsági határozat született, és a máltai légitársaság esetén még az „először és utoljára elv” alól is kivételt tettek.* Az „Ötoldalú Megállapodásban” kötelezettséget vállaltak a megmentési és szerkezetátalakítási terv elkészítésére, azonban a ... Zrt. felszámolásának megkezdéséig szerkezetátalakítási tervet a „Bizottság” elé nem terjesztettek elő. *Az alperes felelősségének szempontjából elsősorban nem annak van jelentősége, hogy a Bizottság elé terjesztett megmentési, vagy szerkezetátalakítási tervet elfogadták volna-e, hanem annak, hogy egyáltalán meg sem kísérelték az eljárást. A bíróság ismételten utal arra, hogy a felelősség szempontjából lényegtelen, hogy az alperes szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul járt-e el, illetőleg csak „enyhe” fokban tanúsított hanyagságot. Kellő gondosság mellett fel kellett volna ismernie, hogy magatartása milyen eredménnyel jár. Amennyiben az eredményt kifejezetten nem kívánta, de a következményekbe beletörődött, az kártérítési felelősségét megalapozza. A bíróság e körben utal ismételten arra is, hogy a felelősséget mulasztás is megalapozza, mint ahogy arra a BH 2012. 925. és BDT. 2012.2646. számon közzétett esetekben is utalás történt.*

IV. A ... Zrt. részére biztosított tőkeinjekciók nyújtásával egyidejűleg olyan feltételeket, amelyek a társaság gazdálkodásának javítását szolgálják, és ezzel a kölcsön visszafizetésének esélyét növelik, soha nem írtak elő. -Ellenőrzés hiánya.

- Az Állami Számvevőszék a 2011. decemberében készített számú 2010. évre vonatkozóan az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzéséről készült jelentésében megállapította, hogy a Pénzügyminiszter 2010-ben a ... Zrt. tulajdonosi kölcsönéhez, tőkeemeléséhez hat jóváhagyó engedélyt adott ki. *A Pénzügyminiszter a Tanács által kezdeményezett tulajdonosi kölcsönöket, támogatást az igényelt célra biztosította, a kölcsön visszafizetésére vagy átütetmezésére feltételeket szabott. Olyan feltételeket ugyanakkor, amelyek a társaságok gazdálkodásának javítását szolgálják, és ezzel a kölcsön visszafizetésének esélyét növelik, nem írt elő.*

- A 2012. decemberben készült ... számú ÁSZ jelentés szerint a Miniszter 2011-ben tőkeemelésről, illetve tartozás-átvállalásról határozott egyes tartósan veszteséges állami tulajdonú gazdasági társaságoknál (köztük ... **Zrt.**). *A ... Zrt. számára nem írt elő szerkezetátalakításra vonatkozó intézkedési-terv készítési kötelezettséget.*

- A Bizottság határozatának 109-es pontja megjegyezte, hogy a „verseny indokolatlan torzulásának megakadályozására” irányuló feltétel tekintetében nem hajtottak végre kompenzációs intézkedéseket.

V. A ... Zrt. tevékenységére vonatkozó koncepció -stratégiai terv hiánya:

A peres eljárás során a felperesek következetesen állították, hogy a ... **Zrt.** tevékenységét érintően a jövőt, a célokat meghatározó terv elkészítésére nem került sor. Ezzel szemben az alperes állította, hogy a Pénzügyminisztérium bevonásával 2010-ben elkészült a **R. B.** független tanácsadó cég által készített javaslat, amely három alternatívát dolgozott ki a ... **Zrt.** jövőbeni működésének biztosítása céljából. A **R. B.** tanácsadó cég által kidolgozott javaslatokat figyelembe véve készült el a 2010-2012. évekre vonatkozó három éves üzleti terv. Ezt a ... **Zrt.** a 2010. május 28-án megtartott közgyűlésen elfogadta. A bíróság által kirendelt igazságügyi könyvszakértő a 97. sorszám alatti szakvélemény elkészítésekor ezen, a közgyűlés által elfogadott három éves üzleti tervet nem ismerte. A szakvélemény benyújtását követően csatolták annak a közgyűlés által elfogadott változatát a felperesek, azt követően, hogy az alperes állította, de nem igazolta az üzleti terv mibenlétét. A bíróság a 2017. március 7-én megtartott tárgyaláson meghallgatta **T.Gy.** igazságügyi szakértőt. A meghallgatás időpontjában sem állt rendelkezésre a 2010-2012. évre vonatkozó három éves üzleti terv teljes anyaga. Az alperes csak a szakértői vélemény ismeretében, a szakértő meghallgatása után küldte meg a bíróság részére a teljes üzleti tervet, hivatkozva arra, hogy a 2010. május 28-i közgyűlésen csak egy rövidített változatot terjesztettek elő és fogadtak el. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a per elbírálásához szükséges tényeket annak kell igazolnia, akinek érdekében áll, hogy azt a bíróság valóban fogadja el. Az üzleti tervre, arra, hogy azt a ... **Zrt.** többségi tulajdonosa elkészítette, az alperes hivatkozott. A perben kirendelt szakértőnek nem feladata az, hogy okiratokat szerezzen be. A szakértő a felek által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok, és a bíróság kirendelése alapján jár el. Megjegyzi a bíróság, hogy a **R. B.** tanácsadó cég által elkészített összefoglalót is a felperesek csatolták. A perbeni szakvélemény ugyan az alperes által utóbb megküldött 2010-2012. évre vonatkozó részletes üzleti terv ismeretének hiányában készült, ugyanakkor a szakvélemény megállapításai a szakértő által megvizsgált iratanyag alapján nem hiányosak és nem ellentmondásosak. Az utóbb becsatolt üzleti terv tartalmát a bíróság okirati bizonyítékként a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal együtt értékelése körébe vonta a Pp. 206. §-a alapján. A szakvélemény azon megállapítását, hogy a ... **Zrt.** működését érintően a vizsgált időszakban stratégiai terv nem készült, a bíróság az utóbb becsatolt okirat tartalmára tekintettel nem vette figyelembe. Tényként ugyanis az volt megállapítható, hogy a 2010. május 28-i közgyűlésen a ... **Zrt.** elfogadta a 2010-2012. évre vonatkozó üzleti tervet. A bíróság ugyanakkor utal arra, hogy az alperes által sem vitatottan annak megvalósítására nem került sor, hiszen gyakorlatilag az elfogadást követően szükségessé vált annak aktualizálása, ami megkezdődött, de soha nem fejeződött be. Ezt megalapozó tényelődást tett az alperes a 118. sorszám alatti nyilatkozatában, amikor részletesen bemutatta az üzleti terv aktualizálására vonatkozó próbálkozásokat. A jelen ügyben nem hagyható figyelmen kívül az, hogy *sem az alperes, sem az Állami Számvevőszék, sem az Európai Unió Bizottsági határozata sem az igazságügyi szakértő nem utalt egy olyan a légitársaság tevékenységét meghatározó az üzletpolitikát, üzleti cselekvési programot, stratégiai, piaci műveletek hosszabb távú meghatározását, tervezését, a cégre jellemző*

gazdálkodási koncepció kialakítását jövőbeni irányelvek megfogalmazását magában foglaló tervre, amely alapvetően meghatározta volna a ... Zrt. működését. A bíróság megítélése szerint éppen ez az üzleti terv -lehetne- a perben vizsgálandó üzletpolitika alapja, az azt meghatározó irányvonal. *Ezért van kiemelt jelentősége a Cstv. 63. § (2) bekezdésére alapított perekben az üzletpolitikát megalapozó koncepció vizsgálatának.* Az alperes érdemi védekezésében következetesen állította egyrészt azt, hogy az üzleti terv elkészült, azt a ... 2010. május 28-i közgyűlése elfogadta. Ugyanakkor maga az alperes szolgáltatott a 118. sorszám alatti nyilatkozatához csatolt okiratokkal bizonyítékot arra, hogy az elfogadott üzleti terv nem volt megfelelő, azt folyamatosan átdolgozták, aktualizálták, majd az „újratervezett” változatot soha nem fogadták el. Másrészt alperes hangsúlyozta, hogy az uniós szabályok értelmében nem volt köteles végleges szerkezetátalakítási tervet készíteni és benyújtani addig amíg magát a megmentési tervet (az „Ötoldalú Megállapodás” aláírását követően nyújtott tőkeemelés) a Bizottság nem hagyja jóvá. Hivatkozása szerint jogi és közgazdasági akadálya volt a szerkezetátalakítási terv benyújtásának, egyrészt azért, mert a megmentési támogatást sem fogadták el, ami alapja lett volna a szerkezetátalakítási tervnek, másrészt az „először és utoljára” elv is sérült. E körben azonban a bíróság ismételt utal arra, hogy *az alperes által becsatolt, a Fővárosi Törvényszék előtt a 32. G. 40.722/2014 számú perben Cs.Sz. által elkészített igazságügyi szakértői vélemény (jelen perben okirati bizonyíték) egyrészt tartalmazta azt a 4.4.3.3. pontban (35. oldal első bekezdés), miszerint az ... esetében alkalmazta a Bizottság az „először és utoljára” elv alóli kivételt. Másrészt a lengyel légitársaságnak nyújtott támogatások vonatkozásában a szakvélemény rögzítette a 4.4.4-ban (39. oldal), hogy a lengyel hatóságok nem tettek eleget annak a felfüggesztési kötelezettségnek, hogy a megmentési támogatást a Bizottság döntéséig nem lehet végrehajtani.* A megmentési támogatást a Bizottsági bejelentést megelőzően már folyósították, és a szerkezetátalakítási intézkedést a lengyel hatóságok szerkezetátalakítási támogatással is összekapcsolták. Mindezek pedig azt igazolják, hogy *a Bizottság gyakorlatában az „először és utoljára” elv alól is van kivétel, illetőleg megmentési terv jóváhagyása nélkül is van lehetőség szerkezetátalakítási támogatás és terv kidolgozására, végrehajtásának megkezdésére.*

Az alperes védekezése az okirati bizonyítékok tükrében nem győzte meg a bíróságot arról, hogy bizonyítottan jogi és közgazdasági akadálya volt a szerkezetátalakítási terv benyújtásának.

Az 2004/C. 244/02. számú közösségi Iránymutatás és a 659/1999/EK Tanácsi rendelet határozza meg a megmentési célú és szerkezetátalakítási támogatás és terv fogalmát. A Cs.Sz. igazságügyi könyvszakértő által előterjesztett szakvélemény (jelen perben okirati bizonyíték) 4.1.3.2. pontja (szakvélemény 10. oldal) szerint a *megmentési támogatás* célja, hogy a nehéz helyzetbe került társaság működését, likviditását egy meghatározott rövid ideig fenntartsa. Ez az időszak annak eldöntésére szolgál, hogy szükség van-e strukturális változásokra a cég jövőbeni működéséhez, megoldható-e a társaság hosszú távú életképességének helyreállítása egy kidolgozandó szerkezetátalakítási terv segítségével, vagy a céget fel kell-e számolni. *A szerkezetátalakítási támogatás* célja pedig egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás hosszú távú verseny - és életképességének helyreállítása. Ez egy koherens és távlati tervre épül, amely helyreállítja a vállalkozás hosszú távú életképességét. A szerkezetátalakítási műveletek ugyanakkor nem korlátozódhatnak a múltbeli veszteségek kiegyenlítésére irányuló pénzügyi támogatásra, a veszteséget okozó problémák megoldása nélkül. A tervnek lehetővé kell tennie a vállalkozás számára, hogy olyan új struktúra felé haladjon, amely hosszú távú esélyt kíván az életképességre, és arra, hogy a vállalkozás a saját lábára álljon.

A stratégiai terv és az üzleti terv lényegét és a két terv közötti különbségeket a jelen perben kirendelt T.Gy. igazságügyi könyvszakértő személyes meghallgatása során a 2017. március 7. napján megtartott tárgyaláson részletezte. A szakértő nyilatkozata szerint az *üzleti terv* lényege az,

hogy több scenárióval dolgozva munkálja ki, milyen célt kell az adott évben megvalósítani, annak milyen pénzügyi, likviditási háttere van, illetőleg milyen tulajdonosi struktúra mellett kívánják az adott évben a terv megvalósítását. Az üzleti terv általában éves szinten készül, a költségek bevételek tervezését is magában foglalja, tartalmazza azt, hogy a költségek (... **Zrt.** esetében pld. üzemanyagár-változások) hogyan befolyásolják az üzletmenetet, milyen kihatásai vannak, prognosztizálhatóan meddig változnak, milyen tendenciák várhatóak az adott évben, és ennek alapján milyen költségek merülhetnek fel. Az üzleti terv magában foglalja az üzleti költségekre, munkaerő gazdálkodásra vonatkozó kiadásokat, és azt is, hogy az adott évben milyen beruházásokat kíván a cég megvalósítani, ehhez honnan, milyen forrásokat rendel hozzá. A *stratégiai terv* pedig hosszabb időre készül, és a fő célkitűzések figyelembevételével határozza meg a jövőbeni irányvonalat. A cég felméri a piaci helyzetét, a versenytársak helyzetét, és ennek alapján határozza meg mi a jövőben a fő irányvonal. Stratégiai cél lehet egy teljesen új piacra történő belépés, illetőleg az is, hogy bizonyos ideig veszteséges működés mellett strukturális változásokat hajtanak végre, annak érdekében, hogy a célkitűzésben meghatározott időpontban egy új üzletpolitikát lehessen megvalósítani, vagy új piacra lehessen lépni. *A stratégiai tervnek egy jövőbeni fő irányvonal, a lényegi tartalmi eleme a lehetséges szerkezetátalakításokat is felvázolva.*

Az igazságügyi szakértő meghallgatása során elmondta, hogy amennyiben az alperes által meghivatkozott három éves üzleti terv ténylegesen megfelelt az üzleti terv kritériumainak, akkor sem állapítható meg, miszerint annak alapján bármilyen intézkedés megtételére sor került (legalábbis a szakértő ilyen dokumentumot nem talált).

*A peres eljárásban azonban nem annak van jelentősége, hogy megmentési, szerkezetátalakítási, stratégiai vagy üzleti tervet fogadtak-e el, készítettek-e elő. A Cstv. 63. § (2) bekezdésében írtak szerint annak van relevanciája, hogy az alperes által folytatott üzletpolitika tartósan hátrányos volt-e a ... **Zrt.** irányába. Ahhoz, hogy a bíróság az üzletpolitikát vizsgálja, úgy ismernie kell az alperes által ténylegesen alkalmazott stratégiai irányító tevékenység lényegét. A stratégiai irányító tevékenység pedig az üzleti tevékenységet meghatározó tervekben jelenik meg annak tényleges megnevezésétől függetlenül. Ismételten hangsúlyozza tehát a bíróság, hogy nem a terv megnevezésének, hanem elkészítésének, és tényleges tartalmának van jelentősége. Kiemeli a bíróság, hogy szakértői vizsgálat nélkül is nyilvánvaló, egy gazdálkodó szervezet életében alapvető fontosságú és meghatározó jelentőségű a cég jövőbeni irányvonalát meghatározó koherens terv megléte. Célkitűzések és a hozzájuk rendelt feladatok, források meghatározása nélkül a piaci tevékenység mikéntje értelmezhetetlen. A bíróság az üzletpolitika fogalmának bemutatásakor részletesen taglalta miszerint a bírói gyakorlat következetes abban, hogy az üzletpolitika stratégiai irányító tevékenységet jelent. Ilyen azonban lényegét tekintve nem volt fellelhető és nyomon követhető a ... **Zrt.** esetében.*

A felperesek a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtak alapján bizonyították azt, hogy az alperesnek a ... **Zrt.** irányában nem volt koherens a jövőbeni célkitűzéseket meghatározó olyan terve, amelynek végrehajtását is elkezdték, illetve megvalósították. Az SA.30.584 számú 2012. január 9-én kelt Bizottsági határozat 5. pontja szerint a magyar hatóságok közölték, miszerint szerkezetátalakítást kívánnak végrehajtani a légitársaságnál. Azt is közölték továbbá, hogy még nem tudják milyen mélységű lesz ez a szerkezetátalakítás. A 69. pont rögzíti, hogy egy magánbefektető számára elfogadható nyereség csak akkor lehetett volna elvárható a magyar légitársaságot érintően, ha a vállalat drasztikus szerkezetátalakításon ment volna át, „azonban ...”, sem a ... nem utalt arra, hogy a vizsgált intézkedések bármelyikének is egy ilyen szerkezetátalakítási terv jelentette volna az alapját”. A határozat 96. pontja szerint „a hiteles szerkezetátalakítási terv hiányában a kezdetekkor egyértelmű volt, hogy sem a kölcsönök, sem a tőkeemelés nem tudott volna fordulatot

eredményezni a vállalat helyzetét illetően...". A *Bizottság a 104.* pontban megjegyezte, hogy „a szóban forgó intézkedések nem jelentenek szerkezetátalakítási folyamatot... a légitársaság az adott időszakban (2007. és 2010. között) kétszer cserélt tulajdonost, mivel privatizálták, majd visszaállamosították." *Folyamatos „szerkezetátalakítás” alatt volt, azonban koherens terv nélkül.* A határozat 108. pontjának tartalma szerint a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatások 34-35. pontja, azaz a „hosszútávú életképesség helyreállítása” tekintetében a magyar hatóságok nem bizonyították a légitársaság életképességére vonatkozó kilátásait. Megjegyezte a Bizottság a 109. pontban azt is, hogy a „verseny indokolatlan torzulásának megakadályozására” nem hajtottak végre kompenzációs intézkedéseket.

A fentiekből egyértelműen az következik, hogy nem csak az Európai Unió vonatkozó Irányelvében és a tanácsi rendeletben írtak szerinti tervek elkészítésére, és jóváhagyás céljából történő benyújtására nem került sor, hanem *egyáltalán nem volt a ... Zrt.-t érintő koherens, jövőbeni célokat meghatározó stratégiai iránymutatást tartalmazó terv.* Egy „jó gazda” gondosságával eljáró tulajdonostól az általa tulajdonolt gazdálkodó szervezet tekintetében az ilyen jellegű üzletpolitika meghatározása és annak végrehajtása alapvető követelmény.

A **R. B.** tanácsadó által készített prezentáció megalapozta egy stratégiai terv kidolgozását. A prezentáció három scenáriót vázolt fel a magyar légitársaság jövőbeni életképességének biztosítására. A prezentáció elkészítésével az volt a cél, hogy a **... Zrt.-nek** helyreálljon a fizetőképessége, hatékonyan tovább működjön, annak alapján a fő koncepciókat, alternatívákat sikerüljön egyeztetni, számadatokkal és verziókkal kerüljön kialakításra a jövőbeni célkitűzés. A **... Zrt.** 2010. május 28-i közgyűlése által elfogadott 2010-2012. évekre szóló stratégiai terv a **R. B.** iparági tanácsadó által készített prezentáción alapult. Az alperes 101. alatti beadványához csatolt **Cs.Sz.** igazságügyi könyvszakértő által készített szakvélemény 4.9.3. pontja (55. oldal) rögzítette, hogy két anyag állt rendelkezésre, egy 2010. február 23-i keltezésű, amely egy nagyon rövid, szemléletes stratégiai anyag, azonban van egy másik, 2010. március 17-i anyag, amely már egy sokkal komolyabb. A **... Zrt.** 2010. május 28-i közgyűlése által elfogadott három éves üzleti terv a Roland-Berger stratégiai tanácsadó cég együttműködésével került kidolgozásra. A szakvélemény (jelen perben okirati bizonyíték) rögzíti, hogy minden olyan jövőbeli tervet, amely az adott társaság életképességét, életben maradását, továbbá szerkezetátalakítást célozza, a tulajdonosok jóváhagyásával kell meghozni. Adott esetben a közgyűlés a három éves tervet jóváhagyta, majd 2010. év végén annak átdolgozásáról, aktualizálásáról döntöttek, azonban a végrehajtás megkezdése, illetőleg új terv elfogadása nélkül. A **R. B.** prezentáció az állami támogatásokkal kapcsolatos problémák halogatásának lehetséges következményeit is részletesen kifejtette, és utalt arra, hogy valamennyi stratégiai elképzelést megakadályozhatja a halogatás. Lényeges elem volt a prezentációban, hogy három év után „nullszaldós” adózás előtti eredménnyel kalkulált. Minden területen lehetőséget látott a költségcsökkentésre. A **R. B.** prezentáció alapján azonban az Európai Unió Bizottsága részére előterjesztett terv nem készült, illetőleg az annak figyelembevételével elfogadott három éves üzleti terv végrehajtása sem kezdődött meg.

A perben kirendelt **T.Gy.** igazságügyi szakértő által előterjesztett 97. sorszám alatt elfekvő szakvélemény V.1. pontja tartalmazza, hogy a **... Zrt.** esetén mely döntések tartoztak az üzletpolitikába. A szakvélemény V.8.1. pontja szerint: „nem volt egy olyan komplex üzleti, a válságból való kilábalást alátámasztó, segítő terv (turn around terv) mely keresi az optimum pontot, ami a finanszírozás -optimális repülőgéppark (fogyasztási szerkezet, hatékonyság) -desztináció- -ügyfélkör- stb.” A szakvélemény utalt a 2006-os ÁSZ jelentésre, rámutatva arra, hogy korábban sem volt stratégia alkotás a **...nál:** „a **... Rt., ...** esetében a kormányzati szándékok ellenére ágazati, illetve

nemzetgazdasági szintű stratégiai koncepció elfogadására a vizsgált időszakban nem került sor. Az ágazati légi közlekedési stratégia meghozatalának -bár 2000-től kormány szinten megfogalmazódott- igénye lekerült a napirendről". *A szakvélemény szerint veszteséges lehet egy cég átmenetileg, de akkor is tudnia kell, hogy mit és hogyan fog cselekedni a jövőben, hogy nyereséges pályára álljon.*

A fentiekből következik, hogy a stratégia hiánya, illetőleg az egymástól eltérő koncepciójú stratégiai tervek véghezvitelének problematikájára a 2000-es évtől folyamatosan fennállt a ... **Zrt.** tekintetében. Az Állami Számvevőszék 2001-ben már megállapította, hogy amennyiben a nyereséges gazdálkodás eléréséhez szükséges tőkejuttatásra nem egy elfogadott, a végrehajtást több évre szólóan is garantáló folyamatosan ellenőrizhető program keretében kerül sor a ... **Zrt.** részére, a tőkeemelés csak a további veszteséges működés elnyújtását eredményezi. 2002-ben pedig megállapította, hogy a ... Rt. átalakítási koncepciója a menedzsment változása miatt 2002-ben nem folytatódott. 2000-2005-ig terjedő időszakban egymást követően négy különböző, egymástól eltérő koncepciójú stratégiai terv volt érvényben, öt megválasztott Igazgatósági elnöke és négy vezérigazgatósága volt a társaságnak. A stratégia hiányát a 2006-os ÁSZ jelentés is kiemelte (97. sorszám alatti szakvélemény 47. oldal). A szakértő felhívta a figyelmet a *2010-es ÁSZ jelentés* azon megállapítására, hogy „a ... **Zrt.** működőképességének fenntartásához további forrás bevonás, tulajdonosi szempontból nem indokolható, *a társaság működése olyan mértékben eltér a korábban elfogadott stratégiától, amely alapján az ... Zrt.. a Részvényesi Jogok Gyakorlója* iránymutatását igényli”.

Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy *gyakorlatilag az Európai Unióba történő belépéstől egészen a ... Zrt. felszámolásának elrendeléséig ténylegesen nem tudta eldönteni a tulajdonos azt, hogy a magyar légitársaságnak milyen jövőt szán, konkrétan milyen üzletpolitikát kíván folytatni, milyen célokat akar elérni, és milyen eszközökkel. Egyszerűen és lényegre törően fogalmazta meg a Bizottság határozata ezt a problematikát akkor amikor arra a következtetésre jutott, miszerint a ... Zrt. folyamatos „szerkezetátalakítás” alatt volt, azonban koherens terv nélkül* (104. pont).

A 97. sorszám alatti szakvélemény megállapította azt, hogy a veszteséges működés megléte önmagában nem jelent tartósan hátrányos üzletpolitikát, a veszteségeknek huzamosabb ideig (legalább kettő év) fenn kell állnia, illetve meg kell annak valósulni, hogy megfelelő üzletpolitikával a veszteség elkerülhetővé váljon, illetve mértéke kisebb legyen. Tehát amennyiben veszteséges a gazdálkodás, akkor azt kell vizsgálni, hogy van-e mögötte egy kidolgozott üzleti stratégia, ami hosszú távon nyereséges pályára tudja a vizsgált céget állítani. Ha ilyen stratégia alkotás nem létezett, az kimerítette a tartósan hátrányos üzletpolitika fogalmát, mivel veszteséges lehet egy cég átmenetileg, de akkor is tudnia kell, hogy mit és hogyan fog cselekedni a jövőben.

A bíróság nem fogadta el azon alperesi védekezést, miszerint a világméretű gazdasági válság, a kerozin árak emelkedése, fapados légitársaságok megjelenése, a vulkánkitörések hatására kimaradó légi járatok, és a légiközlekedést érintő általános válság miatt került a ... **Zrt.** kényszerpályára, és végső soron ezen okok kumulálódása és tovább gyűrűzése okozta a fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkezését. **T.Gy.** igazságügyi szakértő a 97. sorszám alatti szakvéleményéhez VII. mellékletként csatolta a légiközlekedés piaci bevételi, nyereségességi trendjeit bemutató elemzéseket. Kitért I. bevétel, II. nyereségesség, III. nyereségre ható főbb tényezők; IV. az európai légitársaságok és V. ... adatainak bemutatására. Ezen összevetésekből megállapítható volt, hogy a légiipar szektora visszaesést mutatott a válságban, azonban a legtöbb társaság nyereségessé tudott válni. Olyan szintű összeomlást, mint a ... esetében, európai légitársaság esetén a szakértő nem

talált. A világpiacon változások, az üzemanyagára emelkedése, a fapados társaságok megjelenése, és az alperes által meghivatkozott egyéb körülmények valamennyi, az európai piacon működő légitársaságra egyformán hatnak. A gazdasági válság hatása és a légiközlekedést érintő negatív piaci változások ellenére azonban számottevő nemzeti légitársaság csődjére, vagy felszámolására az adatok szerint nem került sor. Ebből okszerűen következik, hogy az átmeneti nehézségek és veszteséges gazdálkodás önmagában nem szolgál alapul egy légitársaság megszűnéséhez. Kellően átgondolt tervezéssel, üzleti modell kialakításával a változásokhoz igazodó gazdaságpolitikával a tartósan veszteséges légitársaságok is a piacon tudtak maradni. *A bíróság e körben ismételten hangsúlyozza, hogy nem képezi vizsgálat tárgyát az, mi lett volna ha az alperes más üzletpolitikát folytat, milyen eszközökkel valósulhatott volna meg a ... Zrt. gazdaságos működése. A Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján a vizsgálat tárgyát kizárólag az képezi, hogy a ténylegesen megvalósított üzletpolitika, illetőleg annak hiánya az adott konkrét esetben a tulajdonolt cég irányában tartósan hátrányosnak minősült-e.* Egy koherens terv hiánya pedig hosszú éveken keresztül a Bizottság határozatának, és az ÁSZ jelentéseknek a tükrében **T.Gy.** igazságügyi szakértő szakvéleményének erre vonatkozó megállapításait is figyelembe véve mindenféleképpen tartósan hátrányos üzletpolitikának minősül. A Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt tartósan hátrányos üzletpolitika tényállási elemét önmagában a koherens terv hiánya már megvalósítja.

A Fővárosi Ítéltábla 16. Gf. 40.080/2004/3. számú határozata szerint: „az üzletpolitika üzleti cselekvési program, a stratégiai, piaci műveletek hosszabb távú meghatározását, tervezését, a cégre jellemző gazdálkodási koncepció kialakítását, az üzleti célok, irányelvek megfogalmazását foglalja magában. Amennyiben ez a tevékenység, magatartás nem a társaság érdekét szolgálja, esetlegesen azzal ellentétes, pld. a társaságnak tartósan bevétel kiesést, vagy más hátrányt okoz, a hátrányos üzletpolitika megvalósul”. A bemutatott, bírói gyakorlatot alakító határozat tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy az üzleti célok, irányelvek megfogalmazása, a cégre jellemző gazdálkodási koncepció kialakítása az üzletpolitika fő eleme. Ezért kulcsfontosságú a jelen peres eljárásban a ... **Zrt.** esetében is a megnevezésétől független, de tartalmát tekintve koherens terv meglétének/hiányának és végrehajtásának vagy annak hiányának vizsgálata.

*Az alperes az eljárás során állította, hogy célja az általa tulajdonolt gazdálkodó szervezet likviditási helyzetének javítása, a piaci státusz fenntartása volt. A gazdasági helyzet javítása érdekében azonban ténylegesen érdemi intézkedés nem történt. Elhatározások születtek, a ... Zrt. gazdasági helyzetének stabilizálását (nem a likviditás megőrzését) célzó intézkedés azonban nem valósult meg. Ezt az alperes nem igazolta. A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Ennek értelmében az alperesnek a védekezése körében azokat a tényeket kellett bizonyítania, amelyekkel a felperes állítását, bizonyítékait meg kívánta cáfolni. A felperesek okiratokkal (Bizottsági határozat, Állami Számvevőszék jelentései, **D. P.** memorandum, Miniszter levele, igazságügyi szakértői vélemény) igazolták azt, hogy a gazdasági helyzet tényleges javítását célzó intézkedések valójában nem történtek.*

c.) A kár.

A kártérítés általános, illetőleg a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerinti feltételeinek vizsgálatakor a bíróság rámutatott arra, hogy a kár azonos azzal az összeggel, amely a felszámolási eljárás során kielégítetlen hitelezői igényként maradt fenn.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felszámoló által megküldött, nyilvántartásba vett, kifizetett és kiegyenlítettlenül maradt hitelezői igényekről készült kimutatás alapján, továbbá a ... **Zrt.**

felszámolási eljárása során benyújtott és a jelen peres eljárásban 124. sorszám alatt elfekvő zárómérleg tartalmából a felelősség megállapításának alapjául szolgáló hitelezői igények pontosan beazonosíthatóak.

Az eljárás során az alperes hivatkozott arra, hogy a felperesek a vagyonvesztés mértékét nem igazolták. E körben a bíróság ismételen kiemeli, hogy a Cstv. 63. § (2) bekezdésben írt törvényi tényállásnak nem eleme a felszámolás alá került uralt gazdálkodó szervezetet érintő a tartósan hátrányos üzletpolitika folytán mutatkozó vagyonsökkenés tényleges mértékének megállapítása. Azt, hogy a tartósan hátrányos üzletpolitika következtében vagyonsökkenés történt igazolni kell, de azt, hogy a fizetéseképtelenségi helyzet mikor következett be, és ez után milyen mértékű vagyonvesztést szenvedett el a később felszámolás alá került gazdálkodó szervezet a Cstv. 33/A § (1) bekezdésében írtakhoz hasonlóan nem tényállási elem.

Vagyonvesztés:

A perben kirendelt **T.Gy.** igazságügyi szakértő a 97. sorszám alatt előterjesztett szakvéleményének V.3. pontjában taglalta, hogy léteznek olyan körülmények, amikor egy független vállalkozás nem realizál nyereséget pusztán a szolgáltatás nyújtáson, de a szállítói nyereség emelkedése érdekében vállalja a szolgáltatás nyújtást, esetleges tevékenységi körének kibővítése útján. Ezért a szokásos piaci ár nem féltetlenül biztosít mindig nyereséget a csoporton belüli szolgáltatást végző kapcsolt vállalkozásnak. *A veszteséges működés megléte önmagában nem jelent tartósan hátrányos üzletpolitikát, a szakvélemény szerint.*

A szakértő a ... **Zrt.** gazdasági helyzetét a bíróság kirendelése alapján objektív tényekkel, piaci mutatókkal, mérlegadatokkal alátámasztva vizsgálta. A mérlegek, a vagyoni továbbá, pénzügyi helyzetet, jövedelmi viszonyokat, hatékonyságot és változásokat bemutató kimutatások alapján arra a következtetésre jutott, hogy a ... **Zrt.** gazdasági helyzete tendenciózusan egyre rosszabb lett. Ezen belül a kötelezettségek összes forráshoz viszonyított aránya folyamatosan romlott, kivételt képez 2007, amikor 2006-hoz képest mérsékelten javult a helyzet, azonban ez 2005-höz képest rosszabb volt. A saját tőke „elvesztése” a saját tőke arány mutatóból is látszik, a 2007-es lokális javulást kivéve ez folyamatosan romlott. Az általános tendenciát súlyosbította az a tény is, hogy a kötelezettségen belül a rövid lejáratú kötelezettség aránya egészségtelenül magas volt, 2006-tól jelentősen meghaladta a forgóeszköz arányt. A likviditási mutató a ... **Zrt.** esetében 2006-ban 63%, 2010-ben az előző évihez képest átmenetileg javult 80%, majd 2011-ben 38% értéket vett fel, a privatizáció előtt folyamatosan romlott, majd a „visszaállamosítás” után a 80%-os értékről 2011-re 38%-ra esett vissza. Az eredményesség vizsgálata körében a szakértő rámutatott arra, hogy az egyes cégek az egészségtelen tőke- és likviditási szerkezetet eredményes működéssel orvosolni tudják. A ... **Zrt.** esetében nem csak a megfelelő mértékű nyereségeség nem valósult meg, de a 2007-es év alacsony nyereségét kivéve az összes évben veszteséges volt. A veszteség mértéke tendenciájában folyamatosan nőtt. 2007-ben is a szokásos vállalkozási eredmény 15 Mrd. Ft veszteség, csak a nem az alulműködésből származó rendkívüli kategória tette nyereségesé a céget. A bíróság kirendelése alapján az igazságügyi szakértő a 97. szám alatti szakvélemény V.5. pontjában mutatta be az .. **Zrt.** részvénytulajdonlását megelőző, majd azt követő időpontokra vetítve a ... **Zrt.** vagyoni helyzetét objektív mérleg adatok alapján. A számadatok vizsgálatából a szakértő arra a következtetésre jutott, hogy a tőkerendezések, és az egyes vagyonelemek eladása nem tudta biztosítani a stabil működés alapjait (30. oldal). A szakértő az V.6. pontban a 2009. év végi (így minden bizonnyal a 2010. február 26-i állapotot is tükröző) mutatókat összehasonlította a 2011. év végi (felszámolás előtti utolsó lezárt év) adataival. Megállapította, hogy az összes kiemelt főbb pénzügyi-, gazdálkodási adat a felszámolás kezdetekor rosszabb volt, mint a „visszaállamosítás” idején. Csökkent az árbevétel,

csökkent a saját tőke, nettó forgótőke, kisebb lett az üzemi eredmény, és az E., a kötelezettségek állománya nőtt. A szakértő a V.7. pontban mind a privatizáció előtti, mind a „visszaállamosítás” utáni időszakra vonatkozóan úgy nyilatkozott, hogy a ... **Zrt.** pénzügyi helyzete, gazdálkodási mutatói, likviditása, jövedelmezősége, tőkehelyzete, árbevétele tendenciájában folyamatosan romlott. A vagyoni helyzet romlására ható tényezők vizsgálata körében a külső körülmények (terrortámadás, gazdasági válság, izlandi vulkán hamufelhője, fapados légitársaságok, üzemanyag árváltozás, árfolyamváltozás) mellett a ... **Zrt.** tulajdonosának és menedzsmentjének döntéseit is meghivatkozta. E körben a cég működésével kapcsolatos meghozott és meg nem hozott döntésekre, a repülőgép park fogyasztási szerkezetére, hatékonyságára, továbbá a ... **Zrt.** eladásának és visszavételének hatásaira utalt. A szakértő rámutatott arra, hogy a légitársaságok összességében 2011-ben közel 10%-os árbevétel emelkedést értek el (PWC elemzés alapján, amely a szakvélemény 1. számú melléklete). Az adatok elemzése alapján a szakértő azt állapította meg, hogy olyan nyereségességi zuhanás, mint a ... esetében máshol nem mutatható ki.

A ... **Zrt.** által közzétett mérlegadatokból és az igazságügyi szakértő által elvégzett elemzésekből egyértelműen az állapítható meg, hogy a vagyoni helyzet tendenciózan és folyamatosan évről-évre rosszabb lett.

*Az alperes a 2017. március 28. napján érkezett 118. sorszám alatti beadványának I.1. pontjában maga sem vitatta azt a tényt, hogy 2006-tól folyamatos vagyronvesztés történt a ... **Zrt.**-ben (első oldal I. 1 bekezdés). Az alperes nyilatkozatára is tekintettel ezért a Pp. 163. § (2) bekezdésében írtak szerint tényként fogadta el azt a bíróság, hogy 2006-tól folyamatosan egyre nagyobb lett a ... **Zrt.** vagyronvesztése.*

A bíróság nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy már 2006-ban is egy vagyronvesztett cégről volt szó, és amennyiben tőkeemelésre nem kerül sor a fizetéseképtelenség elkerülhetlenné vált volna, ezért felelőssége nem állapítható meg.

A szakértő a 2017. március 7. napján megtartott tárgyaláson előadta, hogy 2005-2006-ban is már egy rossz állapotban lévő veszteséges cégről volt szó a ... **Zrt.** esetén. Ugyanakkor a mutatószámok figyelembevételével arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vagyronvesztés tendenciózan, folyamatosan egyre nagyobb mérvű lett. A szakértő bírói kérdésre a következő nyilatkozatot tette: „önmagában értelmetlennek tűnhet az, hogy egy negatív mutatóból még további negatív számadatokat lehet levezetni, ez a maga módján értelmetlen, ugyanakkor egy gazdálkodó szervezetnél addig amíg van vagyron, nyilvánvalóan lehet további vagyroncsökkenés is. Ez történt az adott esetben is. A vagyronvesztés tendenciózan folyamatosan egyre nagyobb mérvű lett az évek során” (116. számú jkv. 5. oldal 5. bekezdés). A szakértő szóbeli meghallgatása során elmondta, hogy egy vagyronvesztett cég is lehet nyereséges, illetőleg egy vagyronvesztett cég esetén is előfordulhat a vagyronelemek, vagy a cég eladása, továbbá profiltisztítás eredményeként, a későbbiek során nyereség realizálása. A szakértő úgy nyilatkozott, hogy: „sok olyan cég van, ahol egy, kettő éves időintervallumban a veszteséges működés, és a vagyronvesztés nem okoz problémát, működési zavart. Ez alatt az idő alatt át lehet strukturálni a gazdálkodást, el lehet végezni a profiltisztítást, a cég piaci helyzetének javítását, a cég jó piaci feltételekkel való eladása érdekében” (116. sz. jkv. 4. oldal utolsó előtti bekezdés).

A fentiekből egyrészt az következik, hogy egy cég életében a veszteséges gazdálkodás önmagában nem eredményezi a felszámolási helyzet bekövetkeztét. Megfelelő üzleti stratégiával a felszámolás elkerülhető.

Másrészt a privatizációt megelőzően a ...Kft. elvégezte a ... **Zrt.** értékelését. Többféle módszer alapján végül egy pozitív cég-értéket határoztak meg, ennek megfelelően került a privatizációs szerződésben a 200 millió Ft összegű vételár meghatározására. A privatizációs felhívásra 4 jelentkező nyújtott be pályázatot. Mindezekből okkal arra lehet következtetni, hogy 2006. év végén, 2007. év elején a ... **Zrt.** részvénytársaságja piaci értékkel bírt.

Harmadrészt a **R. B.** iparági szaktanácsadó által készített prezentáció rövid időn belül „nullszaldós” adózás előtti eredménnyel számolt. Ennek alapján fogadta el a 2010. május 28-i ... **Zrt.** közgyűlés a három éves üzleti tervet. Az alperes által a 118. számú beadványhoz mellékelte öt éves üzleti terv a ... **Zrt.** jövőjét úgy prognosztizálta, hogy; a működési eredmény összetevőinek extrapolációjával kimutatjuk, hogy a 2016-2020. években több, mint 30 milliárd Ft működési eredményt érhet el a légitársaság, mely a refinanszírozás után belátható időn belül lehetővé teszi a hitel tőkeállományának törlesztését."

Az öt éves üzleti tervet az alperes csatolta az iratokhoz. Mindezekből pedig következik, hogy maga az alperes sem látta végeredményben akadályát annak, hogy a ... **Zrt.** „önmeghatározás”, a jövőbeli célok kitűzése, az azok megvalósítását megalapozó stratégiai terv végrehajtása következtében nyereségessé tudjon válni.

*Az alperes maga is elismerte azt, hogy 2006-tól folyamatos vagyonszűnés történt a ... **Zrt.**-ben, (118. alatti nyilatkozat), és maga mellékelte olyan okiratot, amelyből okkal lehet következtetni a veszteségből való kilábalás reális lehetőségére. Ilyen körülmények között pedig az alperes nem hivatkozhat arra, hogy felelőssége nem áll fenn, mert a ... **Zrt.** már 2006-ban veszteséges vállalkozásként működött, és életben maradását kizárólag a tulajdonos által biztosított tőkeemelések révén volt fenntartható.*

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a 2006-ban veszteségessé váló társaságot körültekintően értékesítette, szakmai befektetőt von be, és a privatizáció során a társaság konszolidációjának megtörténtéről gondoskodott. Az alperes azonban ezen állításait a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtak szerint semmivel nem támasztotta alá, másrészt ezen érdemi védekezés okirattal ellátott. Azt, hogy a privatizáció elhibázott volt elismerte ... miniszter a ... **Zrt.** érdek-képviselője részére írt, és a jelen perben felperesek által becsatolt 87. számon elfekvő levélben, továbbá a Bizottság Határozata 68. pontja rögzíti: „... számos alkalommal hangsúlyozta, a privatizáció sikertelenségét”. A ... **Zrt.** mérlegadatainak 2007. évi pozitív változása pedig pusztán könyvelés technikai módszerből adódott, mint ahogy arra az igazságügyi szakértő is utalt szakvéleményében.

*A vagyonszűnés körében a bíróság fontosnak tartja kiemelni, hogy a Cstv. 63. § (2) bekezdése alapvetően hitelezővédelmi eszköz. A Cstv. 63. § (2) bekezdésében írt felelősséget megalapozza az is, ha az uralkodó tag tudomással bír; az uralt gazdálkodó szervezet veszteségeiről, arról, hogy nem tudja kifizetni hitelezőit, de a további veszteségek elkerülésének érdekében a befolyása alatt lévő cég megszüntetéséről nem gondoskodik (Kúria Gfv. 30.082/2012. számú döntés, **H.-... Zrt.** jogeset).*

d.) Ok-okozati összefüggés:

A ... **Zrt.** felszámolására akkor került sor amikor a Bizottság határozata kötelezte a kedvezményezettet a tiltott állami támogatás visszafizetésére. (A felszámolás közvetlen kiváltó oka ez volt.) Azon nyolc intézkedésből amelyet a Bizottság tiltott állami támogatásnak minősített egy kivételével (c. pont) valamennyire az alperes többségi befolyásának fennállása alatt került sor.

Közvetetten pedig a tartósan hátrányos üzletpolitika (a ... **Zrt.**-t érintő hátrányos döntések, az intézkedések halogatása, egymásnak ellentmondó intézkedések, ellenőrzés és végrehajtás valamint, koherens terv hiánya) okozták a ... **Zrt.** felszámolását.

A bíróság nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy felelőssége kizárható, mivel a folyamatos tőkeemeléssel, likviditási problémák megoldásával tartotta fenn az uralt gazdálkodó szervezetet, ezzel életben maradását, és a hitelezők igényének kielégítését folyamatosan biztosítva. Az alperes hivatkozása szerint ezen magatartása éppen a ... **Zrt.** és hitelezői érdekeit szolgálta, ami kizárja az uralt gazdálkodó szervezet irányában tanúsított hátrányos üzletpolitikát. *A hitelezők érdekeit azonban ezzel szemben az szolgálja, ha egy gazdasági szereplő tényleges helyzetéről reális megbízható információt kapnak, üzleti döntéseik megalapozása céljából.* A Bizottság határozata 68. pontja tényszerűen rögzíti, miszerint: „... *beadványai alapján egyértelművé vált, hogy a ... által a ... javára végrehajtott intézkedéseket kizárólag közpolitikai célkitűzések ösztönözték, és azok nem a vállalat jövőbeni nyereségességével kapcsolatos megfontolásokon alapultak.* Okiratellenes ezért az alperes azon nyilatkozata, hogy a tőkeemelések végrehajtásakor a ... **Zrt.** érdekeit vette figyelembe. A Bizottság határozata külön kiemelte, hogy ... volt, az, aki beadványaiban hangsúlyozta intézkedéseinek kizárólag közpolitikai célkitűzéseit, és azt, hogy azok meghozatalakor nem vették figyelembe a vállalat jövőbeni nyereségességéhez kapcsolódó megfontolásokat. Ezt az ÁSZ jelentések is alátámasztják.

Dr. N. T. a konszernjogi felelősség kérdéskörét vizsgálva az alábbiakra mutatott rá:

A tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának megállapítása többszörösen is okozatossági kérdés. Mindenekelőtt azért, mert e tény megállapításához az üzletpolitika következményeiből lehet visszakövetkeztetni. Egy társaság számára a tartósan hátrányos üzletpolitika a cég eredménytelenségében, veszteségeiben, kezelhetlenné váló eladósodásában, a felelőtlen pazarló gazdálkodásban mutatkozik meg elsődlegesen. *Nem tényállási elem az, hogy a többségi befolyással rendelkező tulajdonos az ellenőrzött társaság kárára, jogtalan vagyoni előnyhöz is jusson. Ez a bizonyítást megkönnyíti ugyan, de a felelősség megállapításának nem feltétele.* Ugyancsak tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának minősülhet az ellenőrzött társaság szerződési gyakorlatának túlzott kockázatvállalást előíró, vagy dolózus kialakítása, amely állhat tartozás fedezetének elvonásában (akció **P.**), értékaránytalan szerződések kötésére való kötelezésben, avagy az ellenőrzött társaság vagyonának megfelelő biztosítékok nélküli átengedésében. (dr. N. T.: A felelősség útjai a társasági törvényben Dialog Campus kiadó Budapest-Pécs 2005. 98. oldal.)

A fenti jogirodalmi értekezés alapján a bíróság többek között arra az álláspontra jutott, hogy nem a privatizációs szerződés megkötése, illetőleg a „visszaállamosításra” vonatkozó megállapodás létrehozása minősül tartósan hátrányos üzletpolitikának az alperes részéről. A szerződések konstrukcióját, tartalmát, lényegi elemeit, annak célzott hatásait, a biztosítéki rendszert az alperes irányítása alapján dolgozták ki. A szerződési gyakorlat (privatizáció-reprivatizáció) túlzott kockázatvállalást tartalmazott, amelynek során értékaránytalan, a ... **Zrt.**-nek hátrányt okozó szerződések kötésére került sor. Annak nincs jelentősége, hogy az alperes az ellenőrzött társaság kárára jutott-e, vagy nem vagyoni előnyhöz. (Mint ahogy arra dr. N. T. rámutatott ez csak a bizonyítást könnyíti meg.) A korábban bemutatott alperesi magatartás ezért minősül tartósan hátrányos üzletpolitikának a ... **Zrt.** vonatkozásában.

Az alperes hivatkozása szerint konszernjogi felelőssége nem állapítható meg, mert üzletpolitikájának célja az ellenőrzött társaság gazdasági helyzetének javítása, a hitelezők igénye

kielégítési alapjának növelése volt. Amennyiben a próbálkozás sikertelen marad, a konszenzusi felelősség nem áll fenn, mert nem az üzletpolitika volt hátrányos, az ellenőrzött társaság tekintetében, hanem az nem vezetett az általa kívánt eredményre (3/2013. számú polgári elvi határozat). A jelen perbeni esetben azonban nem erről van szó. A Bizottság határozatának 68. pontja egyértelműen rögzíti, hogy az állam magatartását kizárólag központi célkitűzések vezérelték, célja nem a hitelezők igénye kielégítési alapjának növelése volt. Ugyanakkor a gazdasági helyzet javítása érdekében ténylegesen nem tettek intézkedéseket, kizárólag a likviditási problémákat oldották meg, ami nem azonos a gazdasági helyzet javításával. Az uralkodó részvénytársaság felelőssége a törvényen alapuló, korlátlan, mögöttes, személyes felelősség az irányított társaság hitelezői irányában. E felelősség nincsen oksági kapcsolatban azzal, hogy a minősített többségi befolyással rendelkező tag ténylegesen utasította-e az irányítása alatt álló társaságot, és hogy e tartozás az utasítás közvetlen, vagy közvetett jogkövetkezményeként keletkezett. Az uralkodó társaság felelőssége annak a ténynek a jogkövetkezménye, hogy a kötelezettségét teljesíteni nem tudó társaság az ő közvetlen irányítása alatt állt. Felelőssége tehát nem korlátozódik azokra a tartozásokra, amelyek utasítási jogának tényleges gyakorlásával okozati összefüggésben keletkeztek (1138/2004. számú gazdasági elvi határozat).

Bizonyítékok mérlegelése:

A bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékokat a maguk összességében értékelte. A bíróság a **T.Gy.** igazságügyi szakértő által elkészített jelen perben 97. sorszám alatt előterjesztett szakvéleményt elfogadta, azt sem ellentmondásosnak, sem homályosnak, sem hiányosnak nem találta. Erre a felek maguk sem hivatkoztak. A felperes a szakvéleményt elfogadta, felhívásra úgy nyilatkozott, hogy a szakvélemény kiegészítését, új szakértő kirendelését nem kéri. Az alperes a szakvélemény azon megállapításait vitatta, amelyekben a szakértő rögzítette, hogy véleménye szerint mely alperesi magatartások minősültek a ... **Zrt.** irányában tartósan hátrányos üzletpolitikának. Az alperes azonban hangsúlyozta, hogy ez jogkérdés, ezért új szakértő kirendelését a szakvélemény kiegészítését felhívás ellenére sem indítványozta. Az alperes vitatta a szakértőnek a stratégiai terv hiányát taglaló véleményét is. Ez utóbbi tekintetében a bíróság a korábbiak során már tényként rögzítette, hogy az alperes csak azt követően csatolta be a három éves üzleti tervet, miután a szakértő az írásbeli szakvéleményét elkészítette, és őt a bíróság személyesen is meghallgatta a 2017. március 7-én megtartott tárgyaláson. Ugyanakkor a bíróság az alperes által utóbb megküldött 3 éves üzleti tervet a perben rendelkezésre álló további okirati bizonyítékokkal összevetve a Pp. 206 § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel értékelte.

A bíróság az alperes érvelését elfogadva azbizottság jelentésének következtetéseit, konklúzióit nem vette figyelembe a tényállás megállapításakor. Kizárólag a ...bizottság által meghallgatott személyek nyilatkozatairól készült jegyzőkönyveket értékelte a bizonyítékok körében, mint okirati bizonyítékot. Ezt az alperes maga is elfogadta. A nyilatkozatok tartalmát, mint okirati bizonyítékot a bíróság a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal együtt összességében értékelte.

Az alperes csatolta be a jelen peres eljárás során a Fővárosi Törvényszék előtt 40.722/2014 számon megindult perben kirendelt **Cs.Sz.** igazságügyi könyvszakértő által elkészített könyvszakértői véleményt, és annak kiegészítésére vonatkozó szakvéleményt. Figyelemmel arra, hogy ezen szakértői bizonyítás lefolytatására nem jelen peres eljárás keretében került sor, így a bíróság ezt a szakvéleményt, mint okirati bizonyítékot vonta értékelési körébe. A **Cs.Sz.** igazságügyi könyvszakértő által készített szakvéleményt sem a felperes, sem az alperes nem tartotta aggályosnak, annak tartalmát mindkét peres fél elfogadta. Így az abban foglaltak -mint okirati bizonyíték- a tényállás megállapításának alapjául szolgáltak.

A peres eljárás során a szakértő részére a ... **Zrt.** felszámolója a szakvélemény elkészítéséhez szükséges fellelhető iratokat biztosította. Az ... Kft. által elkészített vagyonértékelés, illetőleg a **R. B.** prezentáció azonban az alperes iratanyagában nem állt rendelkezésre. Az előbbi a szakértő a vagyonértékelő cégnél tekintette meg, az utóbbit pedig a felperesek csatolták be. A **D. P.** Ügyvédi Iroda által készített prezentációt pedig szintén a felperesek mellékelték azt követően, hogy annak kiadására kötelezték az államot jogerős bírósági ítélet alapján. A felszámoló elektronikus formában a szakértő rendelkezésére bocsátotta az irattározott tételek listáját, amely 89.200 tételt tartalmazott. Az irattározás során azonban a tételek megnevezése hiányos volt, az iratok tartalmának megítélése problémába ütközött. A szakértő jelezte, hogy az igazgatósági és felügyelőbizottsági ülésekhez kapcsolódó előterjesztések, igazgatósági felügyelőbizottsági anyagok hiányoztak. A menedzsment jelentések, a ... **Zrt.** privatizációjához köthető ... megállapodások, elszámolások, szervezeti működési szabályzatok, a tulajdonosi döntéseket, határozatokat megalapozó teljes dokumentáció, vagyonértékelések, cégértékelések, piackutatások, konkurencia kutatások, hatástanulmányok, belső elemzések, statisztikák szintén hiányosak voltak. Az átstrukturált tervek megvalósítására tett intézkedéseket megalapozó okiratok nem álltak rendelkezésre teljes körűen. Ugyanakkor a Bizottság határozata, annak megállapításai, az Állami Számvevőszék éves vizsgálatai, mérlegadatok, olyan közokiratok, amelyek az ellenkező bizonyításáig valónak fogadhatóak el a Pp. 195. § (1) bekezdése alapján. A szakértő és a tanúként meghallgatott dr. V. J. felszámolóbiztos nyilatkozatából arra lehetett következtetni, hogy a ... **Zrt.** nagy mennyiségű iratanyagának egy része rendezetlen, és hiányos, így a bíróság nem tartotta szükségesnek további okiratok beszerzését. A felek a 2017. március 7-én és április 10-én megtartott tárgyaláson a bizonyítási teherre történő kioktatást követően úgy nyilatkoztak, hogy további bizonyítási indítványuk nincs. A Pp. 164. § (2) bekezdése alapján a bíróság hivatalból bizonyítási eljárást nem folytat le. A bíróság mindezek alapján a rendelkezésre álló iratok figyelembevételével állapította meg a tényállást.

A Cstv. 35. § (2) bekezdés b., pontja alapján a hitelezők a zárómérleg benyújtásáig jogosultak késedelmi kamat iránti igény érvényesítésére. Ennek megfelelően rendelkezett a bíróság a felpereseket megillető késedelmi kamatról, oly módon, hogy megállapította ezen hitelezői követelések tekintetében is az alperes felelősségét. A régi Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat a törvényes mértékű késedelmi kamat. Ha a pénztartozást idegen pénznemben kell teljesíteni, az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamattal, ennek hiányában a pénzpiaci kamattal megegyező mértékű kamatot kell fizetni. Ezért az EUR-ban meghatározott hitelezői igények tekintetében a kamat az EUR-t kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamattal megegyező mértékű.

Perköltség:

Az. 1/2013. PJE-ban alapján a Cstv.-ben szabályozott felelősség megállapítására irányuló perekben a nem meghatározható pertárgyértékre figyelemmel 36.000 Ft illeték lerovására kerül sor. A jelen peres eljárás 7 egyesített perben benyújtott keresetlevél alapján folyt. Összesen 252.000 Ft illeték lerovására került sor. A felperesek a Pp. 51. § a., pontja alapján egységes pertársak, mert a per tárgya olyan jog, amely csak egységesen dönthető el. (A perben hozott döntés ugyanakkor a ... **Zrt.** adós elleni felszámolási eljárásban bejelentett és nyilvántartásba vett valamennyi hitelezőre nem terjed ki. Aki a perben nem vett részt, arra az ítélet hatálya nem terjed ki.) A felperesek a perköltség megállapítását oly módon indítványozták, hogy az általuk megelőlegezett szakértői díj és az illeték vonatkozásában dr. Galambos Tamás ügyvéd részére kérték a perköltség megfizetését alperesi felelősség megállapítása esetén. Ezt meghaladóan a felperesi képviselők 10.000.000 Ft + áfa,

10.000.000 Ft + áfa, 10.000.000 Ft+ áfa összegű ügyvédi munkadíj megállapítását indítványozták.

A perben összesen 252.000 Ft illeték lerovására került sor. A szakértő díját a bíróság 3.379.200 Ft-ban állapította meg. Ezen perköltségek megfizetésére a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel az alperest kötelezte.

A bíróság a felperesek részére 5.000.000 Ft + áfa-5.000.000 Ft+ áfa-5.000.000 Ft+ áfa összegű munkadíjat állapított meg, melynek megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján alperes köteles. A perköltség megállapításánál a bíróság figyelemmel volt arra, hogy a perben mindösszesen 2.475.603.306 Ft összegű hitelezői igény tekintetében kérték az alperes felelőségének a megállapítását. A peres eljárás során rendkívül széles bizonyítási eljárás lefolytatására került sor. A felperesek bocsátották rendelkezésre a szakvélemény alapjául szolgáló iratok jó részét is. A peres eljárás során az átlagot meghaladó mértékű bírósági tárgyalás megtartására került sor. A felperesek a per előkészítése során részletes szakmai anyagot is bemutató előkészítő iratot készítettek elő. A 32/2003 (VIII. 22.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdése alapján ezért a bíróság a képviselők részére egyenként 5.000.000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíj megállapítását tartotta indokoltnak.

A fellebbezési jog a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

A bíróság tájékoztatta a feleket a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b-d. pontjában írtakról.

Budapest, 2017. április 10.

. Elek Orsolya s.k.
bíró